

గాలిపటం

గౌరవ్య గాలిపటం
ఎగర వేశాడు
పక్కనే పొంచుండి
కుక్క చూస్తోంది.

....

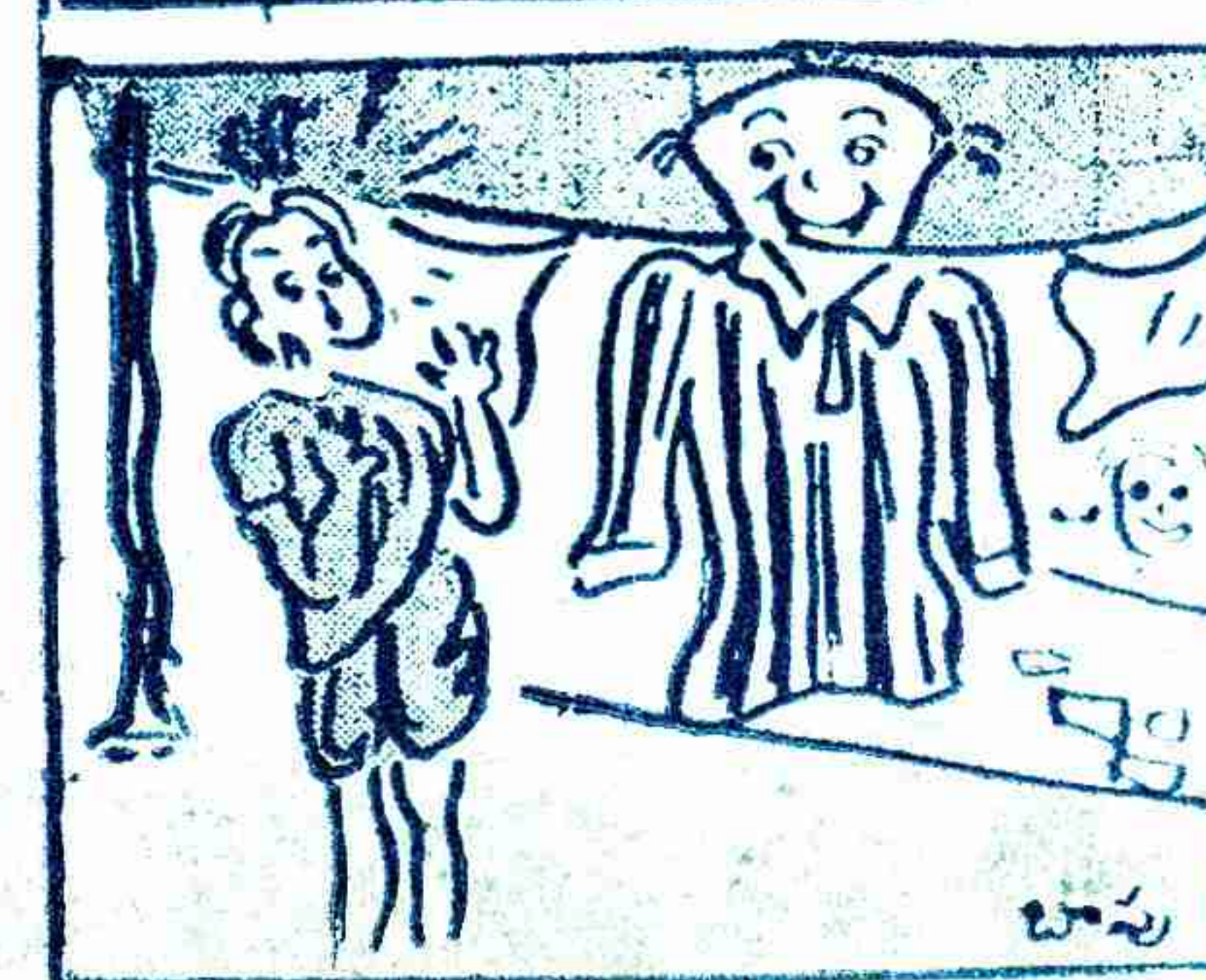
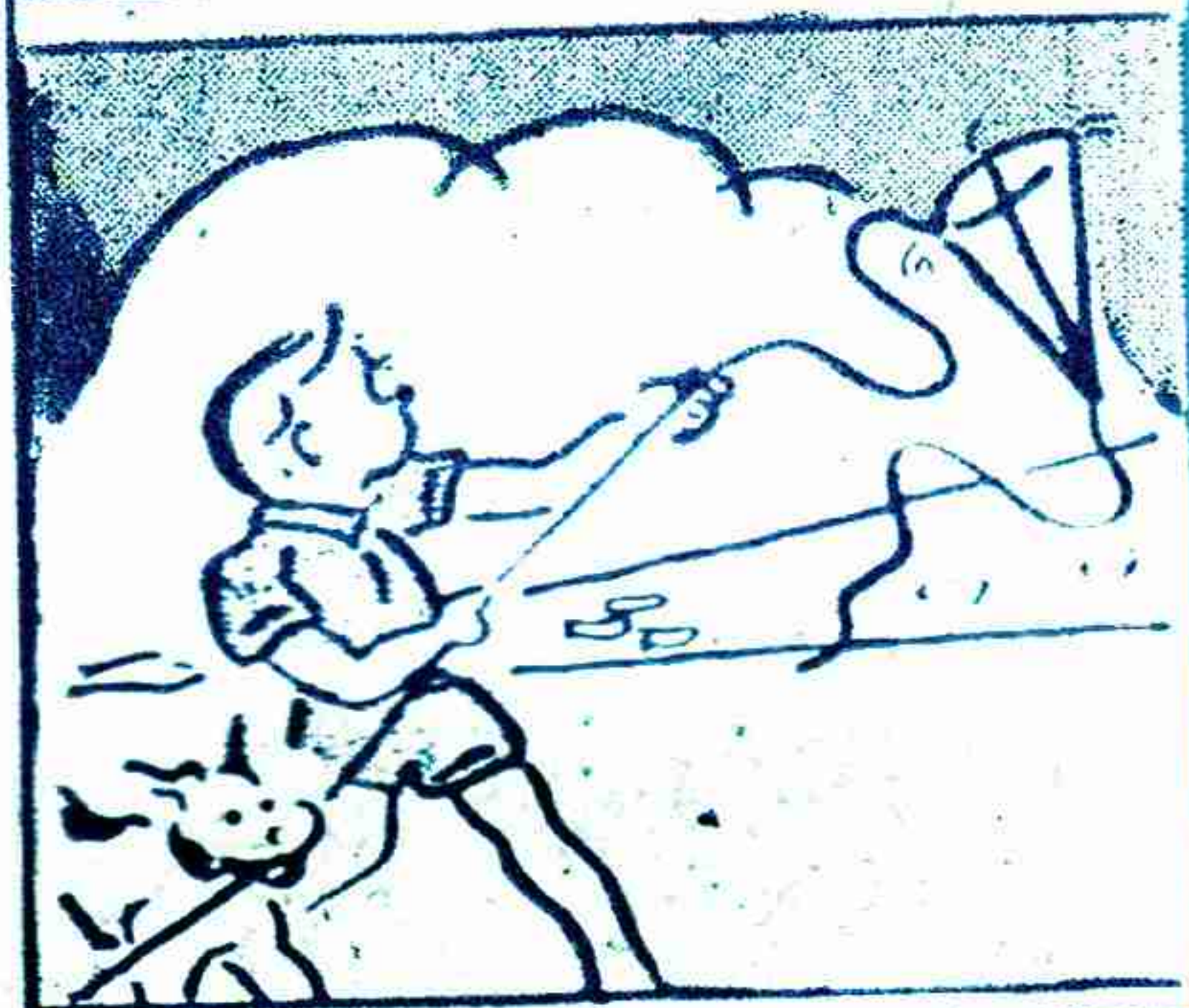
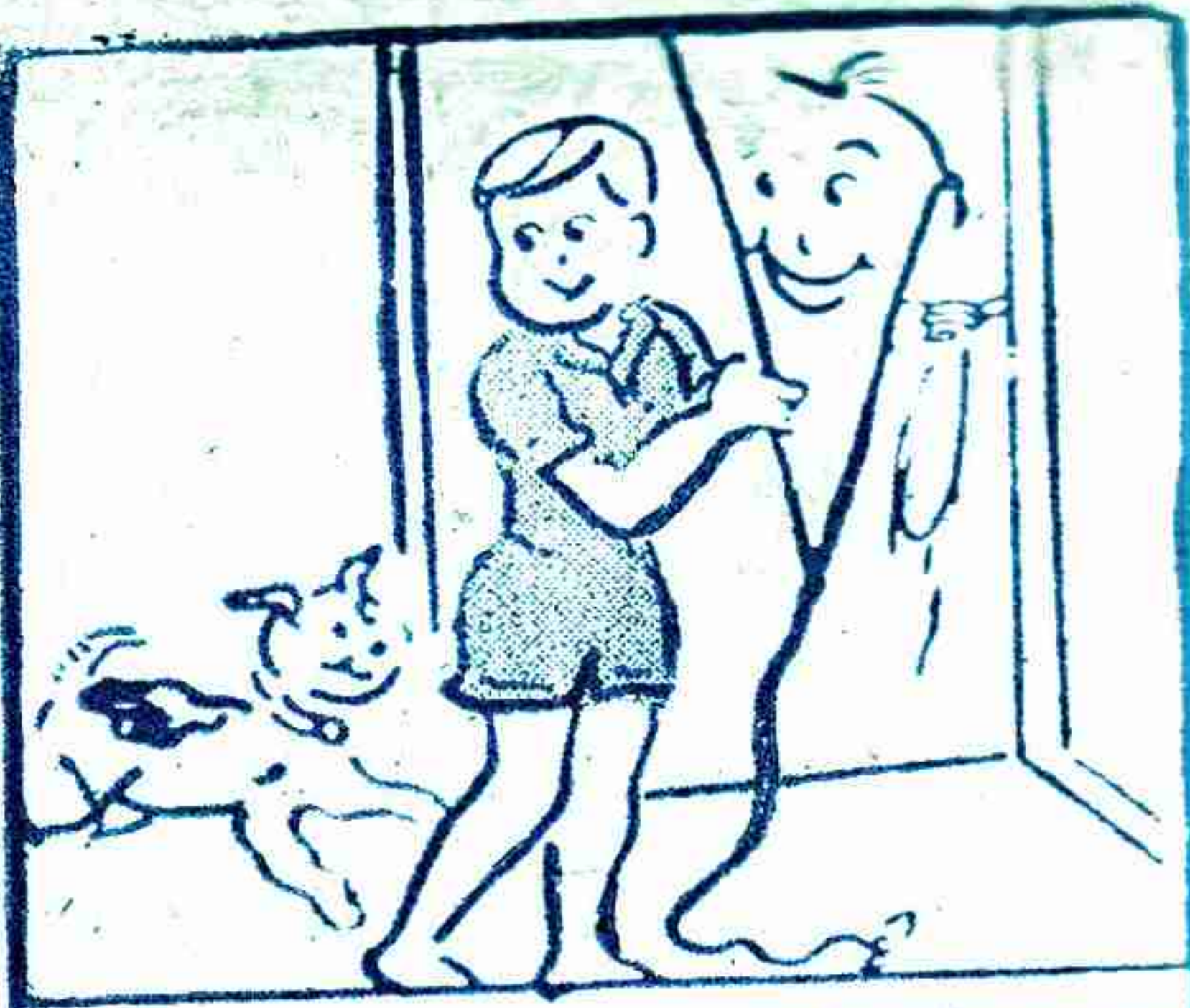
రులంయ్! రులంయ్!
ఎగురూ! ఎగురూ!
బర్ బర్... బర్ బర్...
దారం వదులూ!

“నేను కూడా
ఎగతేస్తాను”

అన్నాది కుక్క.

దారంపు కొనను
కట్టి పట్టింది.
“టప్”

తెగిపోయే దారము!
ఎగిరిపోయెను పటము!
ఎగిరెగిరి
ఎగిరెగిరి
చాకిరేపూదరిని
‘షర్టు’పై వాలింది.
చాకి సత్తెమ్మ
తత్తరిల్లింది!

నా భాష

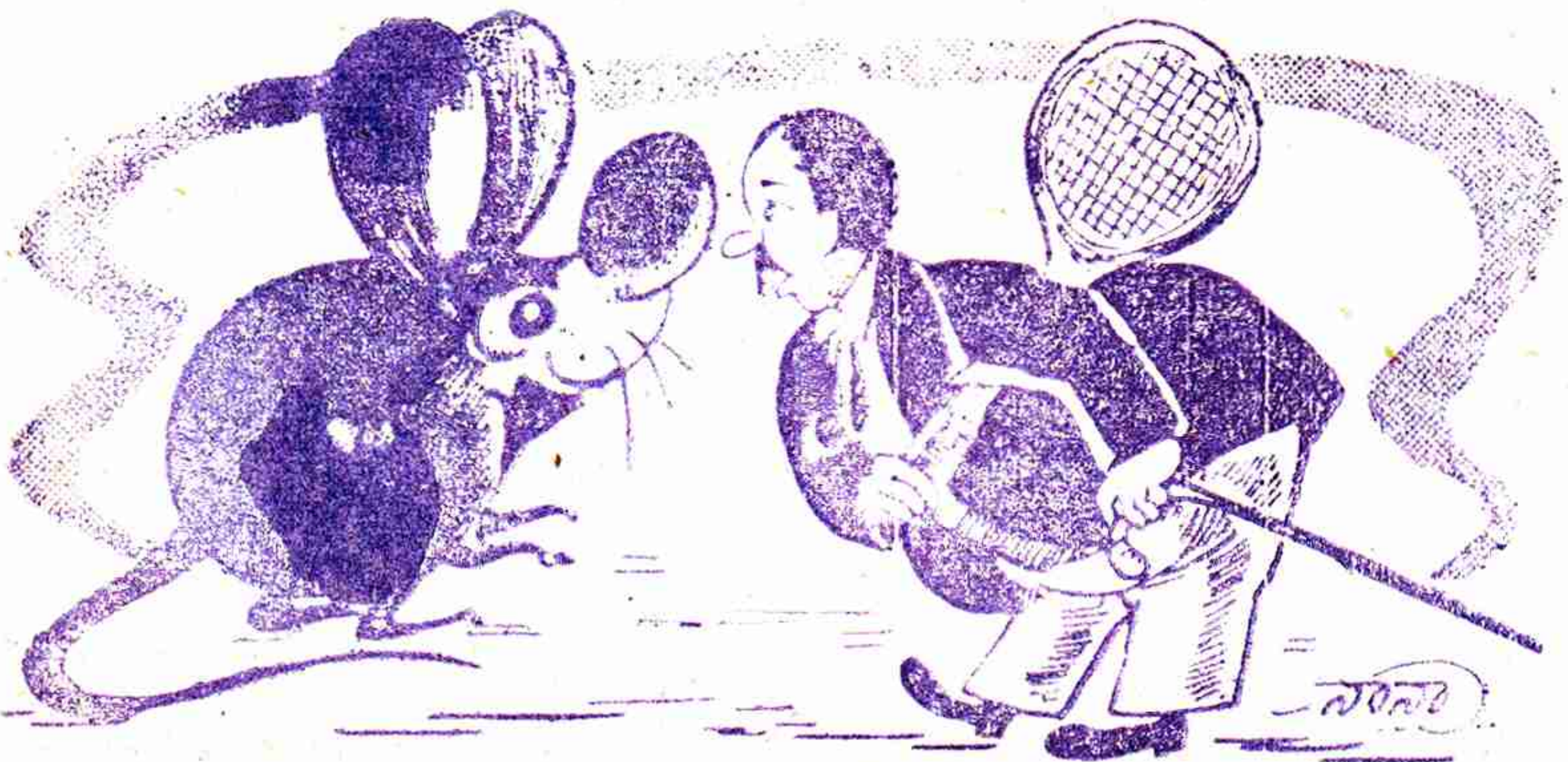

A డారిలో B డారులు C ఖర
ములమీద వర్తకం చేసే D వారు.
E ంట్లోనే మాతమ్ముడు F దాకా
ఇంగ్లీషుఅక్షరాలు నేర్చుకున్నాడు.
జంతువులలోకల్లా ఎత్తైనది Gరాఫీ.
ఇంగ్లీషులో 8 వ అక్షరం H. I తే
నాపేరేమి? Jరమువస్తే చిన్నపిల్లలు
K వ్యమని ఏడుస్తారు కాదూ?
7 తల్లకిందుచేస్తే L వస్తుంది. మీ
వూరిలో M యూజిమెంటు పా
ర్కులు ఉన్నాయా? N ను మూడు
గీతలతో గీయవచ్చును. ఎడారిలో

O యాశిస్సు లుండును. P ల్లలకు
బలము ఇచ్చునది పాలు. నారింజ
పండును ఇంగ్లీషులో R రెంజి అం
దురు. నీ వ S ఎంత? నీకు Tక్కు
లు U క్తులు బాగా వచ్చునా?
దసరాకి Vల్లంబు కొనుక్కున్నావా?
ఎమ్మను తలక్రిందుచేస్తే W అవుతుంది.
నేను మదరాసునుంచి X ప్రెస్ లో
వచ్చాను. నవరత్నములలో Y డూ
ర్యం ఒకటి. Z ను తలక్రిందుచేస్తే
జిట్టి వస్తుందట.

రచన : కలవగుంట వెంకట రాధాకృష్ణ (మచిలీపట్నం)

పోలికలు

న మ స్తే ఎ లు కా జీ!

గుడ్ బై !

A మండోయ్
B మల చంద్రగారూ !!
C వ రాతికి గు
D కి వెళ్తారేమో,
E నపమూకుడొకటి
F ఎస్ అనుకోకండి
G తాలోస్తే...
H హచ్చి-అబ్బపడిశం !
తేనేం? కాని
J బు ఒట్టిది. ఊర

K - పికారుగా-మన
LMN కనబడతాడని
OP క తెచ్చుక వెళ్తున్నా.
QRS కూడా లేడుగా !
T నీళ్ల కే
U క్రికాదుసుమండీ
V సనకర్రకే
W గాడినీ
X గాడినీ అడిగిస్తే
Y నం లేదు.
Z గుడ్ బై !

రచన : నాగవోలు పెంకట అప్పారావు.

పోలికలు

ఉల్లిపాయల దొరసాని

వస్తాననా!” ఓబులూ! మేమంతా
సాయంచేసి అయిదునిముషాలలో
నీపనిముగించేస్తాము.”

“ఇంక నేనల్లరి పెట్టనుమాలక్ష్మి.
మీరంతాకలిసి పని చేసుకుంటుం
టే మీ సావాసాన్ని మెచ్చుకుం
టూ నే నాలోచించుకున్నానే.
మనస్సులోయేదో ‘నువ్వు చెడ్డపిల్ల

వాడివి, నువ్వు మారాలిమారాలి’
అన్నట్లున్నదే! అన్నాడు. ఓబులు

“అదే ఆకాశవాణియి. ఓబులు
మారాడోయి. సాయం చేద్దా
పట్టండి!” అన్నది మాలక్ష్మి.

పంతులు తిరిగొచ్చేసరి కండ్ల
పనులూ అయిపోయాయి. ఆర్థా
అందరూసరదాగా సర్కసుకివెళ్ళాడు

స్తారు. అవి పుచ్చుకుంటే పుణ్యం చాలామంది కొంటా రాచీరల్ని. వస్తుందని అందరూ తాగుతారు. మీరమ్మ పెట్టెలో దాచుకొనుం

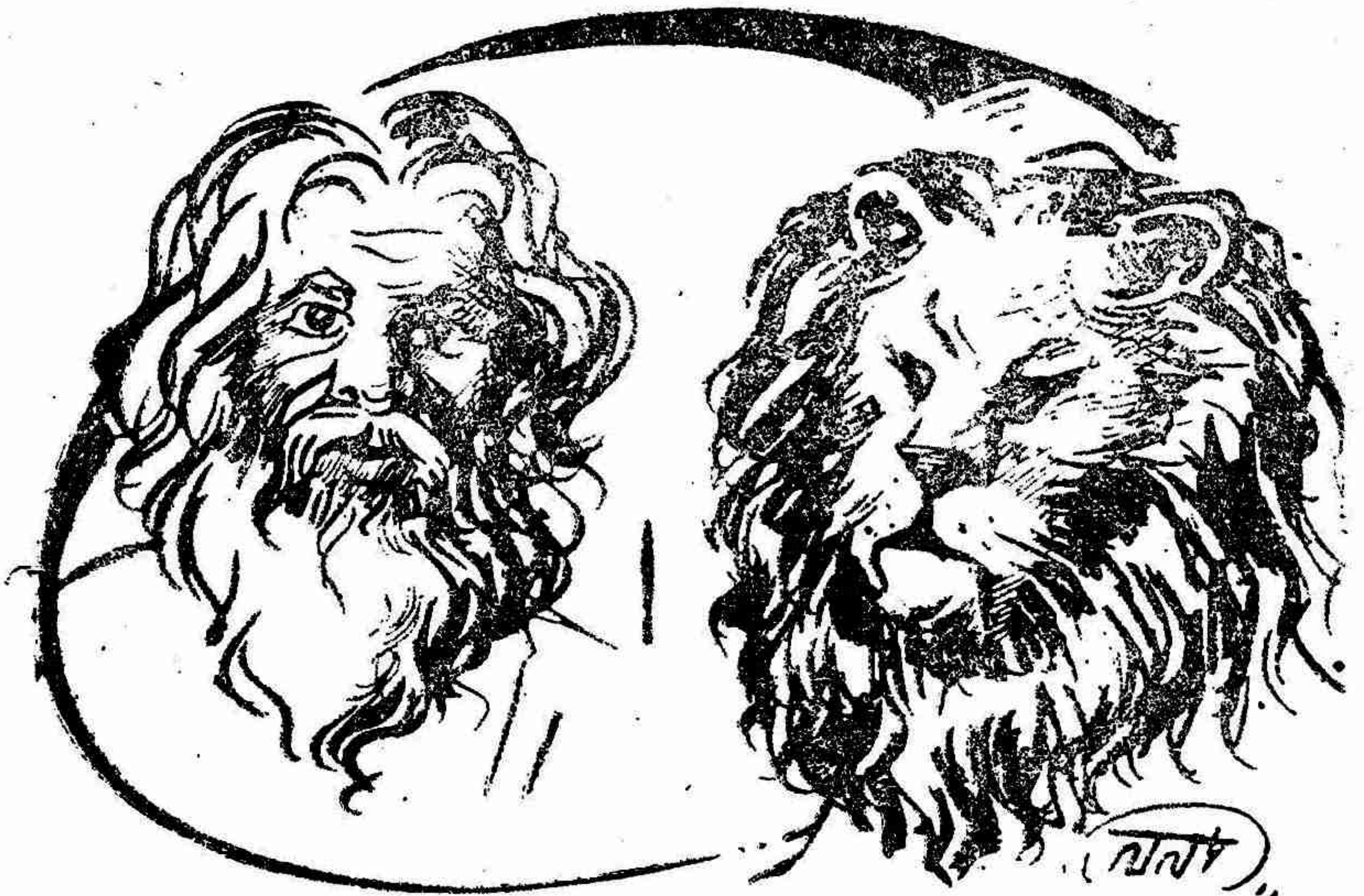
కాశీనగరం చాలా అందంగా ఉంది. పెట్టె తీసిచూడు ఆచారం తబాగుంటుందో!

యారే! ఏ వీధిలో కెళ్ళినా గంట ఈ నగరాని కో రాజున్నాడు. గంగానది ఒడ్డున 'రాంనగర్' అనే చోట మేడలో వుంటాడు.

పుణ్యం. కాశీలో ఎంతో మందివూ పీఠలునేస్తారు. అలాంటి నగరమో, కృష్ణాడికెళ్ళి గంగానదిలో న్నానము చేసి, ముష్టి పూజించి నాయకేయ. అవి చాలా ఉన్నాయి. రావాలి. నిరంధరమూ తప్పక చాలా అందంగా ఉన్నాయి. వెళ్ళండి. మరచిపోకు గదా!

హా లి క లు

కడం, తర్వాత అందరూ స్వస్థానికే
చేరడం దేవలు కనిపెట్టి కంఠాకు
వడ్డారు. స్వర్ణమంతా అనంతో
నిండిపోవడం చేత ఉక్కిరి బిక్కి
పోయింది. దేవతలకడి యిష్టం
లేక, వెంటనే బయలుదేరి తిరిగి
రుల దగ్గరకి, వెళ్లి మొర పెట్టుకు
న్నారు. బహు విష్ణు మహేశ్వరులు
దీర్ఘంగా మానవులందరూ ఉల్లి
పాయి తినేందుకు ఏలుకొని వివ్వ
తుండా ఒక మోస్తరైన వానన
వర్పరచి ఉల్లిపాయి ఎప్పుడెప్పుడు

ఎవరెవరు తినాలో మొదలైన
నిశ్చయాలను ఏర్పరచారు. దాంతో
మనశ్శుల్లో వణ్ణాశమధర్మాలు
ఏర్పడడం బాహ్యాలు ఉల్లి
తినడం మానడం ఏర్పడింది. (అంటే
ఇప్పుడందరూ లొట్టలేస్తూ ఉల్లి
పాయి తింటున్నారు తెండి!) ఆ
విధంగా స్వర్ణద్వారం తలుపులు
మనశ్శులకు మూయ బడ్డాయి.
ఉల్లివాసన తుచించని వారు ఉల్లి
పాయి తినడం మానేశారు.
బాగుందా ఉల్లి పురాణం!

హా లి క లు

పాంకోడులాంటి మొహం వీక్షానూ !

★ నమస్తే! ★

బాలలూ!

మీకు ఇష్టమైనవేరు ఈ బాలకు పెట్టండి. ఆ పేరుతో పిలువండి.
పిలుస్తే “నమస్తే” అంటుంది.

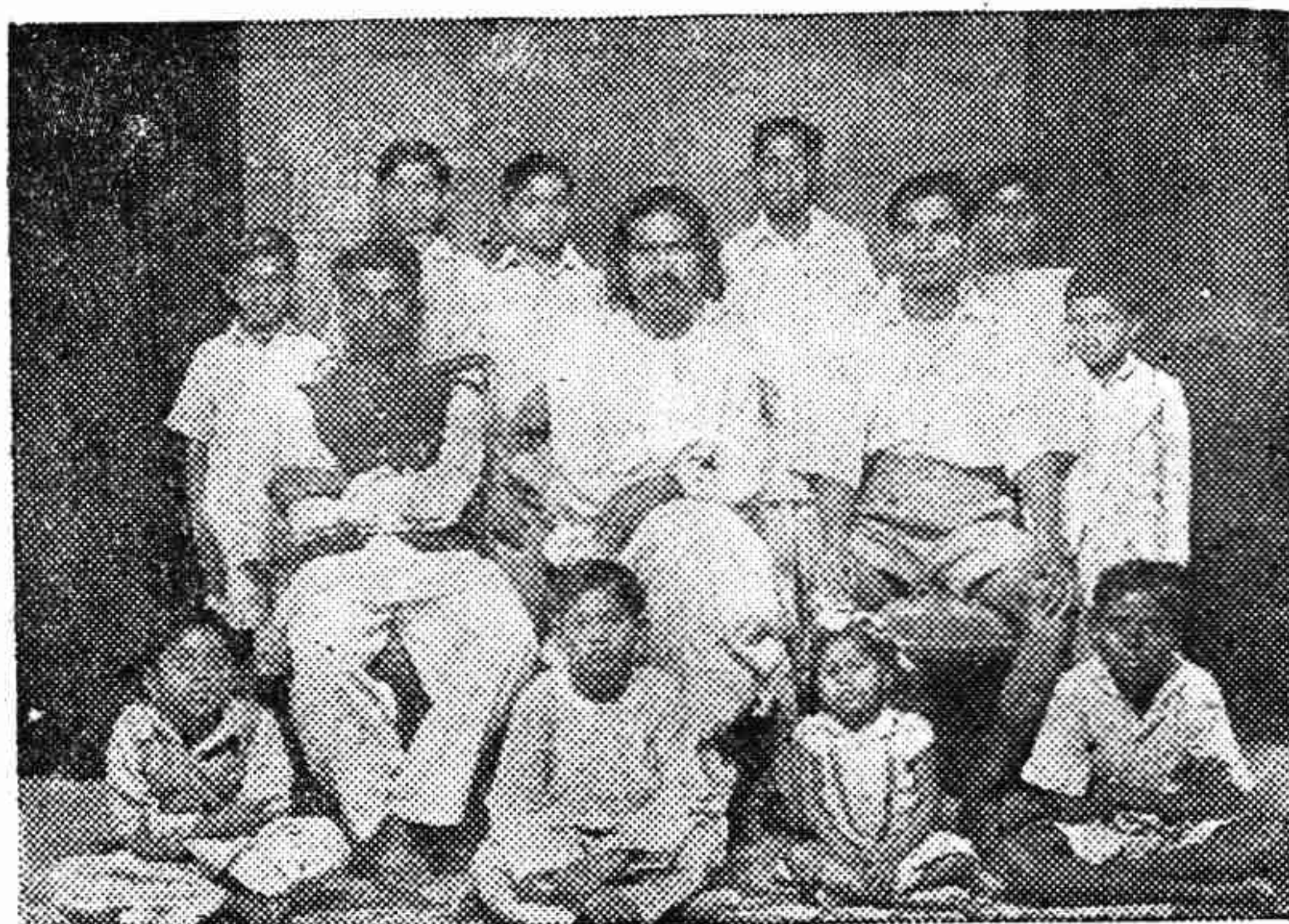
వ. పా.

శ్రీవడ్డాదిపాపయ్యగారు

మన 'బాల' లో ఆట్టమీద బొమ్మ వీరే
రాశారు. వీరు రాసే బొమ్మలమీద వ. ప
అనిగాని 'నా నా' అనిగాని వుంటుంది
వీరికి మన 'బాల' అంటే ఎంతో ఇష్టం
మొన్న మొన్నటివరకూ వీరూ ఒక బాతే!
మొన్ననే వీరికి ఒక చిట్టిబాల కలిగింది. వీరికీ
వీరి 'బాల' కూడా జేజేలు.

నా నా

అనకాపల్లి బాలకాంగెసు వర్గం

ప్ర ట్టిన రోజు

రచన: సాంబశివరావు వాల్మీకి

ప్ర ట్టినరోజూ పండుగనాడూ
 చుట్టాలొచ్చారు
 కాజాలడ్డూ తాజాగారెలు
 తెచ్చిపెట్టారు
 ఇరుగూ పొరుగూ పిల్లపెద్దా
 యింటికివచ్చారు
 చిందులుతో క్కే చిట్టిబాలకి
 జేజేలన్నారు!
 అమ్మలక్కలంతా కలసీ
 హారతులిచ్చారు
 బాలాబాలికలంతా కూడీ
 బంతూలాడారు
 పాలూ పళ్లూ పాయస మంతా
 పంచీపెట్టారు,
 ముచ్చట గొలిపే ముద్దులబాలకి
 జేజేలన్నారు !!

తండ్రి :—ఏమిరా ! బొమ్మలు కొంటానన్నావు. కొనవేమీ?

కొడుకు :—నాకీబొమ్మలు ఒద్దునాన్నా?

తండ్రి :—ఏమీ?

కొడుకు :—బొమ్మలు బాగున్నాయికాని ఆ అమ్మే వాడిన

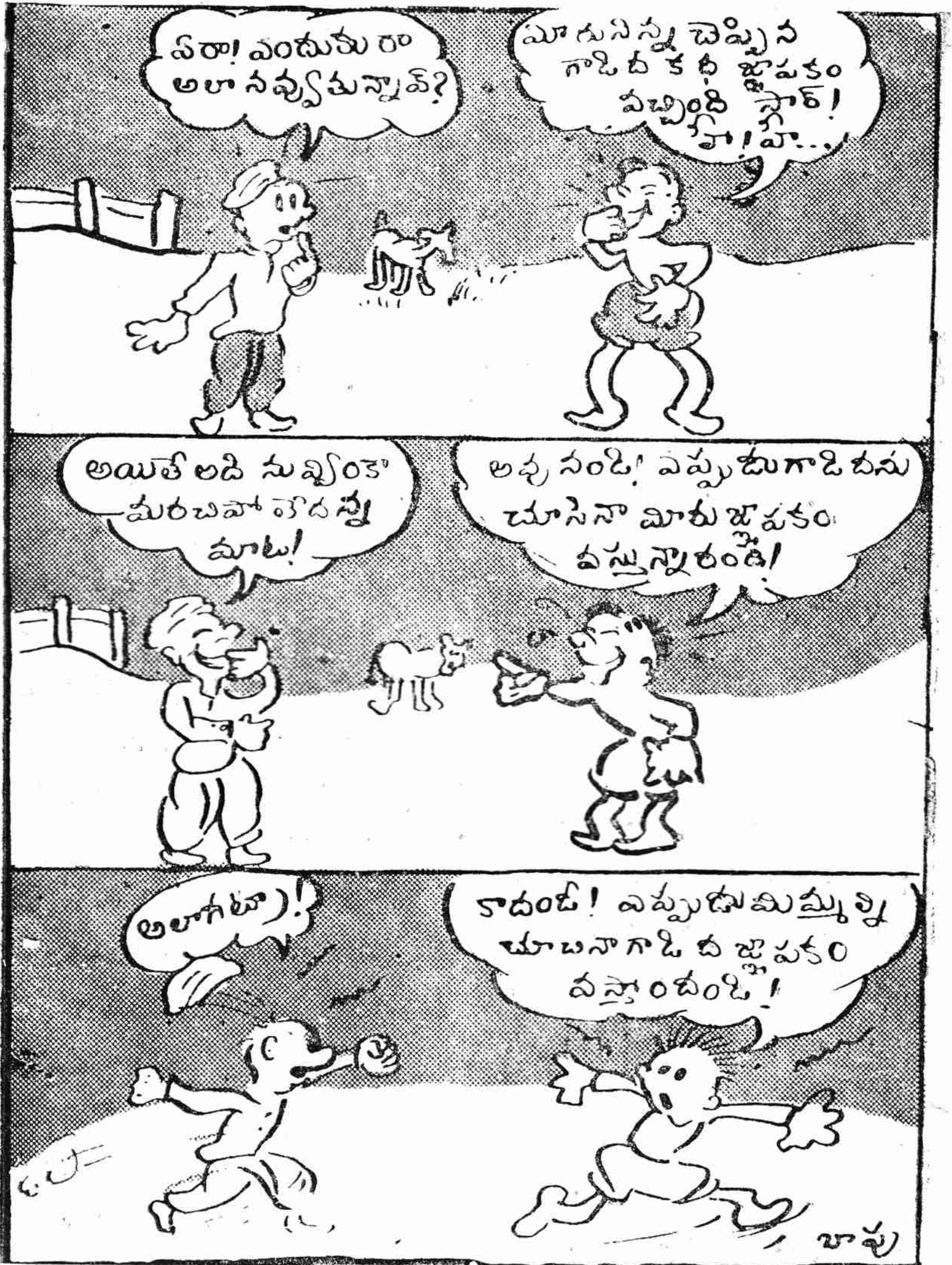
చూస్తే భయంవేస్తోంది నాన్నా !

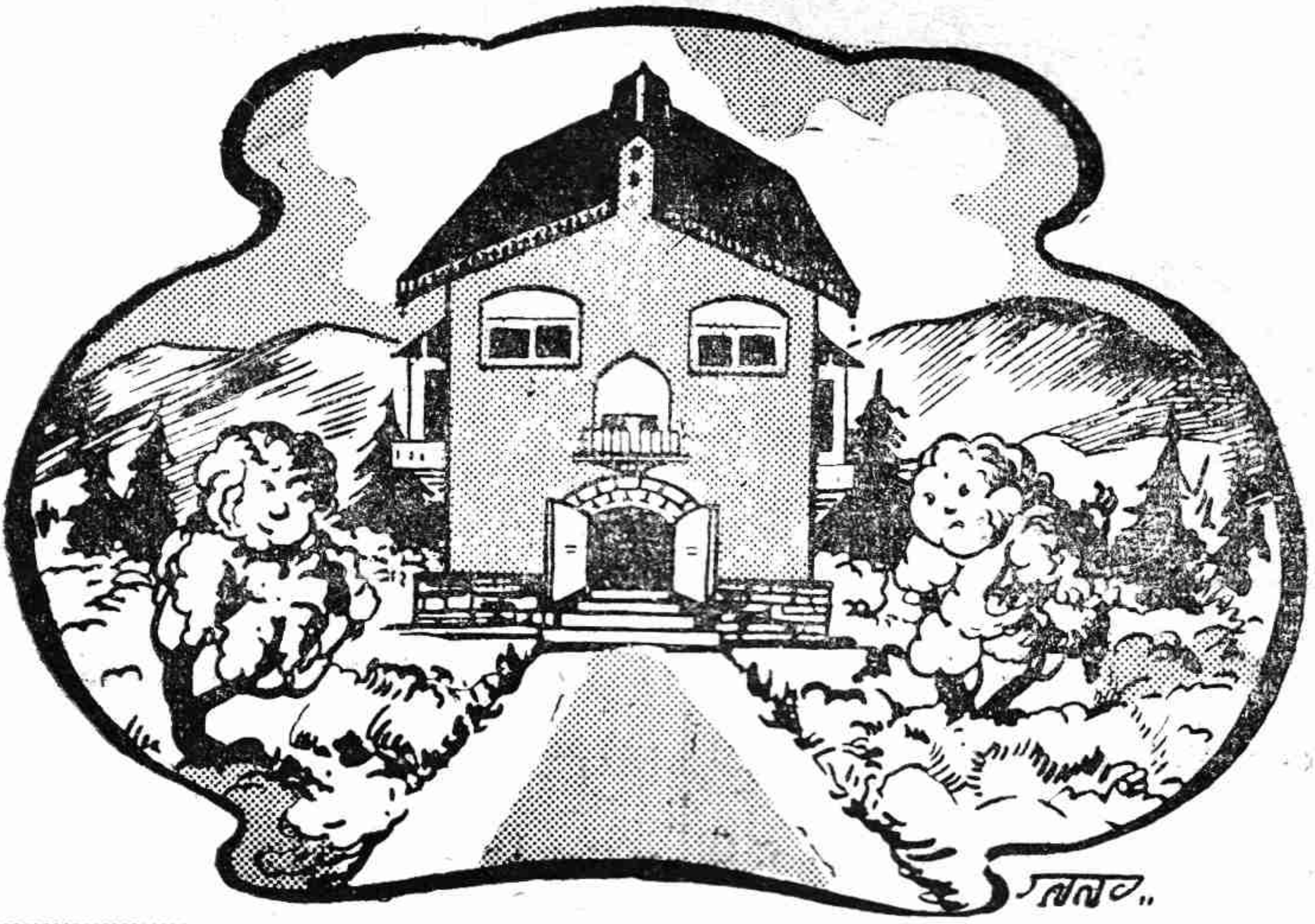
తండ్రి :—ఫరవాలేదు. వామూ మనవాడే. మంచివాడే.

కొడుకు :—అబ్బ ! నాకు మూడురంగుల జెండా కావాలి

పద అది కొందుగాని.

నా దివ శ య

బాబల్లారా!

ఈ వైభావ్యంలో ఒకమాయ రాక్షసుడు ఒక — — రూపంలో వున్నాడు. ఆ — — యొక్క — — — — — వాని కళ్లు! ఆ — — యొక్క — — — — — వాని నోరు! ఆ నోరు తెరచుకొని అందులోనికి ఎవరై నా అల్లరి పిల్లలు జొరబడితే అమాంతంగా నోరు మూసివేసి మింగేయాలని చూస్తున్నాడు.

ఈ సంగతి తెలియక, పాపం ఇద్దరు పిల్లలు ఆ — — — — — ని చూచి లోపలికి వెళ్ళాలని పరుగెత్తారు. అది వాళ్ళ అమ్మచూచి, పిల్లలిద్దరూ ఆ రాక్షసుడి నోటిలోనికి దూరకుండా, వాళ్లు మరి పరుగెత్తలేకుండా ఉండేటట్లు వాళ్లని రెండు — — — — — గా మార్చేసింది.

గీతలున్న చోట్ల ఏమి అక్షరాలు వుండాలో బామ్మచూచి పూర్తి చేయ గలరా? జవాబు ఈ సంచికలోనే వుంది. వెతకండి.

— నానా —

తెలుగు

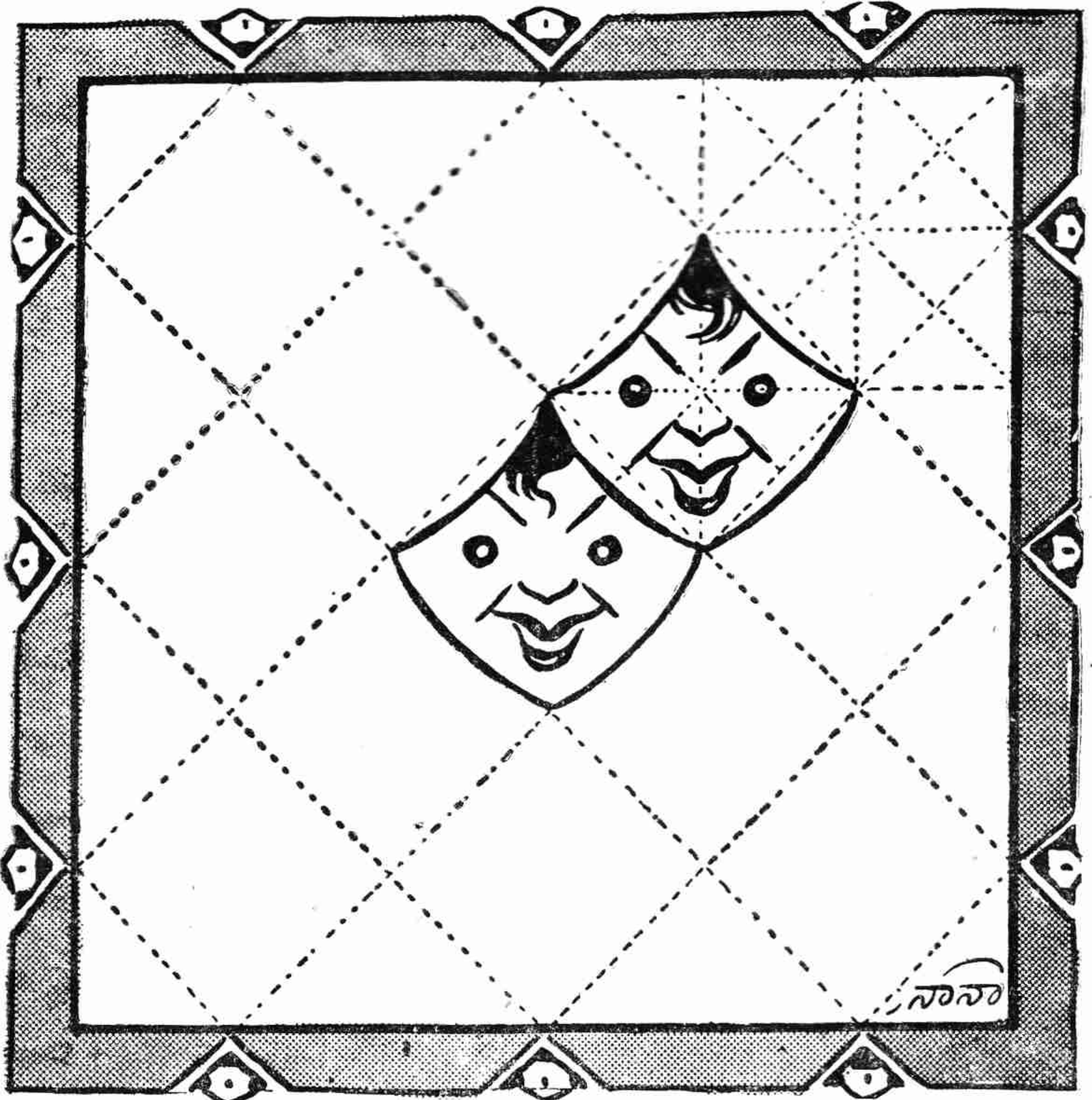
చిన్నపిల్లల చదువుకి అమెరికాలో ఒక్కొక్క పిల్లకి రూ 16.4.0 ఖర్చు చేస్తారు. ఇంగ్లాండులో 9 రూ॥ చొప్పున ఖర్చుచేస్తారు. కాని మన ఇండియాలో ఒక్కొక్కపిల్లకి రెండణాల చొప్పున ఖర్చుచేస్తారు! చూశారా ఎంత తేడావో! సంపాదన: బళ్ల పుల్లపరాజు (పెద్దాపురం)

ఈ బొమ్మలు పూర్తి చేయి

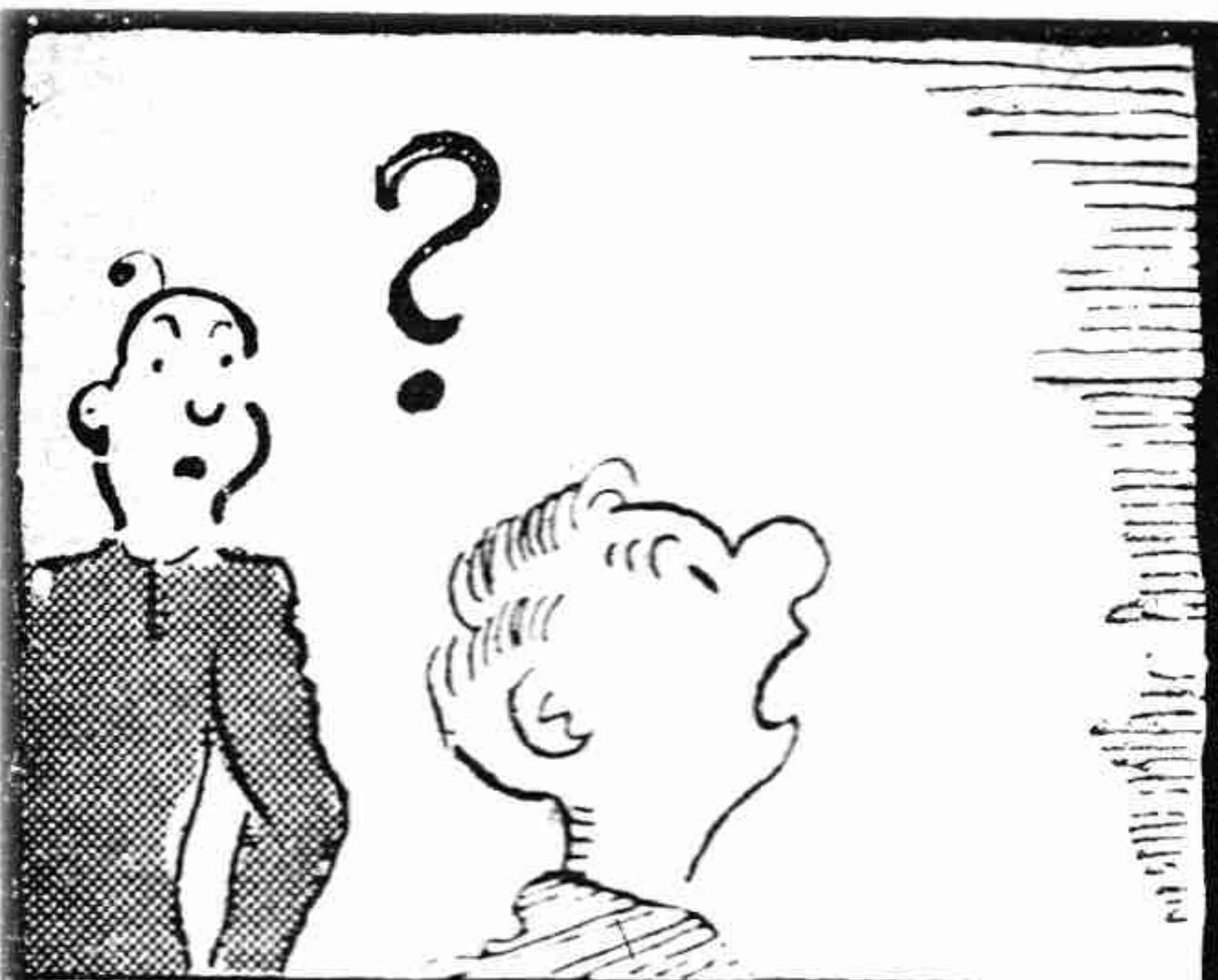

బా లా !

ఈ గళ్ళ బొమ్మ చూడు :

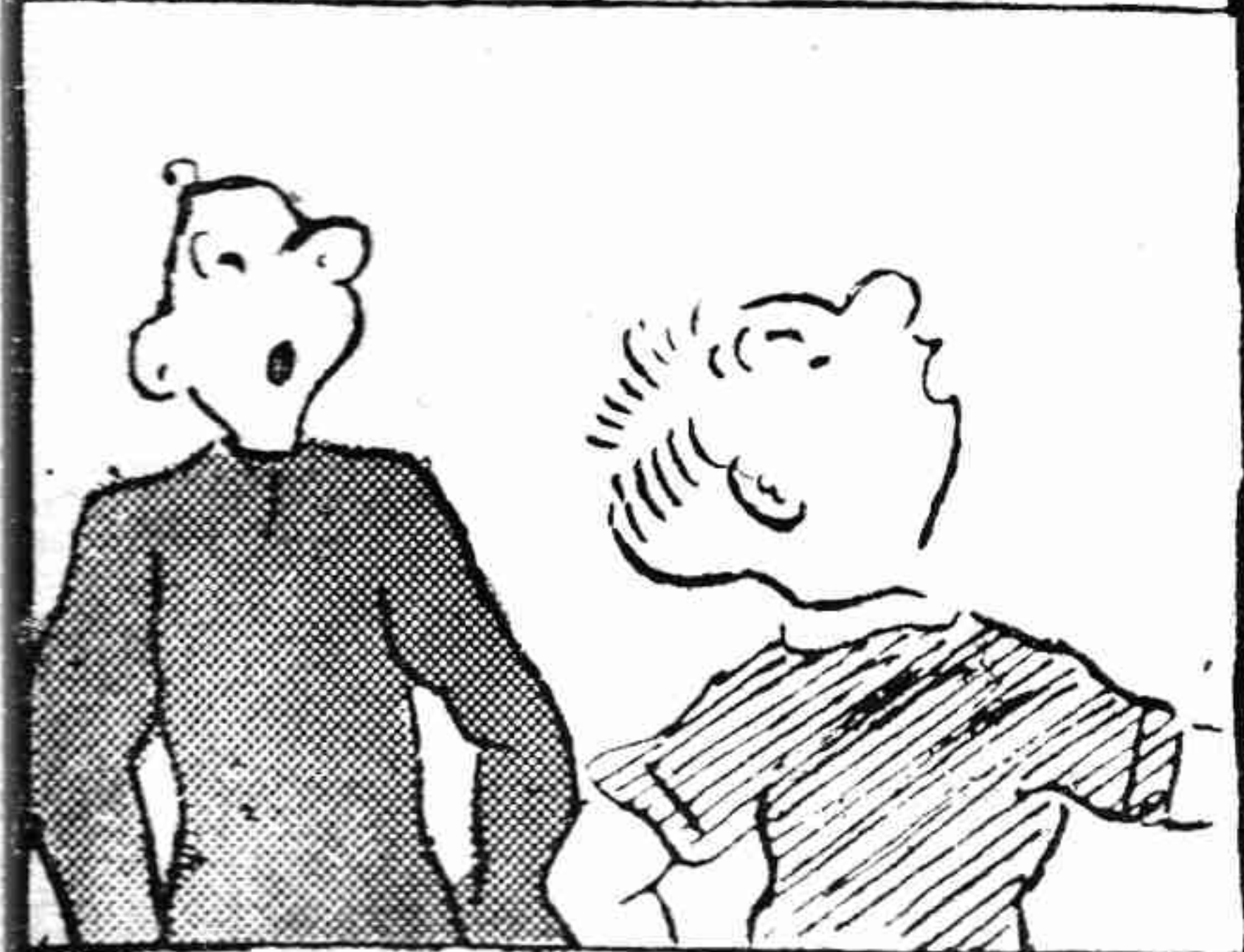

రెండు గదులలో రెండు ముఖాలు రాసి వున్నాయి. మిగిలిన ఖాళీ గదులలో అటువంటి ముఖాలే పూర్తి చేయగలవా? పూర్తిచేసిన తరువాత మాకు పంపనక్కరలేదు.

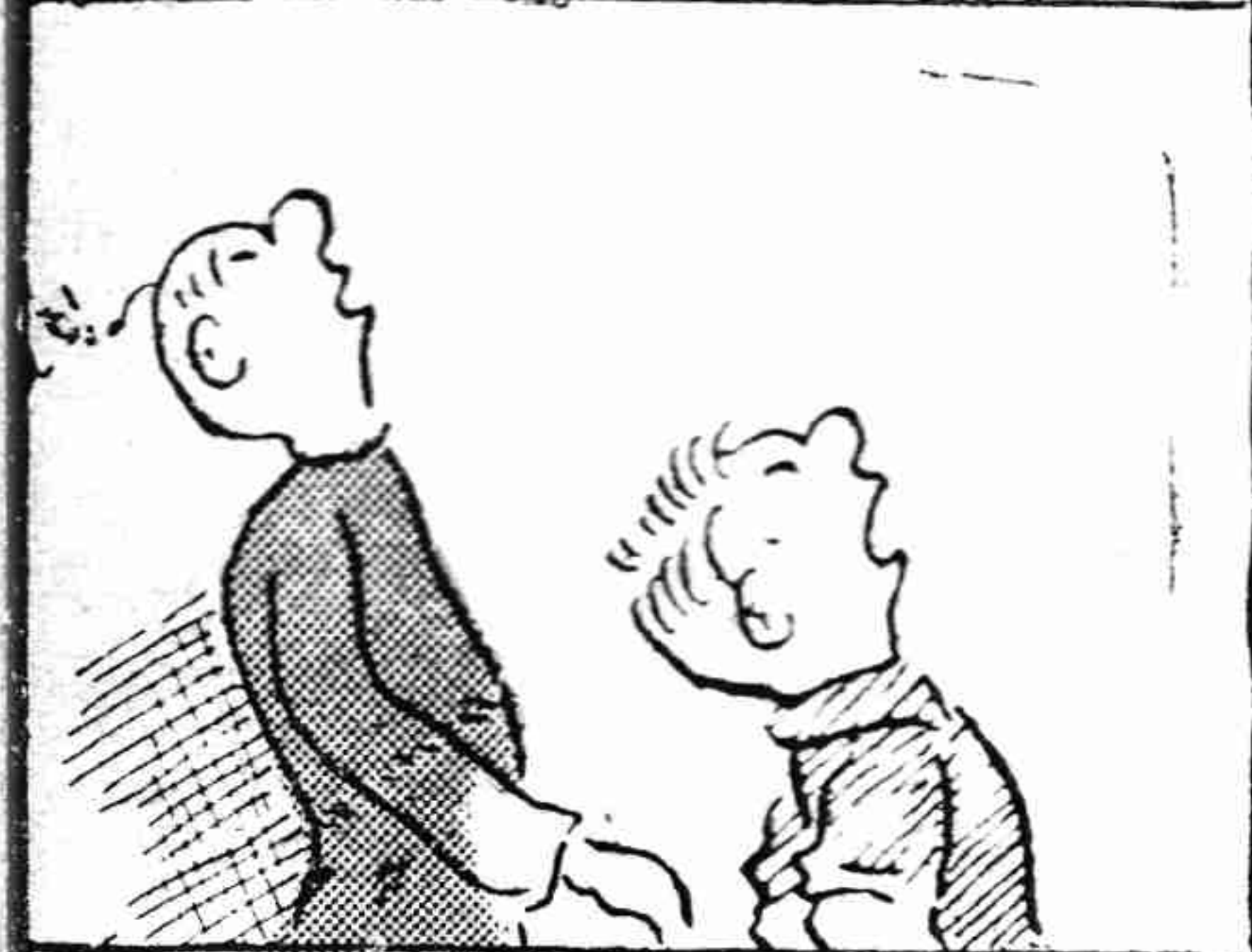

వి చిత్రం!

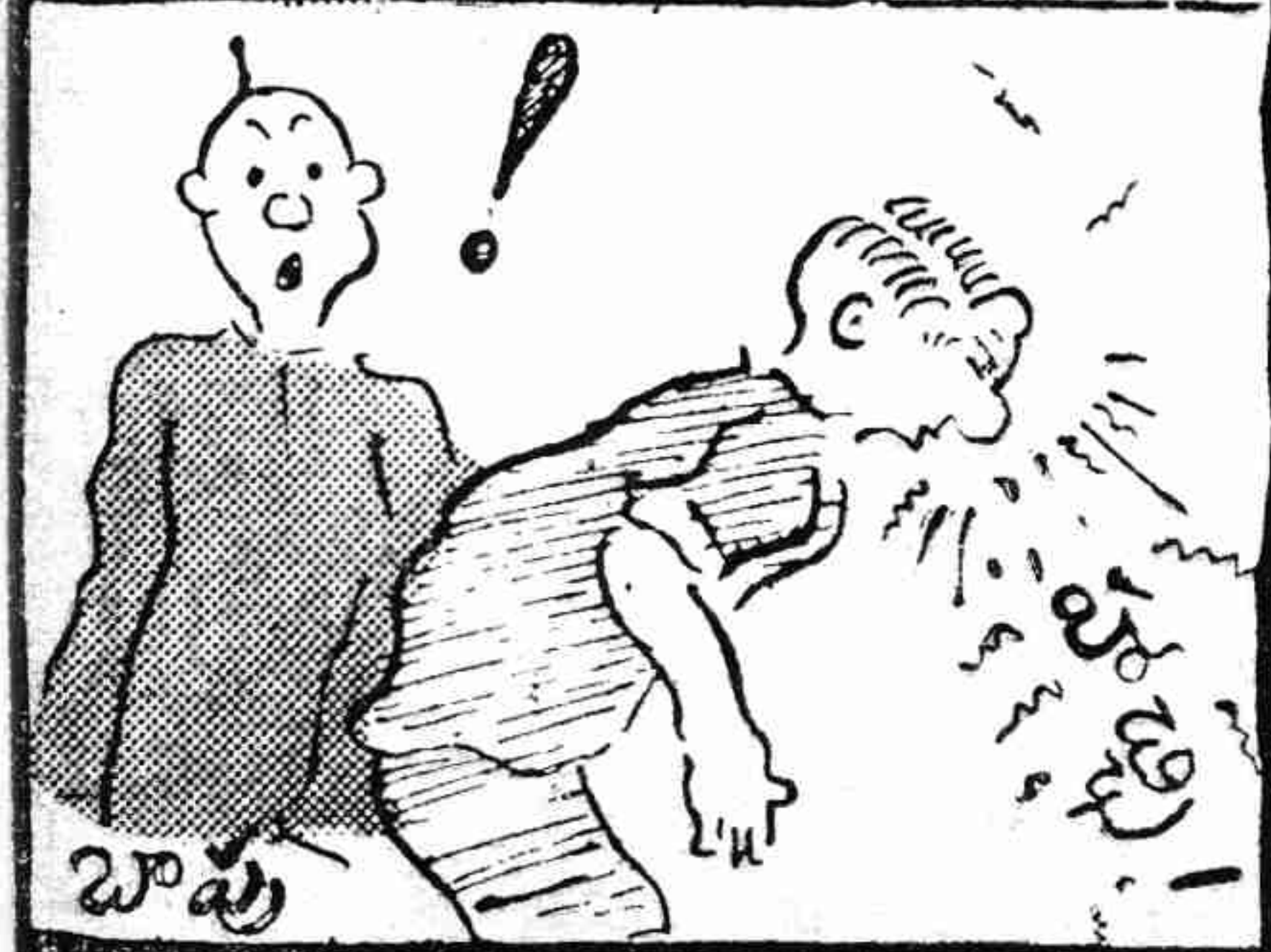
ఈ అబ్బాయి ఏదో చిత్రం చూస్తున్నాడు. ఏమిటి చెప్పా?

అబ్బాయి తల పైకెత్తేడు. ఆ విచిత్రం ఏదో ఆకాశం మీదవుండి వుండాలి.

అబ్బాయి తల ఇంకాపైకి ఎత్తి చూస్తున్నాడు. ఏదీ?... నాకింకా ఆ చిత్రం కనిపించ లేదే?

ఓహో! ఇదా సంగతి! తుమ్మువచ్చి తలపైకి ఎత్తేడా! ఏమిటో అనుకున్నాను!

బాలల 'బాల'

బాలా!

ఈ బాలలు చూశావా ఎలాగు ఆడుకుంటున్నారో! ఒక చిట్టిబాల చక్రం పట్టుకుంది. ఇంకో పొట్టిబాల పిట్టతో ఆడుకుంటోంది. మరో చిన్నబాల పుస్తకం చదువుతోంది. ఇంకో గొనుబాల మొగ్గ వేస్తోంది. అందరు బాలలు కలిసి ఒక బాల గా తయారయారు. ఎలాగోచెప్పు. వాళ్ళకి బాల అంటే ఎంత యిష్టమో!

మీ బిడ్డ లివర్ అండ్ స్పీను వ్యాధిచే

బాధ పడుచున్న యెడల వెంటనే

పాత్రుడు గారి

బాల సంజీవిని

యాయండి

ఇతర మందులన్నిటికన్న ఇది ప్రశస్తమని మీకే తెలియగలదు.

వివరములకు:

డా॥ పిల్లా పాపయ్య పాత్రుడు & బ్రదరు,

11 దక్షణమాడావీధి, మైలాపూరు, మదరాసు.

కుంభకోణం బ్రాంచి:

నెం. 7, సారంగపాణి కోవిల్

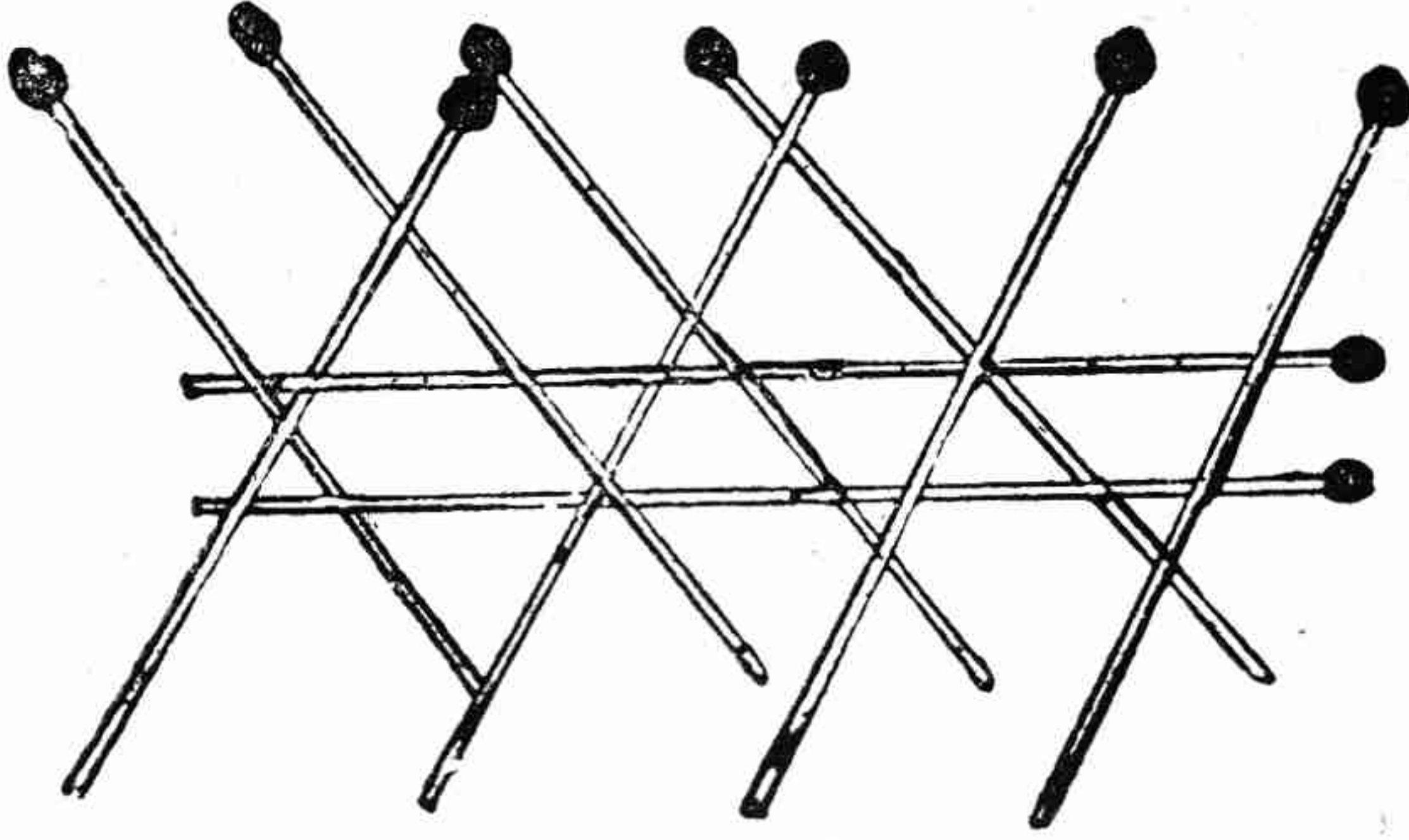
తూర్పువీధి.

తిరుచినాపల్లి బ్రాంచి:

నెం. 15, పుగళైపిళ్ళే వీధి,

తెప్పకోలం

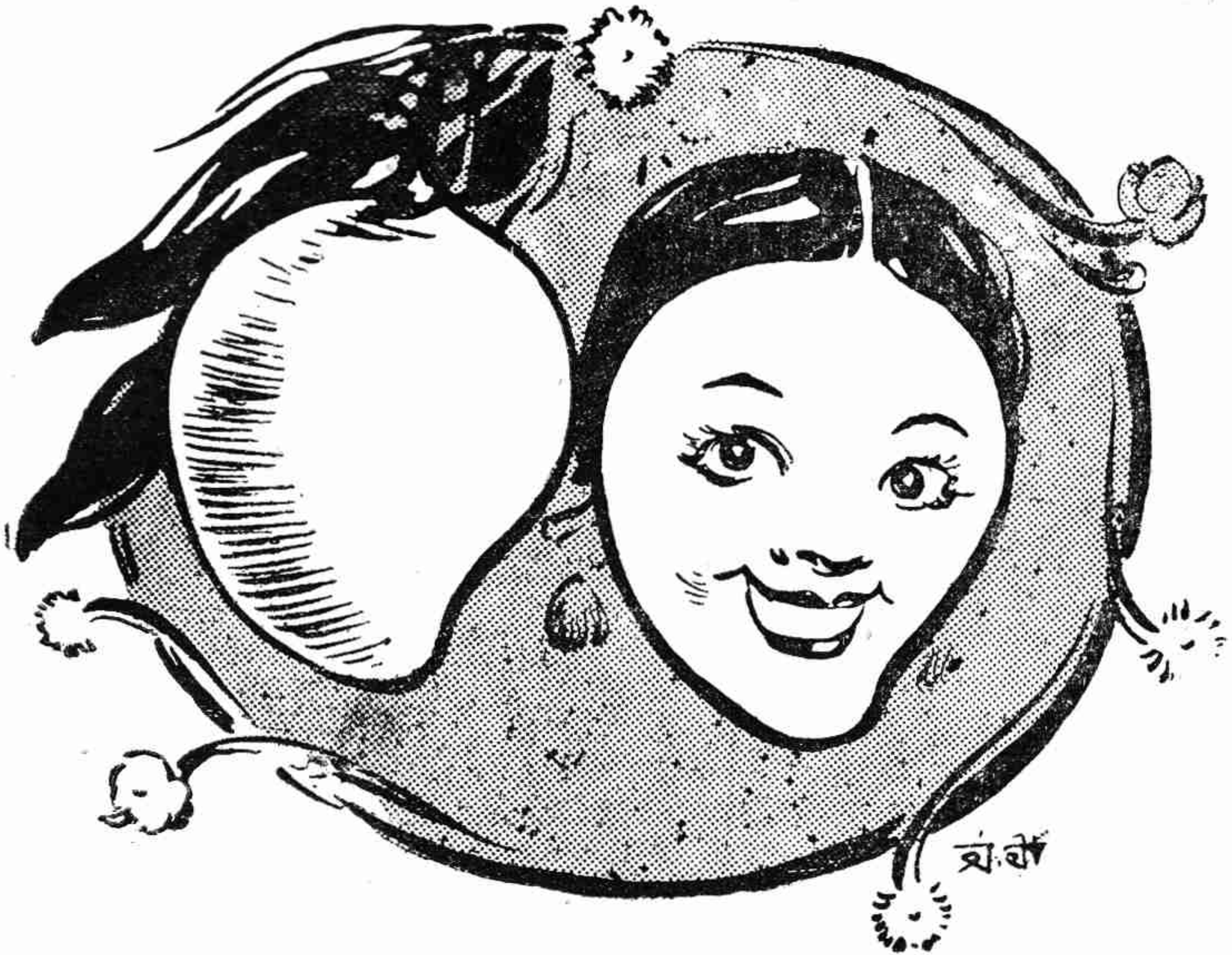
అగ్గిపుల్లల గారడీ

బాలా!

పొడుగైన అగ్గిపుల్లలను ఈ బొమ్మలోలాగ పేర్చి, అడ్డముగా
పున్న రెండుపుల్లలనువట్టుకొని ఎత్తినచో అవిపడిపోవు! ఏదీ చెయ్యి.

పోలికలు

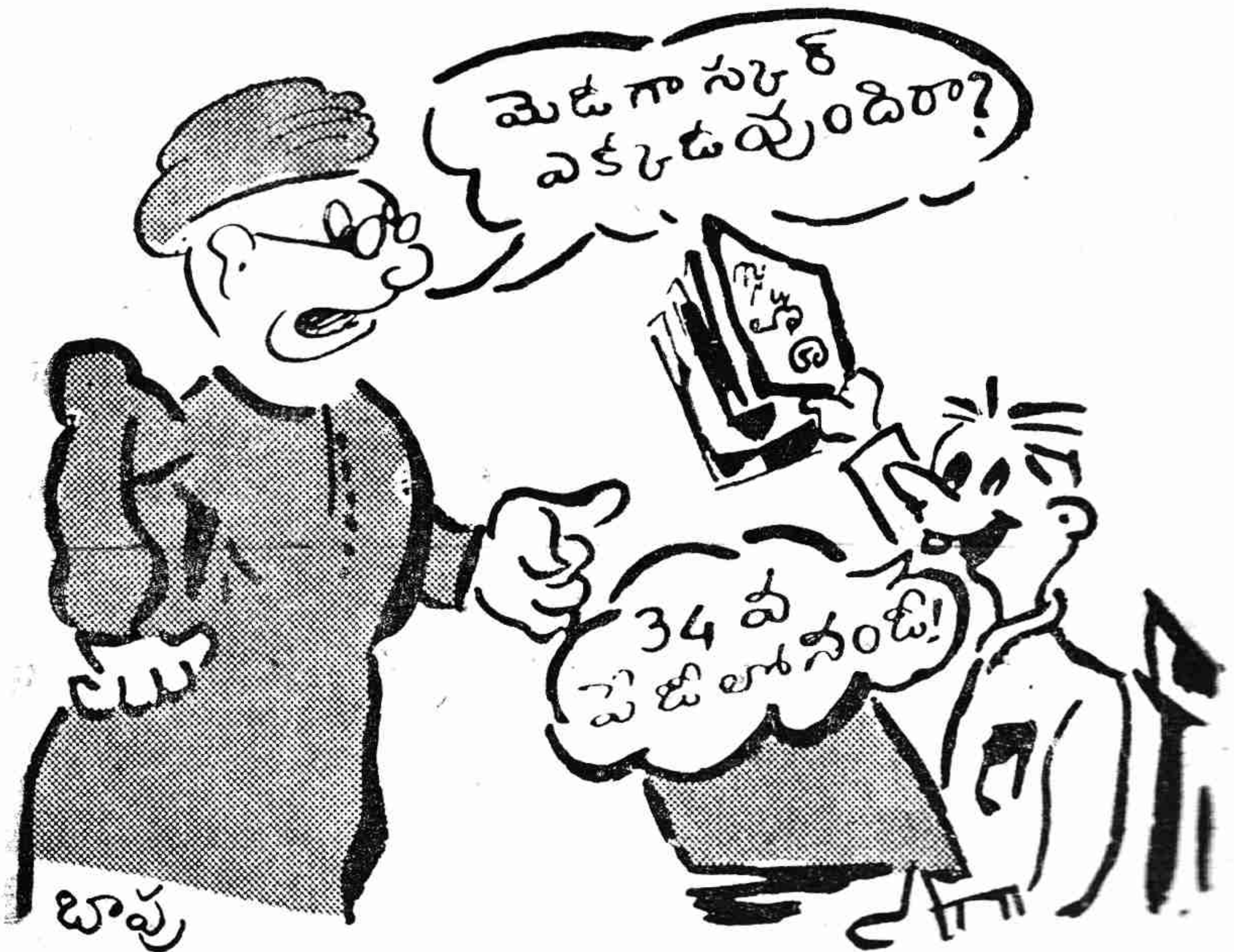
సువర్ణ రేఖ

సువర్ణముఖి

తల్చుకునే సరికి అందరికి ఏమి పొచ్చింది. కళ్ళలోనుంచి నీరు కారుతూంది. అందరూ ప్రకాశాన్ని చూస్తున్నారభయంతో. ప్రకాశం గూడ వాళ్లందరినీ చూచాడు కొద్దిసేపు. వాడిక్కూడా ఏమి పొచ్చింది. కళ్ళలోంచి నీళ్ళు కారాయి. వెంట్రావు దగ్గరికెళ్ళి “ఏడవద్దురా. మిమ్మల్ని ఏం చెయ్యనులే. అందరం సమానంగానే పంచుకుందాం” అని ఓదా

ర్చాడు. అందరితో అదేమాట చెప్పాడు. అందరూ ఏడుపు మానేశారు. పళ్లన్నీ నేలమీద పోసి అందరు సమానంగా పంచుకున్నారు. బలే సంతోషపడ్డారందరు. ప్రకాశం ఓడిపోయాడు చివరకు. అప్పుడప్పుడే చీకటిపడుతోంది. మామిడిపళ్ళు తింటూ, ఆడుతూ, పాడుతూ, కేకలేసుకుంటూ యింటికి కెళ్ళారందరూ.

జాగ్రహీకాంసు

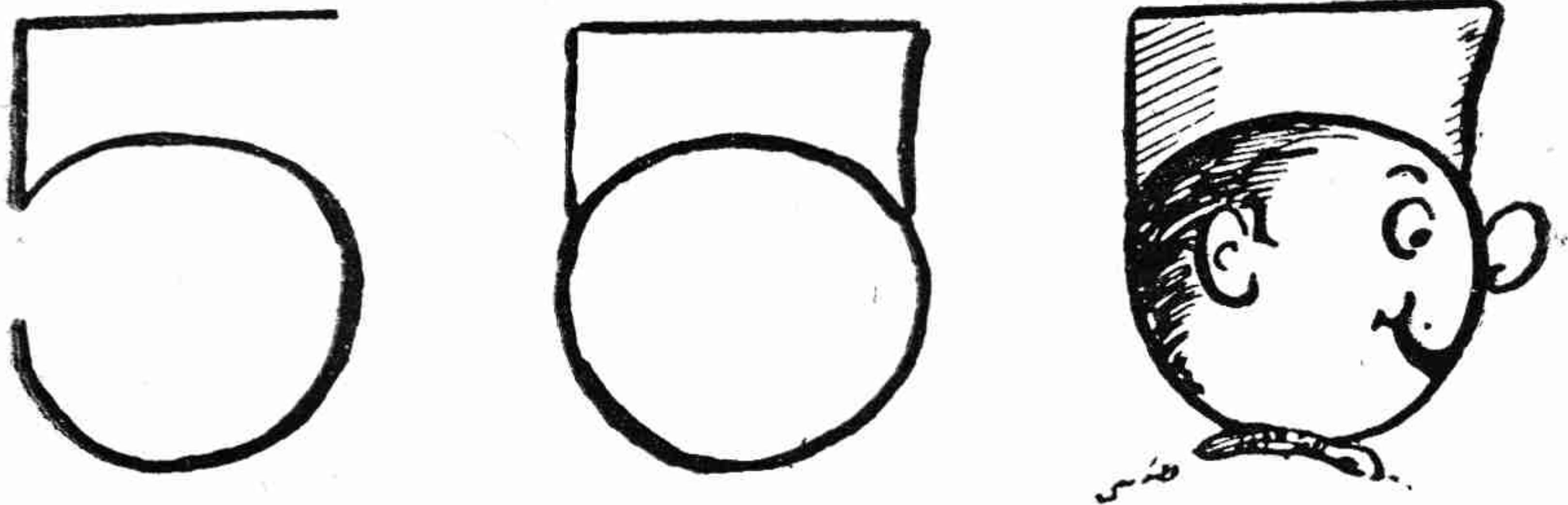

బాలల వేష బొమ్మలు

అంకెలతో —

ఈపై రెండుబొమ్మలూ పంపినవారు : ఏ. భవన్నారాయణ (బెజవాడ)

ఈ బొమ్మ బాలచిత్రకారుడు “బాపూ” రచన.

బాల : ముఖ్యంగా ఇది చదవండి.

“బాల” అఫీసు పెద్దల్లంటికి మారింది. అంచేత మీరు ఇక ముందు రానే ఉత్తరాలన్నీ—

“బాల” నెం 1, లజ్, మైలాపూర్, మద్రాసు 4

అనిరాయలి.

మేనేజరు.

కొంగ ఎందుకు ఒక కాల

పైకి ముడిచి

నుంచి మంటుందా

తెలుసా?

రెండు
కాళ్ళు పైకి
ముడిచి నుం
టావోడు
కనుక!

తేతే

ఉచితము !

ఉచితము !!

(ఆర్యవైశ్యుల చరిత్ర - శ్రీనివాస కన్యకాపరమేశ్వరీ చరిత్ర

1. వాసవీ కన్యక : ఈ గ్రంథములో అందమైన కన్యకా పరమేశ్వరీ

త్రివర్ణ చిత్రపథము, వచనకావ్యము (సంపూర్ణ చరిత్ర,) ముద్దులాలుకు పద్యకావ్యము, 102 గోత్రముల చరిత్రలు, విమర్శనాభాగములు గొప్పగా శోధించి వ్రాయబడినవి.

2. వాసవీ విజయము (రసవత్తరమైన నాటకము)

ముఖ్యముగా ప్రతివైశ్యుని ఇంటవుండవలసిన గ్రంథరాజము.

రూపాలుగాని (విరాళముగా) అంతకుపైనగాని పంపినవారికిపైన వివరింపబడిన రెండు గ్రంథములు పంపించెదము.

రచన : శ్రీ విద్వాన్ గణ్డే సత్యనారాయణ గుప్త.

వివరములకు : గునుపాటి రాధాకృష్ణయ్య

కార్యదర్శి, వాసవీ కన్యకాప్రచురణ కమిటీ

శిఖరంవారి వీధి, నెల్లూరు అని వ్రాయండి.

రే డి యో

పిల్లల తెలుగు ప్రామాణ్య వివరాలు

[211 మాటలు, 31.36 మాటర్లమీదా వినవచ్చు]

[ప్రతి ఆదివారం మధ్యాహ్నం 2.15 నుంచి 3 వరకు]

సెప్టెంబరు

7-వ తేదీ ఆదివారం:

రారె చిన్నిపిల్లలార; చిటపట చినుకులు - పాట; కాగితపు పడవ - నాటిక; పుట్టినరోజులు; “ డి ” అంటే ఉలుకు; మీకథలు - కబుర్లు; చిక్కుప్రశ్న; పోదామా.

14-వ తేదీ ఆదివారం:

రారె చిన్నిపిల్లలార; ఆడుతోంది నెమలి - పాట; శివాజీ - భవాని - నాటిక; పుట్టినరోజులు; బండరాయి - నాటిక;

మీకథలు, పాటలు; చిక్కుప్రశ్న; పోదామా.

21-వ తేదీ ఆదివారం

రారె చిన్నిపిల్లలార; కొక్కురోకో - నాటిక; పుట్టినరోజులు; పాట్టి బావ ఉత్తరము; చిక్కుప్రశ్న; మీకథలు, పాటలు; పోదామా.

28-వ తేదీ ఆదివారం

రారె చిన్నిపిల్లలార; విమోచనము - నాటిక; పుట్టినరోజులు; ఝాన్సీ లక్ష్మీ బాయి పాటకథ; మీకథలు, పాటలు; చిక్కుప్రశ్న; తాతయ్యకథ; పోదామా.

ఓ క క్కి!

త్రామర చెరువూ ఎండింది

ఊల్లో కరువూ నిండింది

సన్ననిబియ్యం మరచేను

చాయాపప్పుకు వెరచేను

చిక్కనిపాలని ఇయ్యారు

కమ్మని నెయ్యిని వెయ్యారు

చక్కెర బెల్లం హుళిక్కి

ఎన్నాళ్ళీ చిక్కు ఓ క క్కి!

రచన: శ్రీ శాన్త్

(అరవఘారము, సావానేర్)

కొండ సామెతలు

కొండమింగు వానికి

గోపురములు అడ్డమా?

కొండంత దూదికి

కొండంత నిప్పుకావలెనా?

కొండంత దేవుని కొండంత

పత్తితో పూజింపరు.

కొండనుతవ్వి ఎలుకను

పట్టినట్టు.

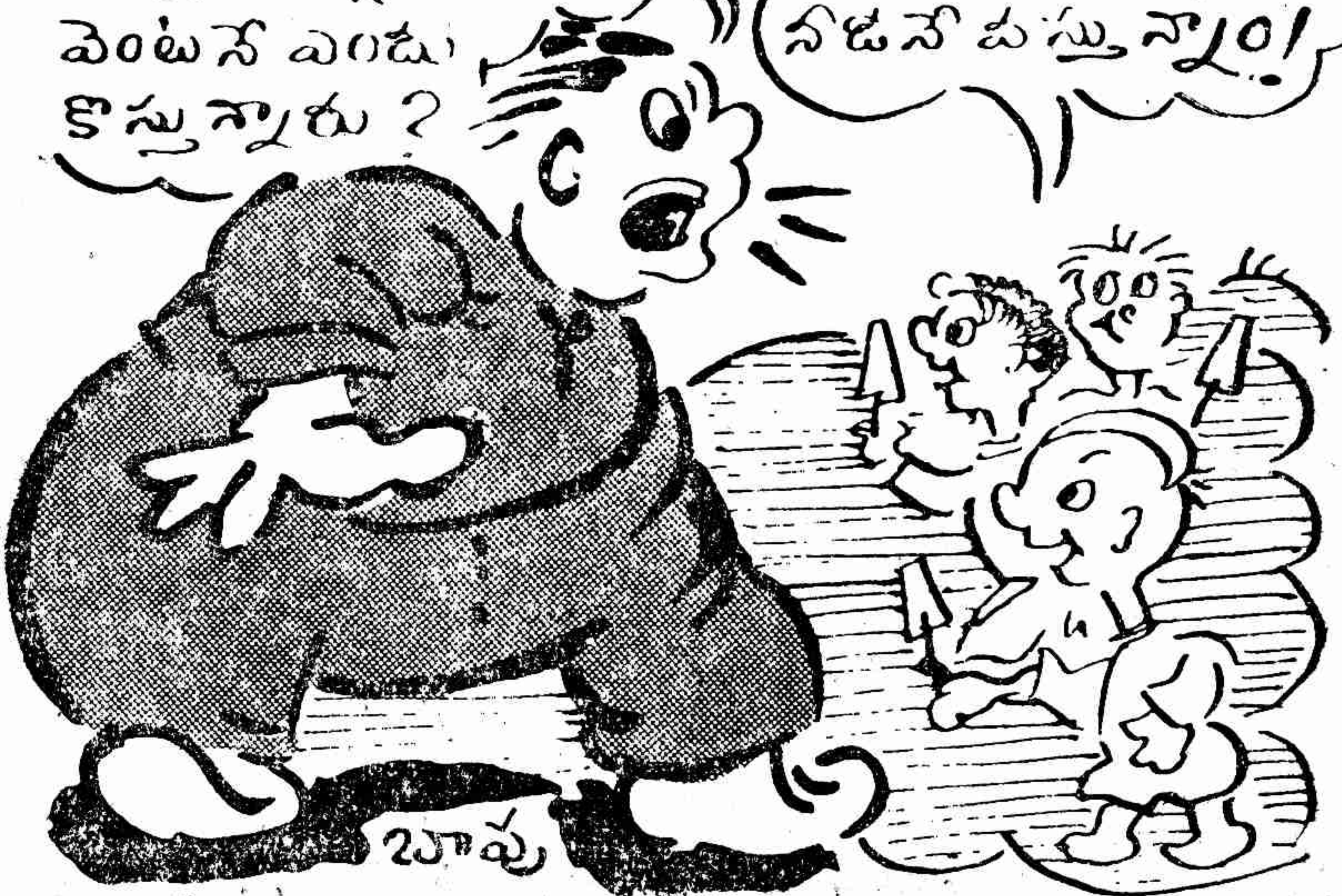
సంపాదన: సి. రాజామణిబాయి

(బిచ్చేర్)

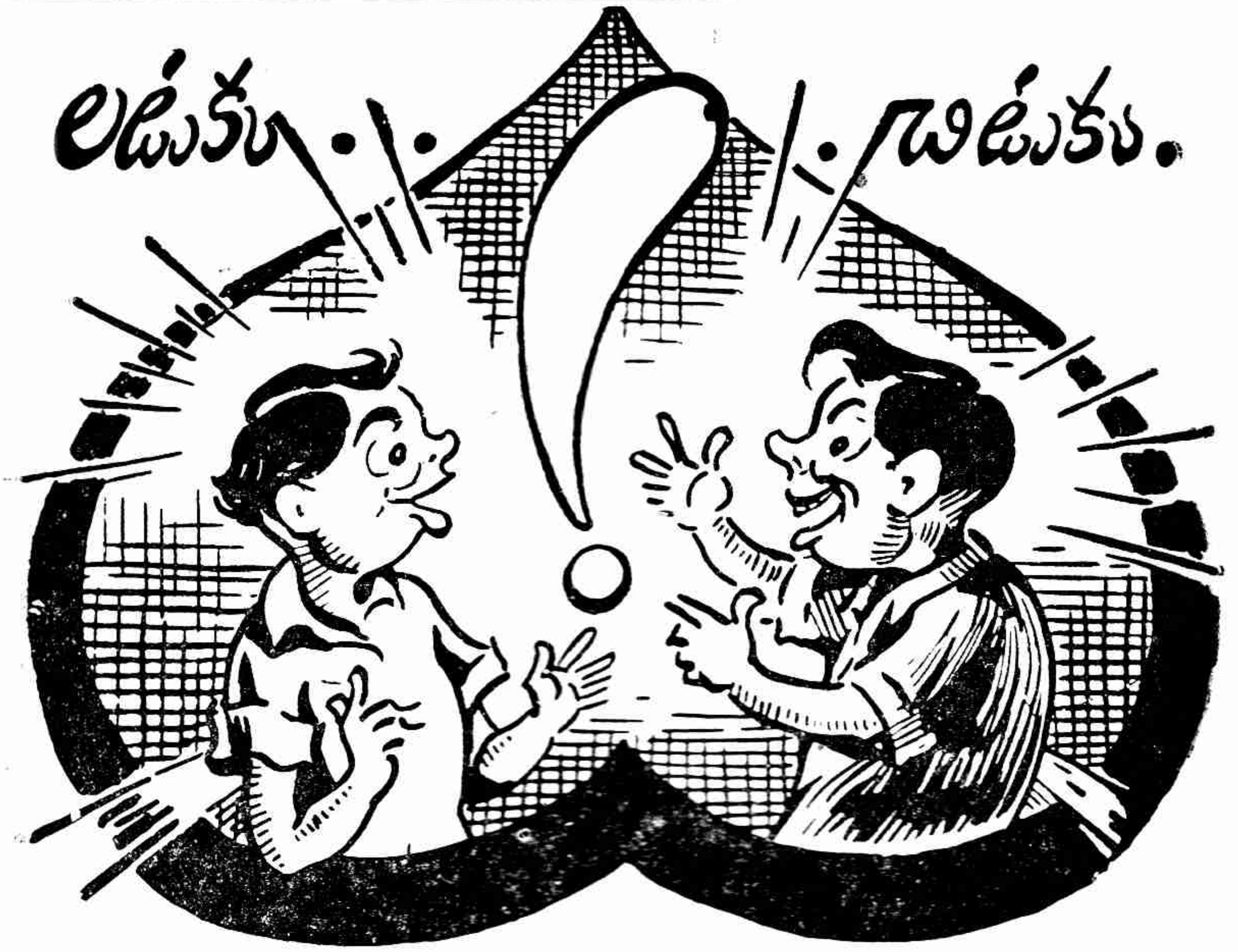
వీా నీ డ నే

ఏయ్! యిందా కట్టించు
మీరు ముగ్గురూ నా
వెంటన ఎందు
కొస్తున్నారు?

మాలిన్స్ క్రమము క
గిరి పాకుండా నీ
నడవో చుస్తున్నాం!

లటుకు. • • • చిటుకు.

అనగా అనగా డబ్బులపట్నం అనే చిన్న పల్లెటూరువుంది. అందులో 'లటుకు' 'చిటుకు' అనే ఇద్దరు అబ్బాయిలున్నారు. తెలివి తేటల్లో వాళ్ళిద్దరూ ఒకరినొకరు మించి పోతూవుంటారు. వాళ్ళిద్దరూ మాట్లాడుకొంటూంటే బలే తమాషాగా వుంటుంది. ఒకనాడు ఇద్దరూ ఇలాగ అనుకుంటున్నారు.

లటుకు:- "ఒరేయ్! మామామయ్య కాలువిరిగిపోతే 5,000 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి రబ్బరుకాలు తెప్పించి తగిలించు కున్నాడు గదా, అచ్చ కాలు కాలేనురా! పోల్చుకోలేం!"

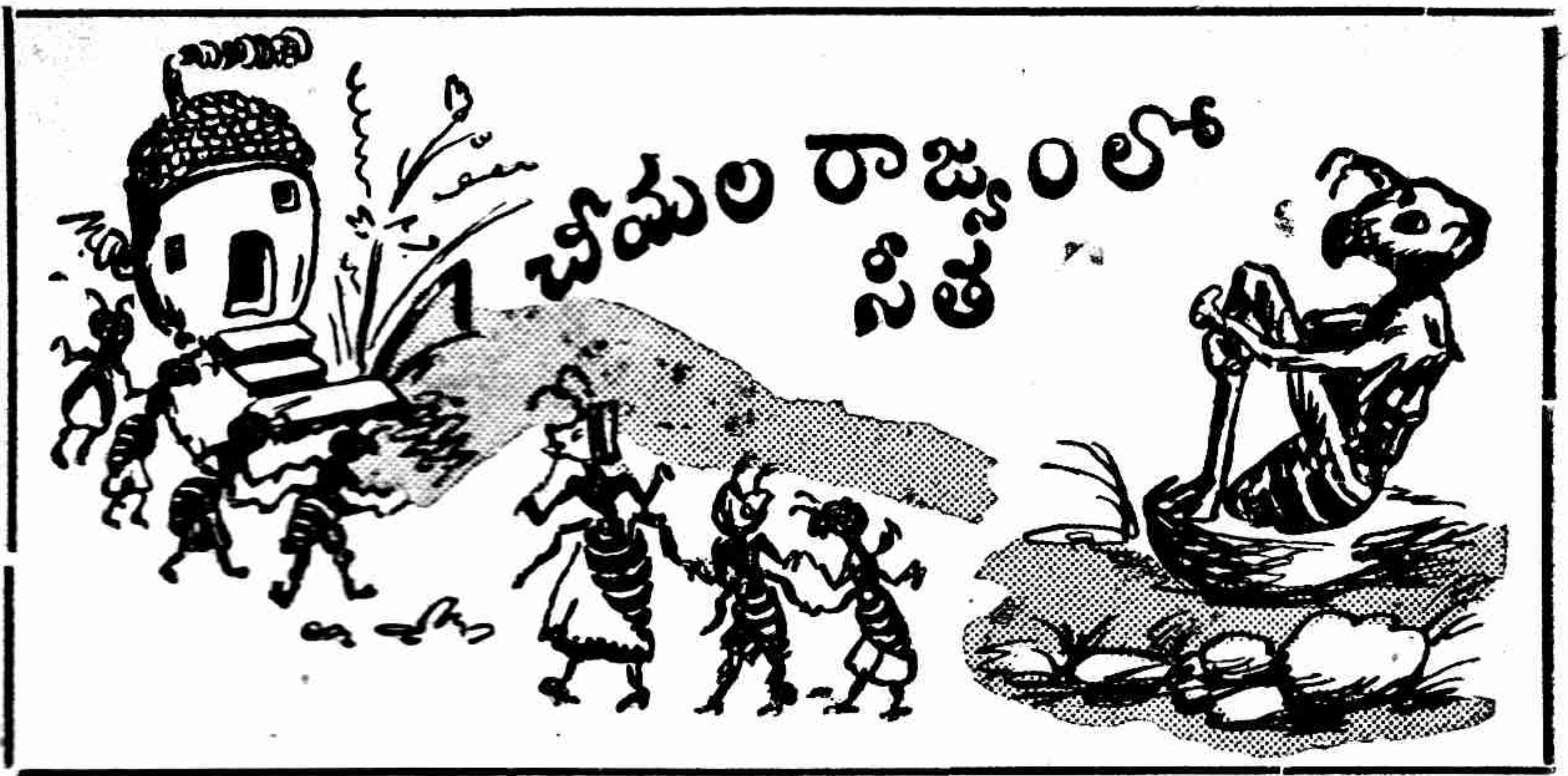
చిటుకు:- "దానికేంగాని, మా బావ తలకాయ ఎక్కడో మరచిపోయి మరి దొరకకపోతే, 15,000 రూపాయలిచ్చి రబ్బరుబుర్ర ఒకటి కొనుక్కొని అతికించుకున్నాడుగదా, అచ్చంగా బుర్ర బుర్రేనురా! ఎవ్వరూ పోల్చలేరు."

[లటుకు-చిటుకు "ముచ్చట్లు" ఒచ్చేసంచికలోకూడా చదవండి]

పెంకితనము లేదు పెడసరియును గాదు
కుచ్చితములు మచ్చుకొరకు లేవు
అన్నలక్కలనిన ఆప్యాయముగ జూచు
అధికరూపశీల ఆంధ్రబాల !

రచన : కవికుమార్ కోలా సన్యాశిరావు (సాలూరు)

రచన : “ ఆరుద్ర ”

చీమల బంట్లోతు మీట
నొక్కగానే గోడ తెరచు
కొంది. సీతా, బంట్లోతూ అందు
లోకి వెళ్ళేరు.

ఆగదిలోకి అడుగు పెట్టగానే
సీతకి ఎక్కడి లేని సత్తువ వచ్చింది.
ఆమె తన కళ్ళు అంత సేపూ
మూసుకొని అప్పుడే విప్పినట్టు
అనుకొంది. గదినిండా గమ్మత్త
యిన వెలుతురుంది.

సీత చాలా హుషారుగాలోప
లికి వెళ్ళింది. గది నిండా ఎన్నోపు
స్తకాలు ఉన్నాయి. దూలాలను
తాకుతున్న బీరువాలలో లెక్క
లేనన్ని పుస్తకాలు తళతళ

మెరుస్తున్నాయి. సీత గది నంతా
కలయ చూసింది.

గదిమధ్యన చాలా పెద్ద బల్ల ఉం
ది. దానిచుట్టూ చీమల మేష్టర్లు
కూర్చొని పుస్తకాలు చదువుతు
న్నారు. వాళ్ళంతా ఎంతో చదు
వుకొన్న పెద్దలలాగ సీతకి అగుప
డ్డారు. వాళ్ళముఖాలమీద తెలి
వితేటలు సీతకి కనబడ్డాయి. సీత
లోపలికి వచ్చి నిల్చుంది. చీమల
బంట్లోతు తన మొలనున్న బాకా
తీసి ఊదేడు. ఆలిండియా రేడియో
తెలుగు వార్తల ముందు వాయిం
స్తారే—అలాంటి సంగీతాన్ని
చీమల బంట్లోతు ఊదేడు.

ఈ తంతు అయిపోగానే జానీ
వచ్చి సీతని పెద్ద పండితుడి దగ్గరకి

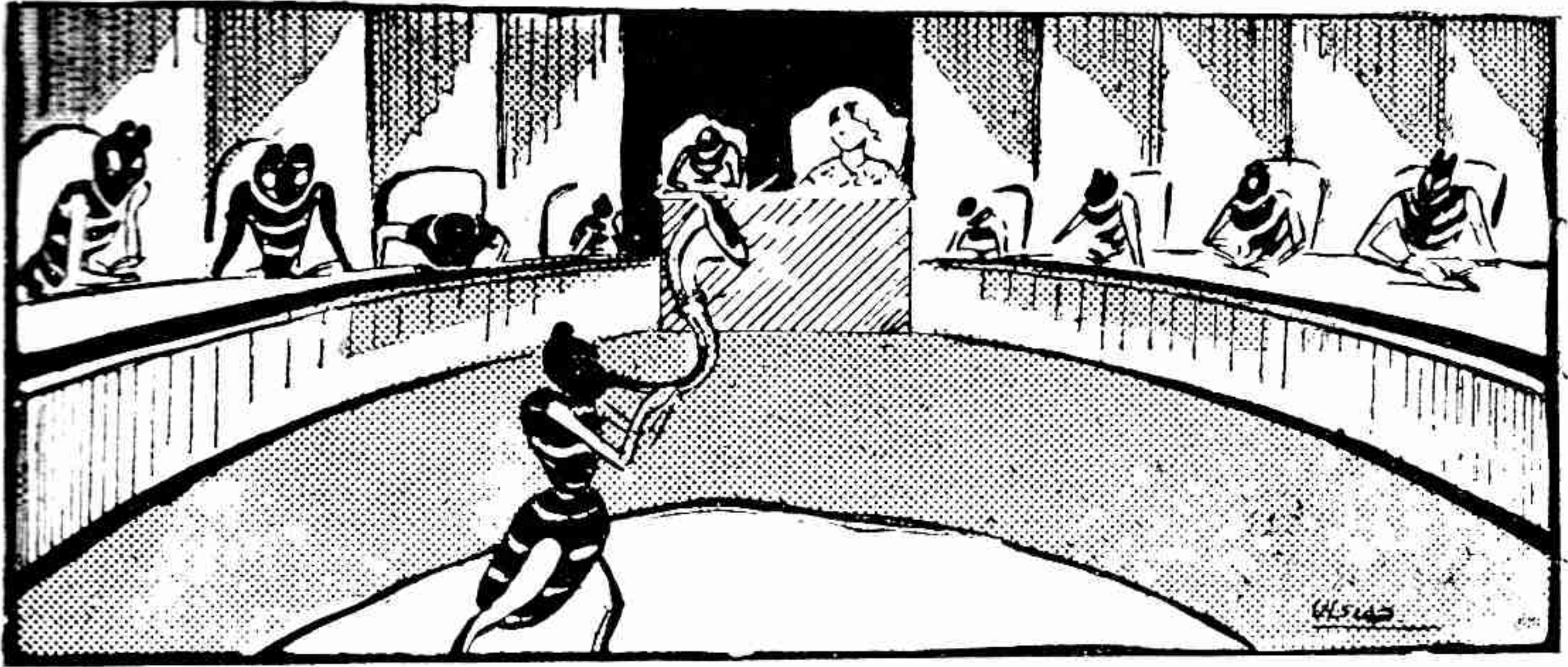
తీసుకొని వెళ్ళింది. పెద్ద పండితుడు లేచి సీతతో షేక్ హాండు చేశాడు. జానీ సీతతో ఇలా అంది. “శ్రీమతి సీతా దేవి గారూ, ఈయన చీమలరాజ్యపు చదువుల పెద్ద. ఈయనే మాచీమల బడులలో ఎలాంటిపాఠాలు చెప్పాలో నిర్ణయిస్తారు. ఈయనకి అన్ని రకాల జీవుల భాషలూ వచ్చు”

అప్పుడు పెద్దపండితుడు సీతని తన వక్కనున్న కుర్చీలో కూర్చో పెట్టి చాలా పెద్దఉపన్యాసం ఇచ్చేడు. అతడుఎన్నో భాషలమాటలను వాడి చాలాసేపు మాట్లాడేడు: “మన చీమలరాజ్యం బాగాఉండా లంటే మనకుమనుష్యుల సహాయం ఉండాలి. మనుష్యులు మనకన్నా తెలివి తేటలు కలవారనికాదు. వాళ్ళకి బలంఉంది. ఆ బలంతో తక్కిన జంతువులను కారణంలేకుండా చంపేస్తారు. జంతువులనేకాకుండా వాళ్ళలో వాళ్ళనే చంపేసుకుంటారు. మన 34 నెంబరు చీమ గారు మనుష్యుల గురించి చాలా

కనిపెట్టారు. ఆయన రెండేళ్ళకిందట కనిపెట్టిన విషయం మన ప్రెసిడెంటుగారికి మనమంతా తెలియ చేసేము. ప్రెసిడెంటుగారు అందుకే మనుష్యుల ప్రతినిధిని మన రాజ్యానికి తీసుకురావాలని చెప్పేరు. కాబట్టి శ్రీమతి సీతాదేవిగారు రాయబారిగా వచ్చేరు. ఆమెకి మనస్వాగతం.”

పెద్ద పండితుడు ఇంకాచాలా మాట్లాడి సీతకి తక్కిన పండితులలో ఒకొక్కడినీ చూపెడుతూ వాళ్ళని గురించి చెప్పేడు. వాళ్ళలో ఆడవాళ్ళు కూడా ఉన్నారు.

పరిచయం చెయ్యడం అయిపోయాక సీతని మాట్లాడమని పెద్ద పండితుడు కోరేడు. సీతకిభయం వేసింది. ఇంత చదువుకొన్న పెద్దలముందు తను ఏమిటి మాట్లాడగలదు? సీతకి మాటలు రాలేదు. కాని, తేనిబలం ఎలాగో తెచ్చుకొని హుషారుగా ఇలా మాట్లాడింది. “చీమల పండితులారా! మన

మీరు మీరాజ్యానికి పిలిచినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. కానీ మనుష్యులకి చీమలనీ తక్కిన జంతువులనీ చంపకూడదని చెప్పవలసిన విధినా మీద మీరు పెడుతున్నారు. అందుకు నాకు భయం వేస్తున్నది. ఎందుచేత అంటే నాకు ఏడే శ్వేతయస్సు. మనుష్యులలో చాలా పెద్దవాళ్ళు ఉన్నారు. వాళ్ళు ఎన్నో చదువుకున్నారు. నేను మాడోక్లానులోకి ఇంకా బడి తీసేక వెళ్తాను. నేను ఇంత చిన్న దానిని అంత పెద్దవాళ్ళకి ఏమిటి చెప్పాలో నాకు

తెలియదు..." సీత ఈమాటలు అనగానే పెద్దపండితుడు అడ్డువచ్చి "సీతా దేవి గారూ! మీకు ఆ భయం వద్దు. మీకు ఈ ఒక్క రోజులో మేము చదువుకొన్నది అంతా బోధపరుస్తాం. మీరు పండితులలో పండితులవుతారు. అప్పుడు మీరు ఏపని అయినా చెయ్యగలరు." సీత నమస్కారంచేసి కూర్చుంది. పెద్దపండితుడు తక్కినవాళ్ళని సీతకి చదువు చెప్పమన్నాడు.

బాలా! వచ్చేసారి సీత చదువు గురించి చెప్తాను. వెళ్లి పాడుకో.

నా

బు

చ్చి

పే

రు

జ్యోతి

○ శర్మ

○ జగన్నాథ శర్మ

○ భీమ జగన్నాథ శర్మ

○ వెంకటభీమజగన్నాథ శర్మ

○ బుచ్చి వెంకట భీమజగన్నాథ శర్మ

○ సునర్ల బుచ్చి వెంకటభీమజగన్నాథశర్మ

(ఐరంపురం)

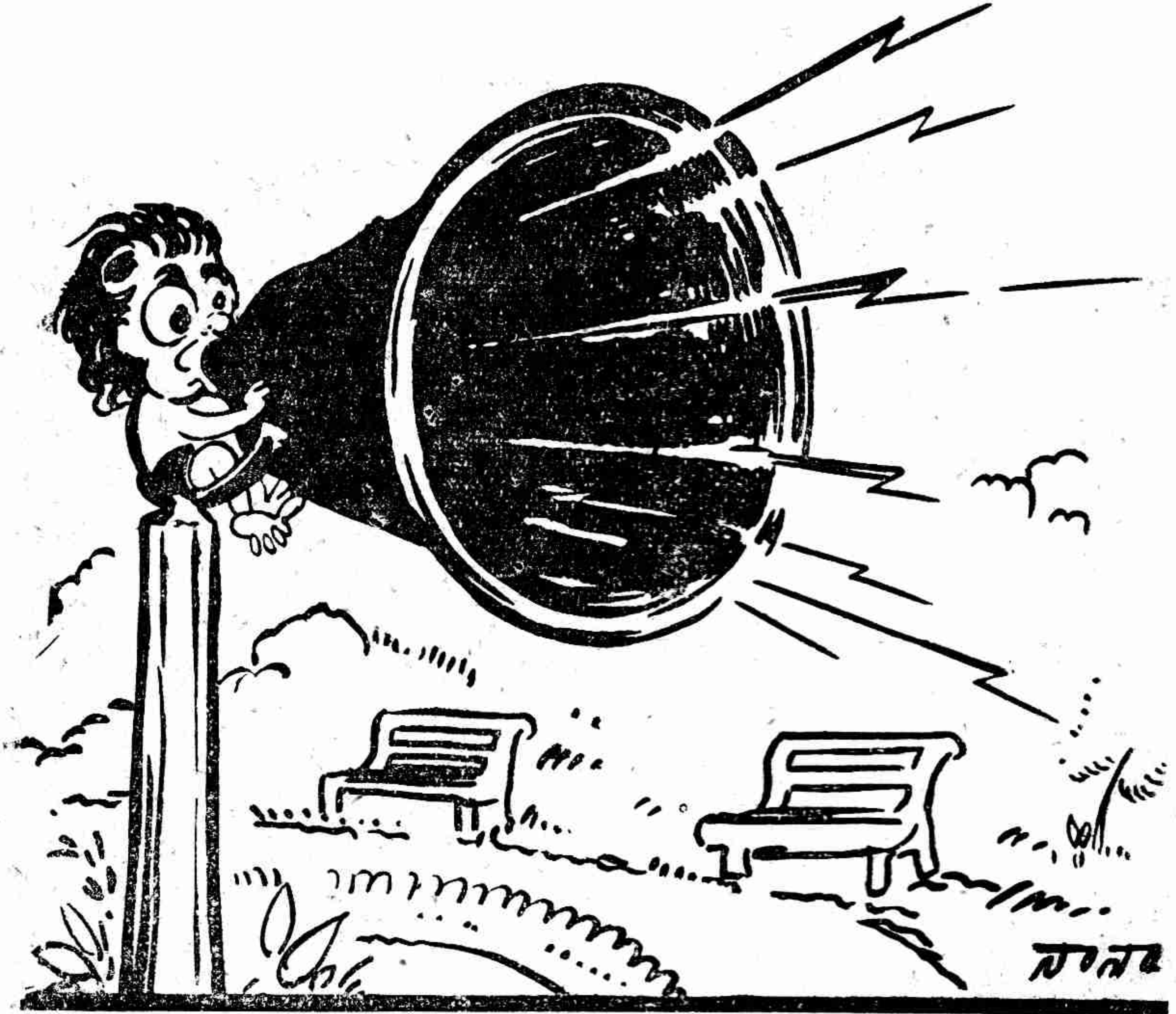
లత ఆడపిల్ల, గోపాలుడు మొగపిల్లాడు. ఒకనాడు గోపాలుడు లత గాను, పరికిణీ తొడుక్కున్నాడు. లత గోపాలుడి చొక్కా షెరాయి వేసుకుంది. ఇద్దరూ పికారు వెళ్లారు. స్నేహితులందరూ గోపాలుణ్ని చూచి పకపక నవ్వేరు !

గోపాలుడు : “ చూశావా లతా ! వాళ్లందరికీ నేనే చెడ్డ, నీవే మంచి ! అందుకే నీ పరికిణీ గాను వేసుకొన్న నన్ను చూసి అలాగ పకపక నవ్వుతున్నారుకాని, నా చొక్కా షెరాయి వేసుకున్న నిన్ను చూసి నవ్వుటంలేదు. ఎంత పక్షపాతమో చూడు వాళ్లకీ ! ”

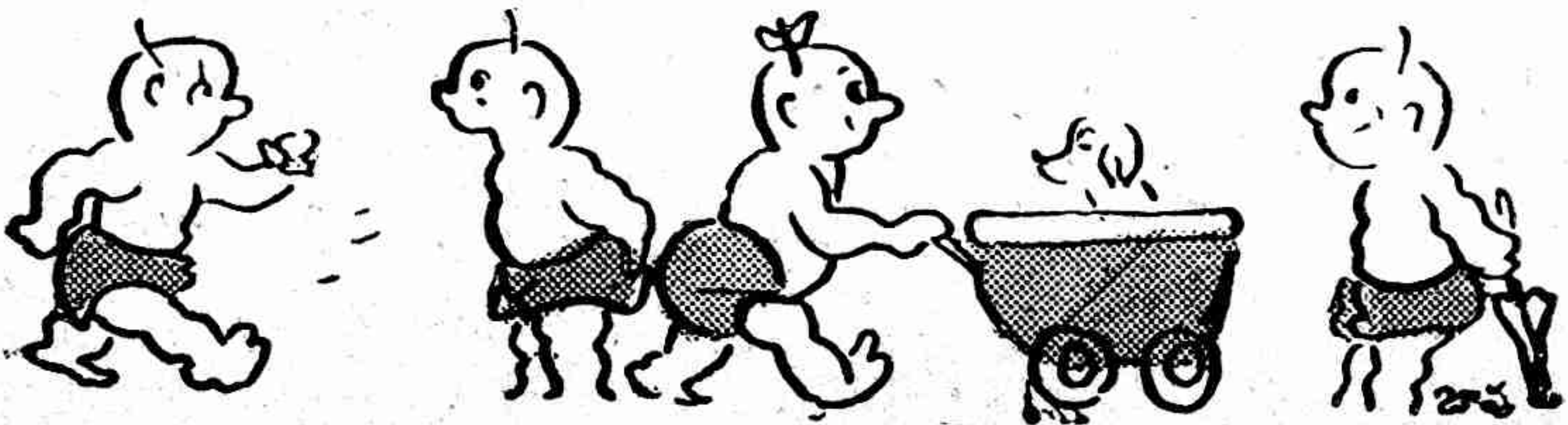

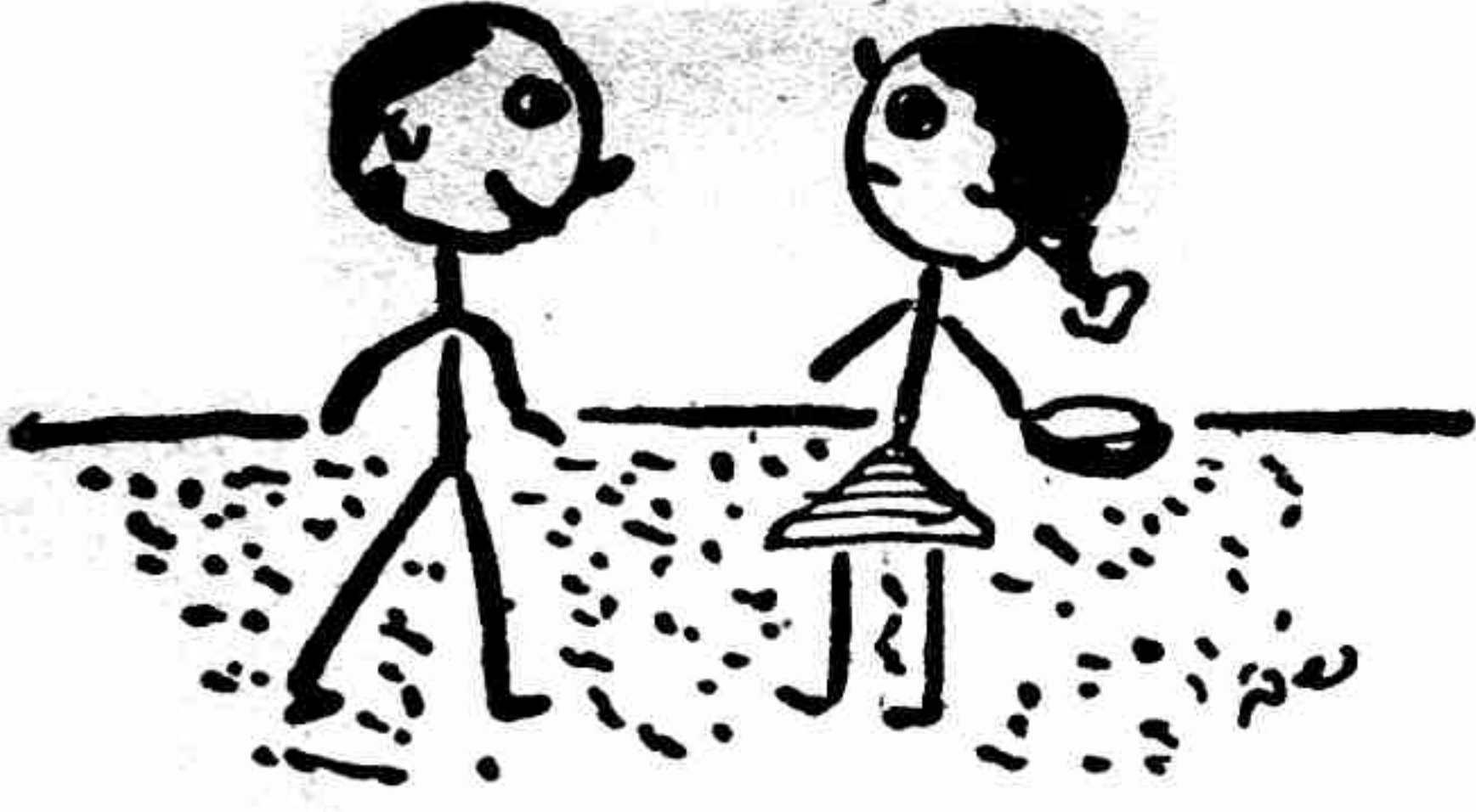
బాలలూ ! చూచారా ! వొడినా మరదలూ | మాట్లాడుకొంటూ, మంచిసీర్దు
 తీసుకొస్తున్నారు. దీన్నిచూచి, ఇలాగే మీరు మరోకాగితంమీద బొమ్మగీసి,
 రంగులువేసి; మాకుపంపండి. సుద్దకణికెల రంగులుగాని, నీటిరంగులుగాని వాడవచ్చును.
 ఎవరిబొమ్మ బాగుంటే వారికి ఈనెల బహుమతులు ఇస్తాం. (పక్కపేజీ చూడండి)

బాకాసురుడు

పిల్లలారా! చూశారా ఆ బాకారాయణ్ణి! తమాషాకి, ముద్దు పేరుగా “బకాసురుడు” అని అందాం. ఈ బాకాసురుడు సాధారణంగా పార్కుల్లో సాయంత్రం అదేపనిగా బాకా ఊదుతుంటాడు. ఈ బాకాసురుడికి అసలు పేరు ఒకటైంది—చెప్పండి మరి!.....

ఇంకెవరు?
నేనే! నేనే!

బాలిక మేనత్త కొడుకు బాలుడు. ఇద్దరూ చేతులు పట్టుకొని గిట్టినతిరుగుతూ యీ పాట పాడ్డారు.

బాలుడు:	పొంతలోని నీరు
బాలిక:	పోసుకొనుమోయి
బాలుడు:	పెట్టిలోని డ్రస్సు
బాలిక:	వేసుకొనుమోయి
బాలుడు:	సంపంగి నూనె
బాలిక:	అంటుకొనుమోయి
బాలుడు:	అద్దము దువ్వెన
బాలిక:	అందుకొనుమోయి
బాలుడు:	నీటుగ నాక్రొపు
బాలిక:	దువ్వుకొనుమోయి
బాలుడు:	చక్కనిచుక్క
బాలిక:	పెట్టుకొనుమోయి
బాలుడు:	బాగున్నానా? - నేను బాగాలేనా?
బాలిక:	పెండ్లికొన్నావేనావు ఇంకేమి?
బాలుడు:	పెండ్లికూతురెవరవుతారు?
బాలిక:	ఇంకెవరు? నేనే! నేనే!

రచన: ఎ, శ్రీరాములు (బుక్కరాయ సమృద్ధం)

బువ్వాలాట

రచన: నేతి వెంకటశుభలక్ష్మి

కాంతాలు

బాలా! రావే! నువ్వునేను
బువ్వాలాటలు ఆడుదము
ఇదుగో నాకు మైసూరుపాకం
ఇప్పుడు మా అమ్మపెట్టింది

బాల

నాక్కస్తవే! కాంతాలు! నే
మా అమ్మనడిగి తెస్తాను
అప్పుడు నీకు పెడతానే! మన
మిద్దరము జతకత్తెలము

కాంతాలు

అల్లాగే నువ్వు ఇంటికివెళ్లి
మీ అమ్మనడిగి మిఠాయి తే
ఇంకలోనేను లలితను పిలుచుకు
ఇప్పుడు వస్తానే బాలా!

బాల

లలితను పిలుచుకువస్తే నేను
నీతో ఆడను కాంతాలు

ఇంటికివచ్చి లక్క పిడతలది
ఇట్టే పట్టుకు పోయింది!

అమ్మతో బాల పేచీపెట్టి
అటుకులు బెల్లం తెచ్చింది
బాలకాంతలు పెంకుముక్కలతో
పోయ్యిలు పెట్టిరి పొదుపుగను
పోయ్యిలమీదను లక్క పిడతలో
అటుకులు బెల్లం అందుంచి
పుల్లముక్కలను పోయ్యిలోపెట్టి
గుడ గుడ మనిపించిరి ఒకేసారి.

అన్నము ఉడికెను ఆకులు తెమ్మని
అటుకులు బెల్లం పెట్టింది
మైసూరుపాకం పెట్టలేదనుచు
బాల తిట్టెను కాంతాల్ని

కాంతాలప్పుడు గుటకు గుటకున
అటుకులు బెల్లం మింగేసి
తిట్టిన కోపముతోను బాలను
కొట్టి రివ్వమని పరుగెత్త

బాల గొల్లుమని యేడ్చినంతలో
బాల నెత్తికొని యోదార్చి
చెడ్డ పిల్లలతో ఆడకు బాల
చెడిపోతావని తల్లనియెన్.

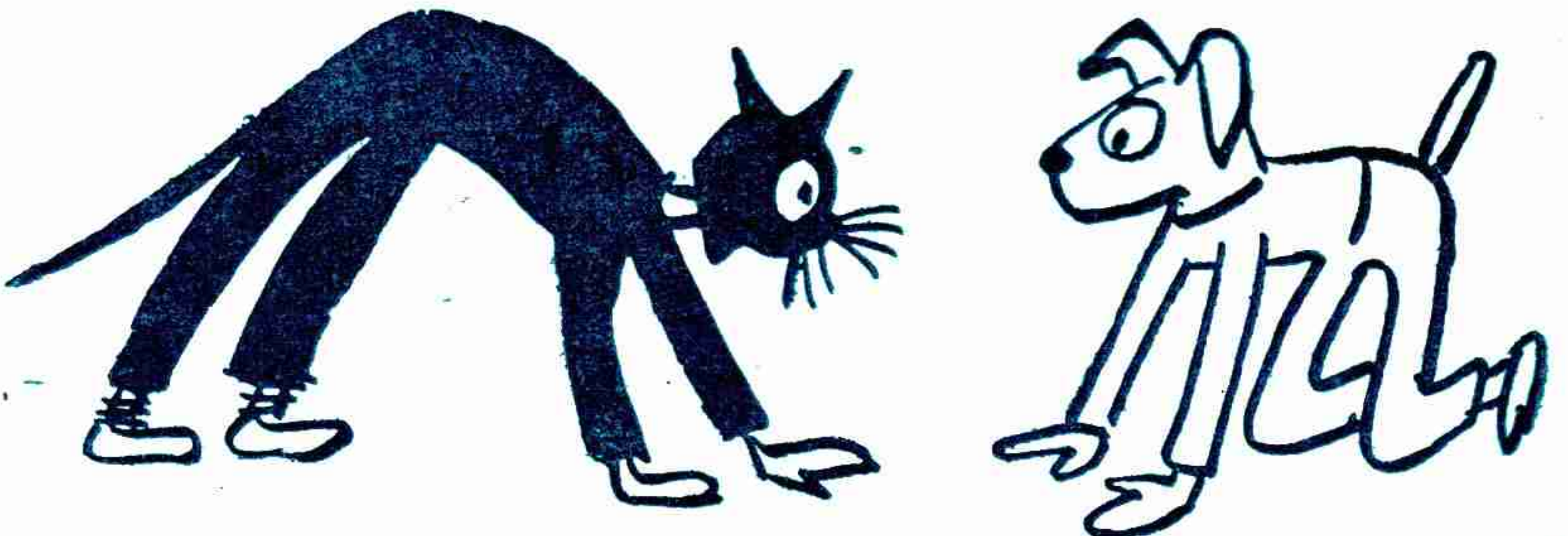

చిచ్చుబుడ్డి - చల్లని కూజా!

అనగా అనగా “నైజాం” అని ఒక రాజు వున్నాడు. ఆరాజుకి చిచ్చుబుడ్డిలాంటి తలపాగా వుంది. ఆ తలపాగాలో ఈమధ్య చిచ్చుబుడ్డిలాంటి ఊహలు కలిగాయి. దీపావళి రోజుల్లో చిచ్చుబుడ్డి “బుస్సు” పుంది. కాని వెంటనే చల్లారి పోయింది. ఇప్పుడు చల్లని మంచినీళ్ల కూజాలాగ ఆతలపాగ వుంది.

“దేముడు ఎల్లకాలం చల్లని వూహలు గలిగించుగాక!” అని నైజాం ప్రజలందరూ కోరుతున్నారు.

6. ద్విత్వాలున్నప్పుడు ఒక్కొక్కప్పుడు అచ్చులకే ద్విత్వాలు వస్తూంటాయి. ఉ:- అమ్మ, మమ్మి, అక్కడ, కత్తిడ,

8. ఒక హల్లు క్రింద ఇంకో హల్లు ఉంటే మాత్రం ఆక్రింద ఉన్న హల్లులు అల్లాగే ఉండి

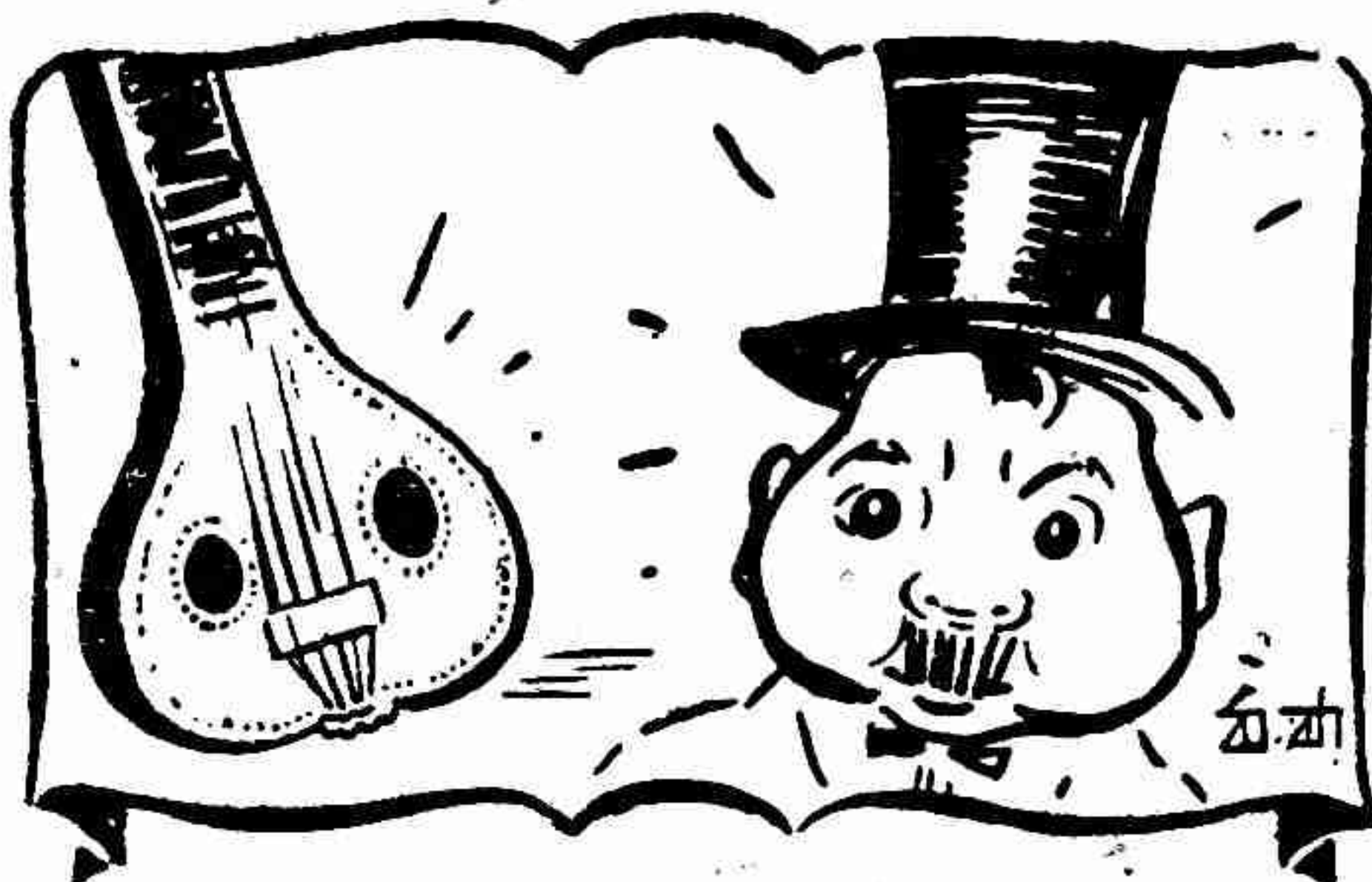
పోతాయి. ఉ:- చక్రము, కక్రము కృష్ణుడు, పృష్ణుడు.

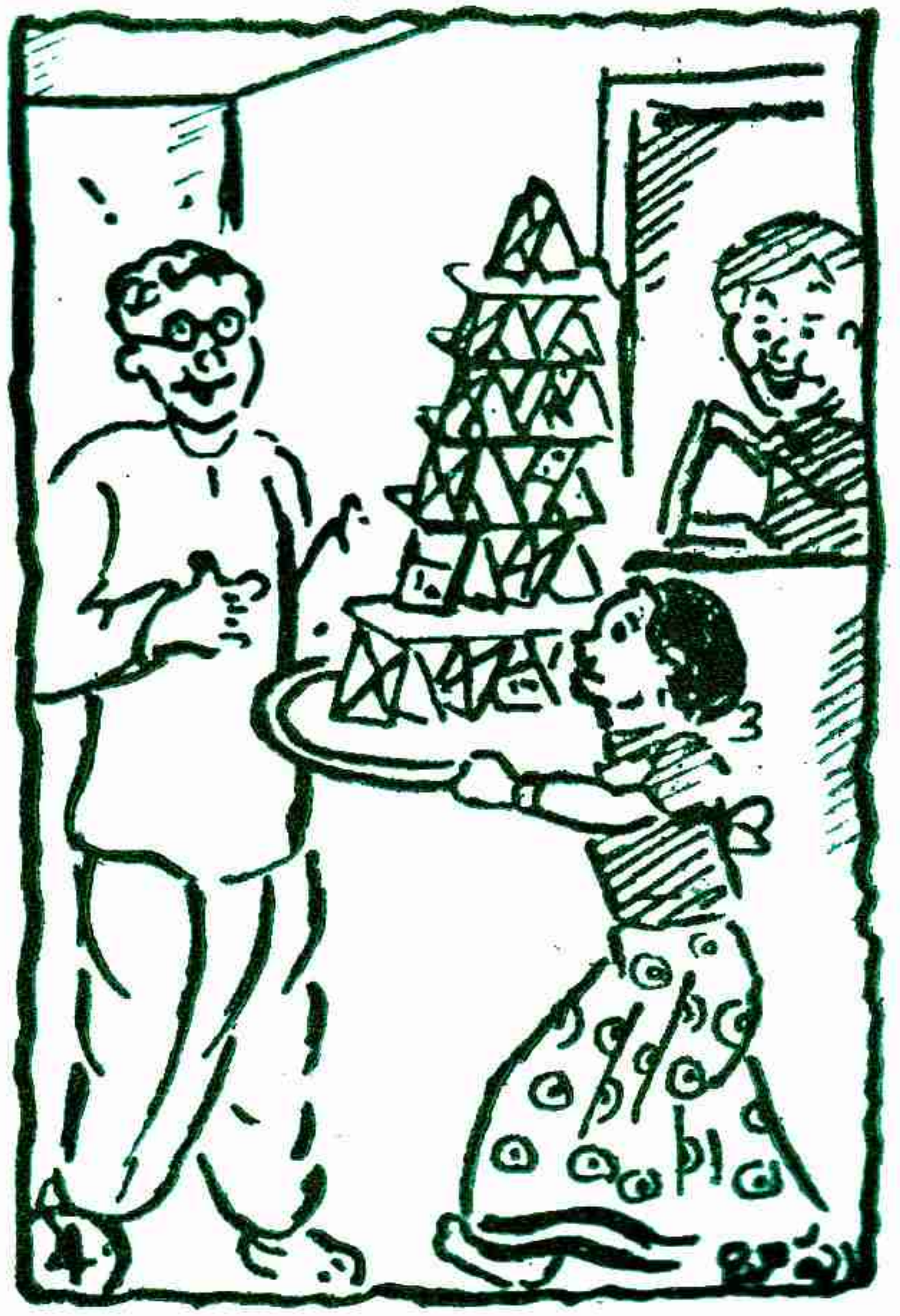
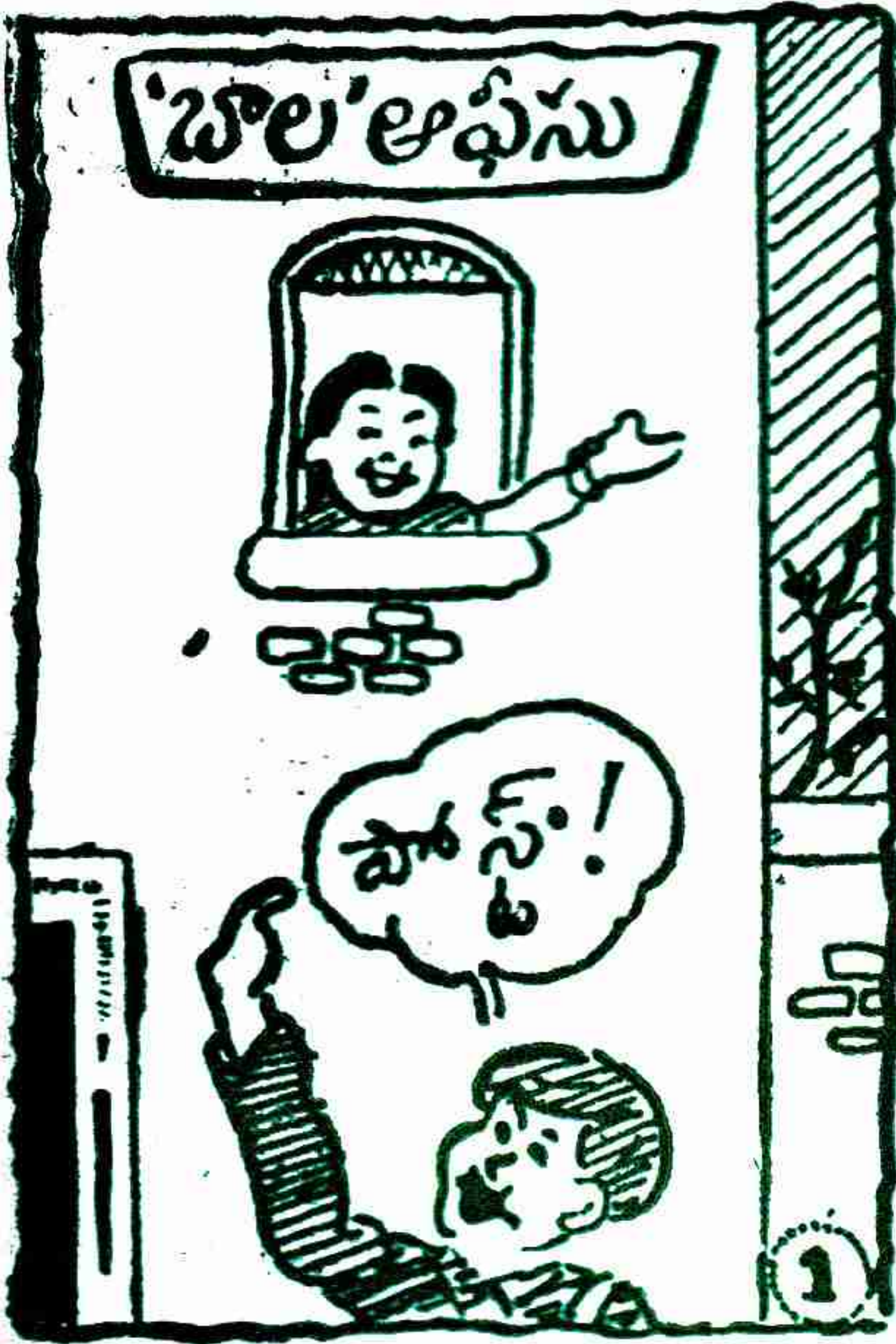
7. నాన్న, మామ, మొదలైన రెండూ ఒకే అక్షరాలు కల మాటలు వచ్చినప్పుడు సందర్భాన్ని అనుసరించి ఏదో ఒక మార్పు చేసి కొట్టేస్తూండాలి.

ఏదీ! ఈక్రింది పాట చదువుకొని అర్థం చేసుకోండి:

కంప్రాంతి డంపక్కి లాబ చవ్వింది
లాబలో నెఎఎన్నో మొబ్బనుల్లాయి.
గంరు గంరుల లాబ గాబానెదుంభి,
దండలో కొఅత్రొక్క షాభచవ్వింది.
లత్తడింకులు షాభ టంకరునాద్ది,
రేపునోలేదుంభి రత్తితంమాను.
టాన్లూతిడే లాచ గాబటుండంది,
సత్తినామం దివటాన్లూడుమాతు.

పోలికలు

న్న
ము - అ - య్య
కూ

చుట్టాల
చక్రం

బాలా! ఈపైన చుట్టాల చక్రంవుంది. చక్రంలో మధ్యన వున్న “అ” అక్షరంతో మొదలుపెట్టి అన్న, అయ్య, అమ్మ..... ఇలాగ ఎందరు బంధువులు ఆ చక్రంలో వున్నారో చెప్పగలవా? నీబంధువులు రెండక్షరాలవారు, మూడక్షరాలవారు, నాలుగక్షరాల వారైనా వుండొచ్చు. ఏదీ జాబితా తయారుచేయి చూద్దాం.

(నేనుచేసిన జాబితా ఈ సంచిక ఆఖరుపేజీలలో చూడు.)

రచన: తాటికొండ సూరీకాంతమ్మ (నరసీపట్నం)

సంక్రాంతి సరదా!

“సంక్రాంతి బాల” మాకు కూడా ఇష్టమే!

అబ్బబ్బ! ఈ ఎలుకలు!

“అబ్బబ్బ! ఎలుకలు
బాధజాస్తీలయిపోతోంది!
అదుగో ఆ ఎలుకచూద్దూ
పెట్టెలో హాయిగా ఎలా
కూచుందో! ఆ ఎలుకని
ఎలాగేనా పట్టాలి. మెల్లగా
వచ్చి దభాలున పెట్టె
తలుపు మూసేస్తాను

.....
ఆ! దొరికావ్!
దొరికావ్! నీ పని
పట్టిస్తానుండు! తిన్నగా
తీసుకెళ్లి పిల్లికి ఫలహారం
పెడతాను!”

....
“కిక్! కిక్! కిక్!
కిక్”

....
“అరెరె! అరెరె!
ఎలుక పెట్టెలో నుంచి
తప్పించుకొని ఎలాగ
బైటికి వచ్చేసిందీ!”

....
“అయ్యో! ఈ పెట్టెకి
అదుగుభాగం లేదూ!”

అందని అందాల పండు

బాలా! ఆ అందాల పండు ఆ చెట్టుకొమ్మల్లో వ్రేలాడుతోంది. చిట్టి తమ్ముడు చేత్తో కత్తినిపట్టుకొని దారికోసం చూస్తున్నాడు. కొమ్మలు అడ్డురాకుండా దారిని చూపగలవా?

గాంధీతాత చిన్ననాటిచరిత్ర

- గాంధీతాత 1869 సం॥ అక్టోబరు 2వ తేదీన పుట్టాడు.
- అంటే గాంధీతాతకి ఇప్పుడు 79 ఏళ్లన్నమాట.
- గాంధీతాత పుట్టిన ఊరిపేరు పోర్బంధర్.
- పోర్బంధర్ లోనే మొదట తన చదువు మొదలెట్టాడు.
- “ఎక్కాలు ఎంతో కష్టపడి చదివేవాడిని” అని గాంధీజీ తన ఆత్మకథలో రాశాడు.
- తరువాత రాజకోటలో ఒక ప్రైమరీ బడిలో చదివాడు. బడిలో ఎన్వరి

CHITRA

1883 ప్రాథమిక పాఠశాలలో

CHITRA

1883 రాజకోట హైస్కూలులో

తోనూ మాట్లాడేవాడుకాదు. చాలాసిగ్గు, భయంతో వుండేవాడు. గంటకొట్టగానే బడికి రావడం సాయంత్రం బడిమూయగానే పరుగెత్తుకొని తిన్నగా ఇంటికి వెళ్లిపోవడం ఇది జరిగేది. ఏరోజుపాఠాలు ఆరోజే చదివేసుకొనేవాడు.

- గాంధీతాత చిన్న పుటినుండి అబద్ధం ఆడేవాడుకాదు.

1890 లండన్ లో బారిష్టరు
చదువుతున్నపుడు.

- బడిలో లెక్కలుగాని, స్పెల్లింగుగాని రాకపోతే పక్కవాళ్ళ పలక చూచి కాపీకొట్టడం ఎన్నడూ చేసేవాడు కాదు.
- ఒకసారి బడికి ఇనస్పెక్టరు వచ్చాడు. ఇంగ్లీషులో స్పెల్లింగ్ పరీక్ష చేశాడు. 'KETTLE' అనుమాటకి స్పెల్లింగ్ గాంధీజీ తప్పు రాశాడు. కాని, వాళ్ళ మాటలు, గాంధీజీకి సైగ చేశాడు. ఏమని? పక్కవాడి పలక చూసి రైటుగా రాసేమని.

గురువుగారే ఇంలాంటి పనులు చెప్పినా, గాంధీజీ అటువంటి దొంగ పని ఎప్పుడూ చేయలేదు.

- ఈసంగతి గాంధీజీ తన ఆత్మ కథలో రాస్తూ ఏమన్నాడో తెలుసా? గురువుగారిలో ఎన్ని లోపాలున్నా, వారు గురువుగారు గనుక వారియడల భక్తి, గౌరవం వుండాలి.
- గాంధీతాతకి, చిన్నప్పుడు హరిశ్చంద్ర నాటకం చూడడం అంటే చాలా సరదా. హరిశ్చంద్రుడులాగ అండరూ నిజంపలుకుతే బాగుండును అనుకొనేవాడు.
- బడిలో గాంధీతాత చాలాబుద్ధిమంతుడని పేరు పొందేడు. Progress రిపోర్టులో గాంధీజీ నడవడిక ఎప్పుడు మంచివాడుగానే రాసివుండేది.
- గాంధీజీకి చిన్నతరగతులలో కొన్ని బహుమానాలు, స్కాలర్ షిప్పులూ వచ్చాయి.

1912 దక్షిణాఫ్రికా సత్యాగ్రహములో.

○ ఎప్పుడేనా గాంధీజీ పొర పాటుచేసే చాలా విచారిం చేవాడు. కళ్ళ వెంబడి నీళ్లు కూడా వచ్చేవి.

○ మేష్టారు ఎప్పుడో ఒక బెత్తంతో కొట్టేరు. అప్పుడు గాంధీజీ ఇలా అనుకున్నాడు. “అవును. నేనేదో తప్పు చేసి వుంటాను. లేకపోతే మేష్టారు ఎందుకు కొడతారు?”

నాతప్పుకి ఈ శిక్ష అనుభవించవలసిందే” అని మనసులో అనుకొనేవాడు.

1906 ఆఫ్రికాలో వాలంటీరుగా.

○ గాంధీజీ, తన దస్తూరీ కుదురుగా రాయడానికి కాపీలు సరిగా రాసేవాడుకాదు. తాను పెద్దయిం తరువాత దానిని గురించి చాలా విచారించాడు.

○ అలాగే చిన్నప్పుడు గాంధీజీకి ఆటలంటే అంత సరదా లేదట.

○ బడిలో Football, Cricket ఆటలు అందయో ఆడేవారు. గాంధీజీకి ఆ ఆటలు అప్పుడు ఇష్టంలేదట. పెద్దయిన తరువాత గాంధీజీ అయ్యో! ఆ ఆటలు. ఆడివుంటే బాగుండునే అనిపించిందట.

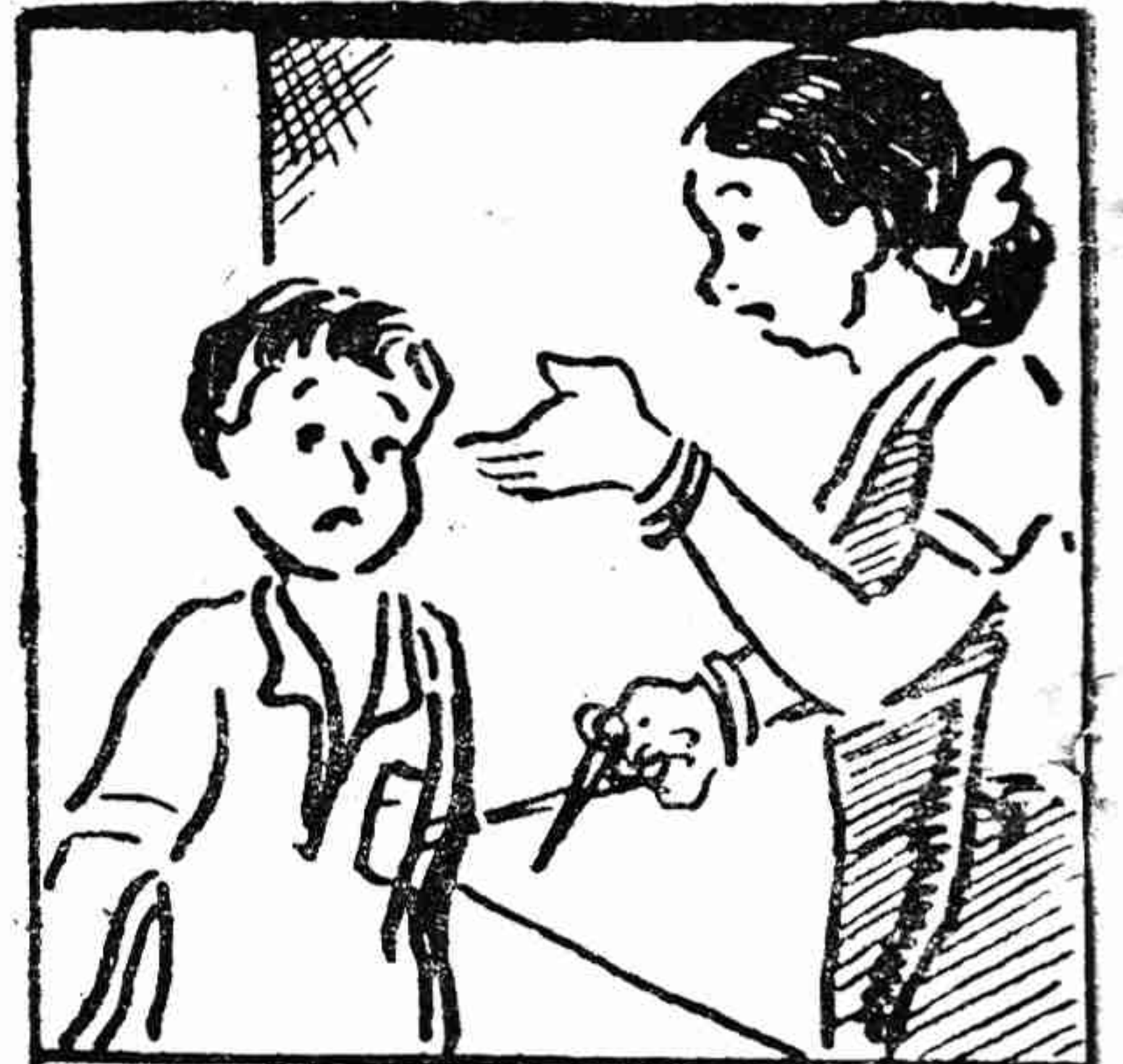
○ చిన్నప్పుడు గాంధీజీ కాలినడకని షికారు వెళ్తూ వుండేవాడట.

అతనికి అదే సరదా. గాంధీతాతకి ఆ అలవాటు ఇప్పటివరకూ వుంది.

○ గాంధీజీ తన నాల్గవ తరగతినుండి సంస్కృతం నేర్చుకున్నాడు. అలా సంస్కృతం నేర్చుకున్న మూలాన్నే భగవద్గీత, ఇంకా ఇతర గ్రంథాలూ చదివి అర్థంచేసుకున్నాడు.

చిన్నిరాము - చిన్నిసోము

రాము తమ్ముడు చిన్నరాము; సోము తమ్ముడు చిన్నసోము. రాము గుణాలు చిన్నరామునికి కూడా వచ్చాయి. సోముగుణాలు చిన్నసోముకి వచ్చాయి. ఈదిగువ బొమ్మలో గీరల చొక్కా అబ్బాయే చిన్నరాము. తెల్లచొక్కా వేసుకొన్న అబ్బాయి చిన్నసోము.

చిన్న రాము, వాళ్ళ అమ్మ చెప్పి నట్టు విని, గోళ్లు కత్తిరించుకుంటాడు. ఆటల్లో స్నేహితులతో సరదాగా చేతులు కలిపి ఆడుకుంటాడు.

చిన్నసోము అమ్మమాట వినడు. గోళ్లుకత్తిరించు కోక, పెద్దపులి గోళ్లు లాగ పెంచుతాడు. స్నేహితులు, ఆ గోళ్లకు జడిసి వాడితో ఆడుకోరు!

చమురు దీపం—కొవ్వొత్తిదీపం

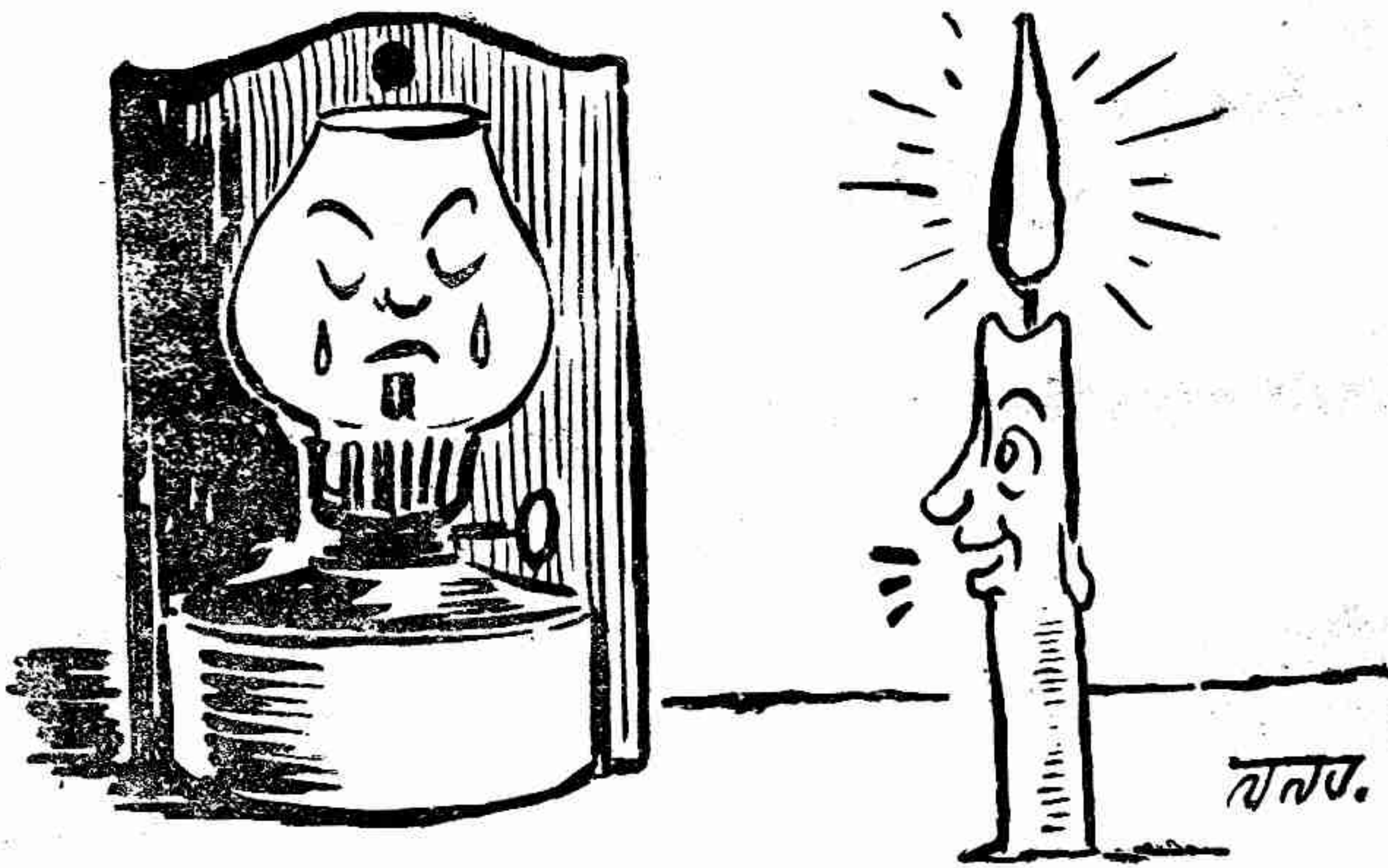
అనగా అనగా ఒకపూర్ణో ఒక చమురుదీపం, ఒక కొవ్వొత్తి పున్నాయి.

చమురుదీపం చక్కగా గోడమీద వుండేది.

కొవ్వొత్తి, ఒకగూట్లో విరిగిపోయిన తాళంచెవులూ, మేకులూ అవీ వుంటాయి, పాతడొక్కు—ఆడొక్కులో పడివుండేది.

చమురుదీపం, రోజూ చక్కగా నిగ నిగలాడుతూ, తళ తళ లాడుతూ, వెలుగుతూ గర్వంగా వుండేది.

కొవ్వొత్తి అలామూలబడి వుండేది.

ఇంతట్లోకీ—యద్ధంవచ్చింది. యద్ధంలో కిరసనాయిలు కరువు వచ్చింది.

చమురుదీపం మూలబడింది. గర్వభంగం అయింది. అప్పుడు కొవ్వొత్తి బైటికివచ్చింది.

“బాలా! నన్ను వెలిగించు. నేను బతికివున్నంతసేపూ నీకు దీపంఇస్తాను. నేను పూర్తిగా కాలిపోయేవరకూ నీకు సేవచేస్తాను” అంది. చూశారా! మూలబడియున్న చిన్నకొవ్వొత్తి ఎంత ఉపయోగయో! మీరు ఎప్పుడూ ఒక కొవ్వొత్తిని ఇంట్లో దాచి వుంచండి. సమయానికి పనికివస్తుంది.

బలేమంచిచోటు

[బలే మంచిచోటు అందరికీ ఇవ్వమే !

ఈ కథలో గోపు బలేమంచిచోటు

ఎక్కడుందో తెలుసుకున్నాడు. చద

వండి మీకుకూడా తెలుస్తుంది - స॥]

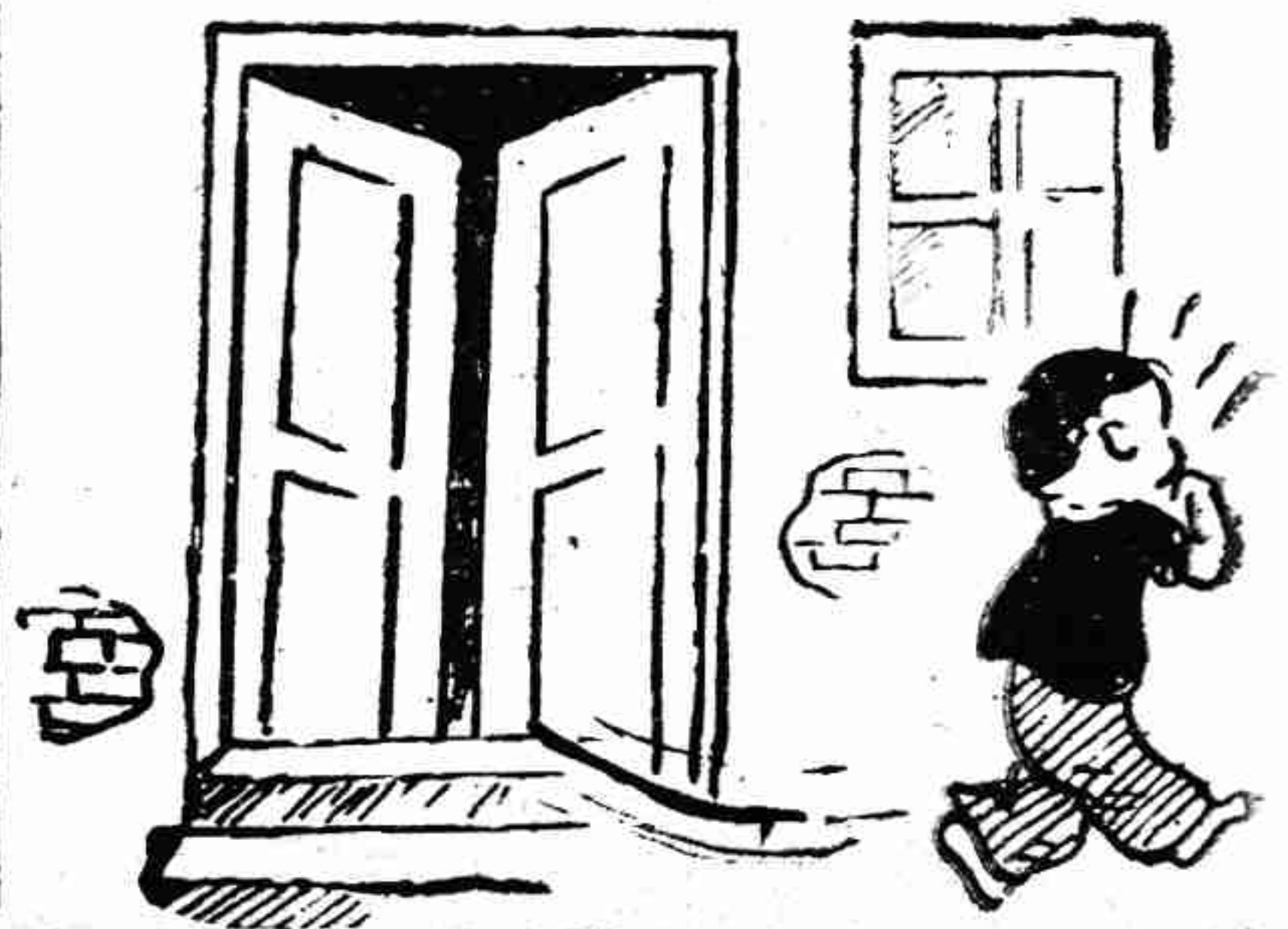
గోపు అందమైన చిన్నపిల్లవాడు. గోపుని చూస్తే, వాళ్లమ్మకీ, నాన్నకీ ఎంతోముద్దు. గోపువుండే ఇల్లు ఒక పెద్దమేడ. పెద పెద్ద గదులూ, అద్దాల కిటికీలు, వీధికి పెద్దగేటు, కాంపౌండు, రకరకాల పూల మొక్కలు, అన్నిటితోటి ఆయిల్లు కలకలలాడుతూ ఎంతో బాగుంటుంది.

కాని గోపుకి మాత్రం ఆయిల్లంటే ఇష్టంలేదు. ఆయింటిని చూస్తే, గోపుకి కోపంవచ్చింది. అన్నంతినడం మానేశాడు. బొమ్మలతో ఆడుకోడం మానేసాడు. “ఛీ! ఈ యిల్లేమీ బాగులేదు. ఎప్పుడు చూసినా ఈ పాతఇల్లే- ఈ పాతబొమ్మలే- ఈ పాత అమ్మే-విసుగొస్తోంది. ఈ యిల్లు

వదలి, నేనెక్కడికేనా వెళ్లిపోతాను. అన్నిటికంటే బలేమంచిచోటు ఎక్కడవుంటే, అక్కడ హాయిగా వుండిపోతాను” అనుకున్నాడు.

అనుకొని, ఆమర్నాడు పొద్దున్నే, ఎవ్వరికీ చెప్పకుండా, జేబులో అయిదణాలు మాత్రం వేసుకొని, ఇంట్లోంచి వెళ్లిపోయాడు. ఎక్కడికి?..... ఎక్కడ బలే మంచిచోటువుంటే అక్కడికి-అని బయలుదేరాడు.

అలా వెళ్లగా వెళ్లగా ఒక

చోట పెద్ద ఉత్సవం జరుగుతోంది. ఆ ఉత్సవంలో ఎక్కడచూసినా అందరు ఎంతో సంతోషంగా వున్నారు. అక్కడ ఒక చోట రంగులరాట్నంకూడా వుంది. ఆ రంగులరాట్నం గిర్ గిర్ మని తిరుగుతూ వుంటే, దాని గుర్రాలు కిందకి మీదకి పూగుతూ ఎంతో తమాషాగా వున్నాయి. బలే! ఆయ్ హాయ్! ఈ రంగుల రాట్నం ఎంత బాగుందో! నేను ఈ రంగులరాట్నం ఎక్కి, గిర్ గిర్ మని తిరుగుతూ, ఇక్కడే హాయిగా వుండిపోతాను. ఇదే బలే మంచి చోటు” అనుకున్నాడు గోపు.

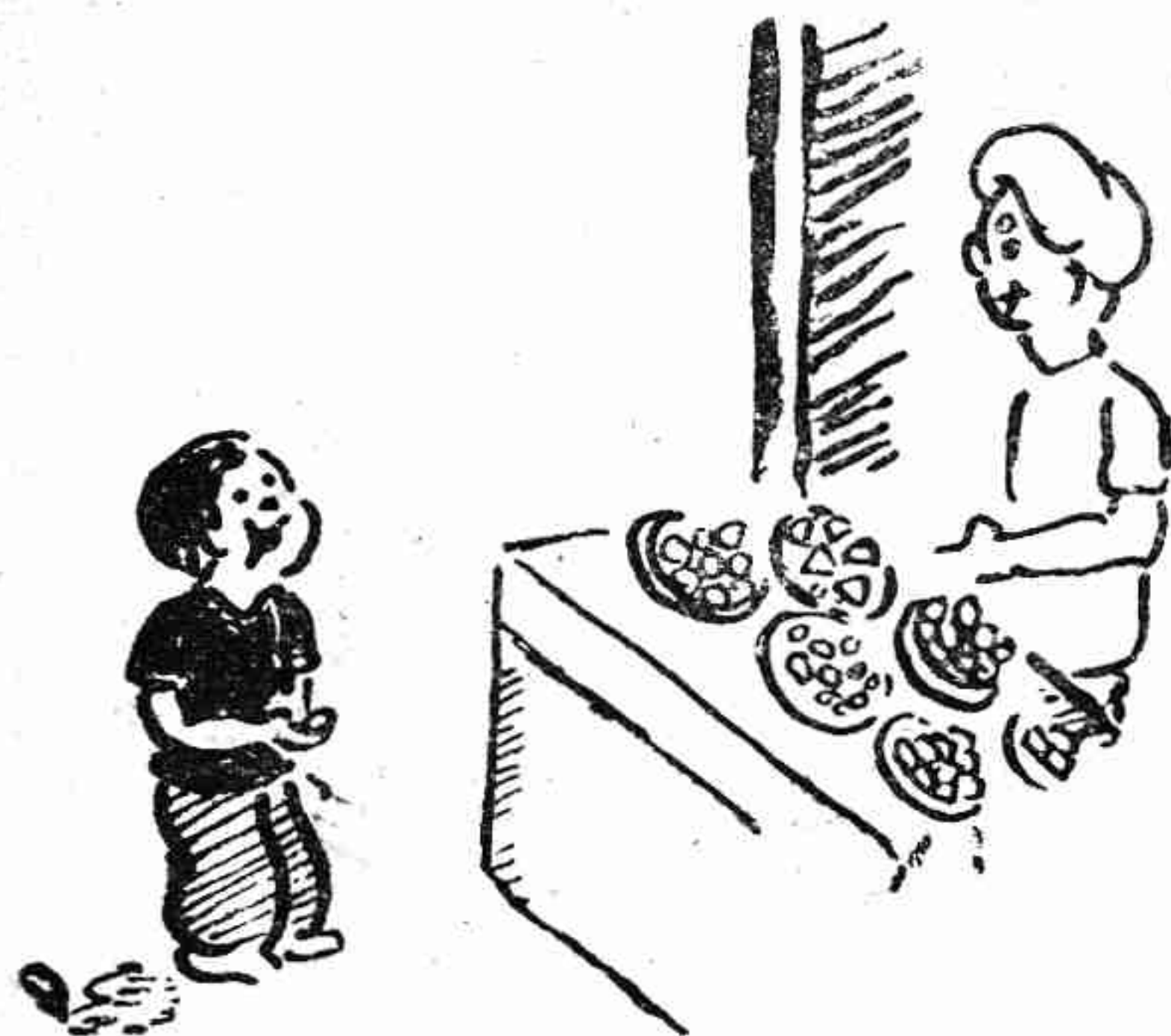
వెంటనే గోపు రెండణాలకి ఒక టిక్కెట్టు కొనుక్కొని, రంగులరాట్నం గుర్రం ఎక్కిడు. చూట్టూ గిర్ గిర్ మని తిరుగుతూవుంటే, గోపు ఆనందం ఏమని చెప్పను! రిచుట్లు తిరిగి, రంగులరాట్నం ఆగిపోయింది. గోపుకి ఇంకా ఎక్కాలని వుంది. ఒకటే సరదా. కాని ఎలాగ? చేతిలో ఒక్క అణా మాత్రమే వుంది. టిక్కెట్టు ఖరీదు బేడ. ఎలాగ?..... ఇంతలో ఆ రంగులరాట్నం వాడువచ్చి,

“ఏయ్ అబ్బాయి, టిక్కెట్టులేందే నువ్వెక్కడానికి వీల్లేదు. హా” అన్నాడు. పాపం, గోపు చిన్న ముఖం చేసుకొని, అక్కడించి వెళ్లిపోయాడు.

అలా విచారంగా వెడుతూ వుండగా వుండగా, గోపుకి ఆకలి వేసింది. ఆకలివేయడంతోటే అమ్మ జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఇంటి దగ్గరవుంటే, ఆవేళకి, అమ్మ వేడి వేడి బువ్వకలిపి, కడుపునిండా పెట్టేది. అమ్మ, వెండికంచంలో బువ్వకలిపి, వంటింటి గుమ్మం దగ్గర, తనకోసం కనిపెట్టుకుని కూచుండేమో, అనుకున్నాడు గోపు. పోనీ ఇంటికి వెడితే?.... చీ! నేను వెళ్లను. అనుకున్నాడు.

గోపు నడుచుకుంటూ కొంత దూరం వెళ్లేడు. బలే! కమ్మటి వాసన! బలే! మిఠాయి దుకాణం! తీపి తీపి జిలేబి, పూస

పూస లడ్డు, అన్నీ వున్నాయి, ఆమిఠాయి దుకాణంలో. ఆయ్ హాయ్! చక్కగా తినడానికి కావలసినన్ని లడ్డూలున్నాయి.

“ఓయ్, మిఠాయి వాడా, నాకోలడ్డుండ ఇవ్వవూ?”

“లడ్డూ ఒక్కొక్కటి పావలా”

“అయ్యో, నాదగ్గర ఒక అణా వేవుంది. నాకు ఆకలేస్తోంది. ఎలాగ?”

“అణాకి లడ్డూరాదు. ఇంద ఈ పొట్లంతీసుకో. ఫో”

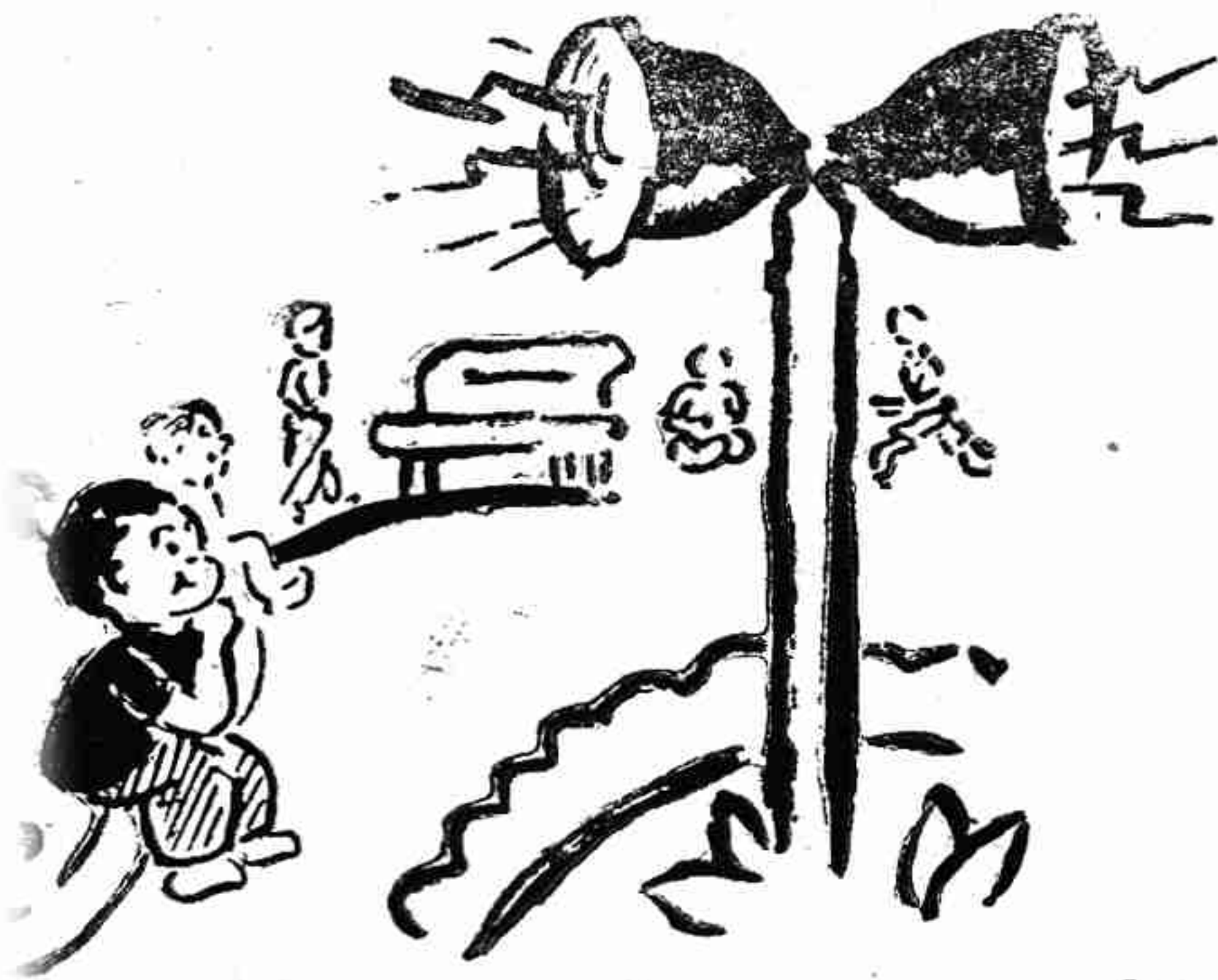
గోపు ఆపొట్లం విప్పి చూసేడు. అందులో నాలుగు పకోడీలు వున్నాయి. ఆనాలుగు పకోడీలు తిని, వీధికొళాయిదగ్గర కడుపు నిండా మంచిసీళ్లు తాగేసి, మళ్ళీ బయలుదేరేడు.

అలా వెళ్లగా వెళ్లగా ఒక పెద్ద పార్కు కనబడింది. ఆ పార్కులో ఎక్కడచూచినా కలకలలాడుతూ

పిల్లలందరు సరదాగా ఆడుకుంటున్నారు. కొందరు పిల్లలు ఉయ్యాల లూగుతున్నారు. కొందరు నవ్వుకుంటూ గెంతుతూ, పరుగెత్తుతూ ఆడుకుంటున్నారు. ఒకచోట రేడియో పాడుతూ వుంటే, పిల్లలు దానిచుట్టూ

కూచొని వింటున్నారు. బలే! ఈ పార్కు ఎంత బాగుందో! ఎంతమంది పిల్లలో! నేను చక్కగా వీళ్లందరితో ఆడుకుంటాను. అన్నికంటే ఈపార్కే బలే మంచిచోటు. నేను ఎప్పుడూ ఇక్కడే వుండిపోతాను — అనుకున్నాడు. ఆపిల్ల లందరితోకలిసి చాలాసేపు ఆడుకున్నాడు. ఇంతలో సాయంకాలం అయింది. చీకటిపడుతోంది. పిల్లలందరు, ఒక్కొక్కరు ఇళ్లకి వెళుతున్నారు. “గోపూ, చీకటిపడుతోంది. ఆకలేస్తోంది. ఇంటికి వెడతాం. అంటూ అందరు వెళ్లిపోయారు.

పార్కుఅంతా నిశ్శబ్దం. గోపు మాత్రం దిగులుగా బిక్కమొహంతో, ఒంటరిగా, ఒక బెంచీమీద కూచున్నాడు. ఛీ! ఈపార్కు ఏమీ బాగులేదు. అనుకున్నాడు. ఆకలేస్తోంది. ఇంటి

దగ్గర అమ్మ, కమ్మని నెయ్యి వేసి వేడి వేడి చారుబువ్వ, పాతా బువ్వ కలిపి పెట్టడం జ్ఞాపకం వచ్చింది. అలా అమ్మని తలుచు కుంటూ కూచున్నాడు. ఇంతలో ఒక మిలిటరీ సిపాయి అక్కడికి వచ్చాడు.

“ఎవరబ్బాయీ, నువ్వు?”

“నేను గోపుని.”

“ఏమీ ఇలా విచారంగా శున్నావు?”

గోపు ఏడుపుముఖంతో సంగతంతా చెప్పేడు. తనకి ఇంటిమీద కోపంరావడం, అన్నిటికంటే బలే మంచి చోటుకోసం తను బయలుదేరడం, రంగులరాట్నం, మిఠాయి దుకాణం, పార్కు మొదట బాగున్న తరువాత బాగులేక పోవడం, ఈ కథంతా చెప్పేడు.

సిపాయి, గోపుసంగతంతా తెలుసుకొని తనలో నవ్వు

కున్నాడు. “అబ్బాయీ, నేను ఈ ప్రపంచంలోవున్న దేశాలన్నీ చూచివచ్చేను. అన్నిటికంటే బలే మంచిచోటు ఏదో నాకు తెలుసును. నాతోరా. నీకు చూపెడతాను.” అన్నాడు.

గోపు లేచి ఆ సిపాయివెంట బయలుదేరేడు. ఇద్దరూ ఆపార్కు దాటేరు. మిఠాయి దుకాణం దాటేరు. రంగులరాట్నం దాటేరు. ఇంకా అలా రాగా రాగా పెద్ద మేడ ఇల్లు కనబడింది. ఎవరిది? మనగోపు ఇల్లే! అదుగో, గేటు దగ్గర గోపుఅమ్మ! గోపుకోసం వీధులో చూస్తూ నిలుచుంది.

గోపు అమ్మని చూసేడు. ఒకటే సంతోషం! గబగబా పరుగెత్తుకుంటూవచ్చి, అమ్మని గట్టిగా పట్టేసుకున్నాడు.

ప్రపంచంలో అన్నిటికంటే బలేమంచిచోటు మన ఇల్లే-అని అప్పుడు తెలుసుకున్నాడు గోపు.

“అయ్యా కరుణించండి, దిక్కులేని దానిని. నా కెవరూ సాయమురారు. ఎలాగో ఒకలాగ నామూది కెత్తండి” అని బతిమాలగా బతిమాలగా అతడు ఒప్పుకొని ఎత్తడానికి ఉంకించి ఉంకించి “అరి బాబో! ఇది నే నెత్తలేను” అని అన్నాడు.

అప్పుడా పేదరాలు “ఈ బస్తా మట్టి బరువే తమరు ఎత్తలేకపోతే

లక్షల బస్తాలమట్టి బరువును కల కాలమూ మొమ్మలని ఎల్లా సాహసించారండీ?” అని అన్నది.

ఆ లోభికి ఈ మాటలు సూటిగా తగిల్చినై. అతడు వెంటనే ఆమె పొలం ఆమెకిచ్చి యిలా అనుకున్నాడు :

బలిమిని మోసానఁ బడసిన సొమ్ము
అంతరాత్మకు కూడదని నాటు నమ్ము.

పువ్వులతో రాణి

బాలా!

ఇది

పూల బాల!

తలా, ఒళ్లు,

కాళ్లు, చేతులూ

అన్నీ పూలే!

ఏమీ వెతకకుండానే చటక్కున తీసి చూపగలిగాడు.' అన్నారు తెలివైన స్కూలు మేష్టారు. ప్రసాదరావు కళ్ళనీళ్ళు తుడుచుకుంటూ ఆశ్చర్యంగా చూసాడు.

'విచారించకు. గాంధీ అంతటి మంచివాడినే ఎవరో చంపాలని ఆయన మీద బాంబు విసిరారట! మంచివాళ్ళ తరుపునా భగవంతు డుంటాడు. భగవంతుడు మనపక్కనుంటే మన కేం భయం?

చెడ్డవాళ్ళకి చెడ్డ పనులు చేయడమే స్వభావం. మంచివాళ్ళకి మంచిపనులు చేయడమే అలవాటు కనుక వెంకటరావును ఏమీ చేయక స్నేహితునిగానే చూసుకుని ప్రేమిస్తుండు అని స్కూలు మేష్టారు చెప్పారు. మేష్టారి మాటలవల్ల ప్రసాదరావుకి ఎంతో ఉత్సాహం కలిగింది.

చాలరోజులు గడిచాయి. ప్రసాదరావుమీద వెంకటరావు ఇంకా చాలా లేనిపోని నేరాలు మోపాడు. కాని ప్రసాదరావు ఏమీలెక్కి చేయలేదు. ఇదివరకు లాగే ప్రేమతో చూస్తున్నాడు.

ఒకనాడు ఇద్దరుపిల్లలు వెంకటరావుని కిందపడేసి బాదుతున్నారు. ఆ చుట్టు పక్కల

ఎవరు లేరు. ప్రసాదరావు ఏదో పనిమీద ఆ దారిని పోతున్నాడు. వెంకటరావుని కిందపడేసి మిగతా ఇద్దరుకొట్టడం చూచాడు. వెంటనే పరుగెత్తికెళ్ళి, వాళ్ళిద్దరినీ కొట్టి వెంకటరావుని విడిపించాడు. వెంకటరావు, ప్రసాదరావుని చూచి తలవంచుకున్నాడు.

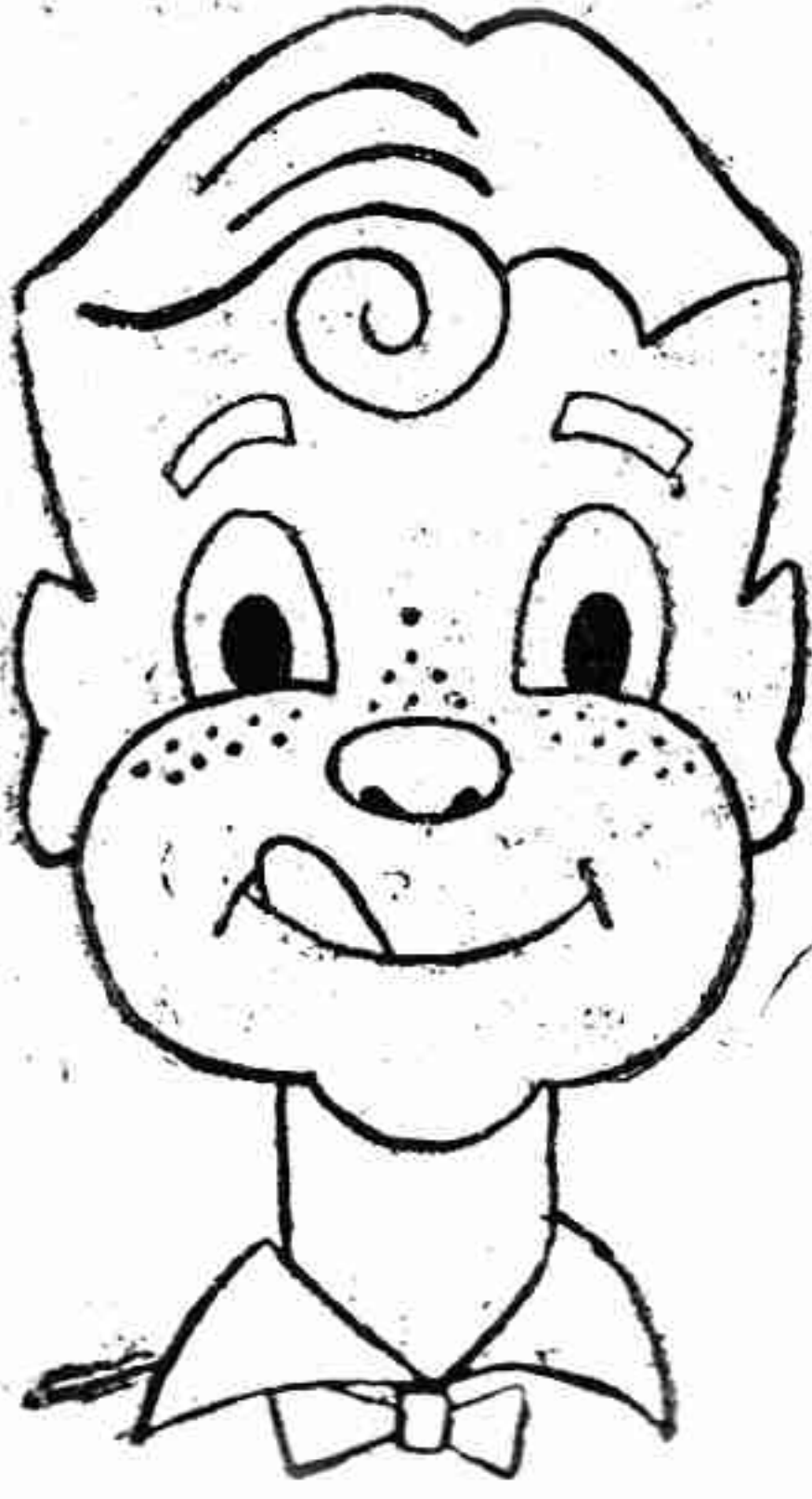

వెంకటరావు ఇల్లా గనుకున్నాడు: "అరేరే! ప్రసాదరావుని ఎన్ని కష్టాలు పెట్టినా, నామీద వాడికి కోపమేలేదుగదా! నిష్కారణంగా, అన్యాయంగా వాడిమీద ఎన్ని పితూరీలు చేసానో!! ఛీ ఛీ. వెధవ బ్రతుకు నాది. బ్రతికినంత కాలం మంచివాడల్లే బ్రతకాలిగాని చెడ్డవాడనిపించుకుని బ్రతకకూడదు." వెంకటరావు తనలో చాలా విచారించాడు.

ప్రసాదరావు వెంకటరావుని నడిపించుకుంటూ వస్తున్నాడు.

ఆరుగురు బాలురు

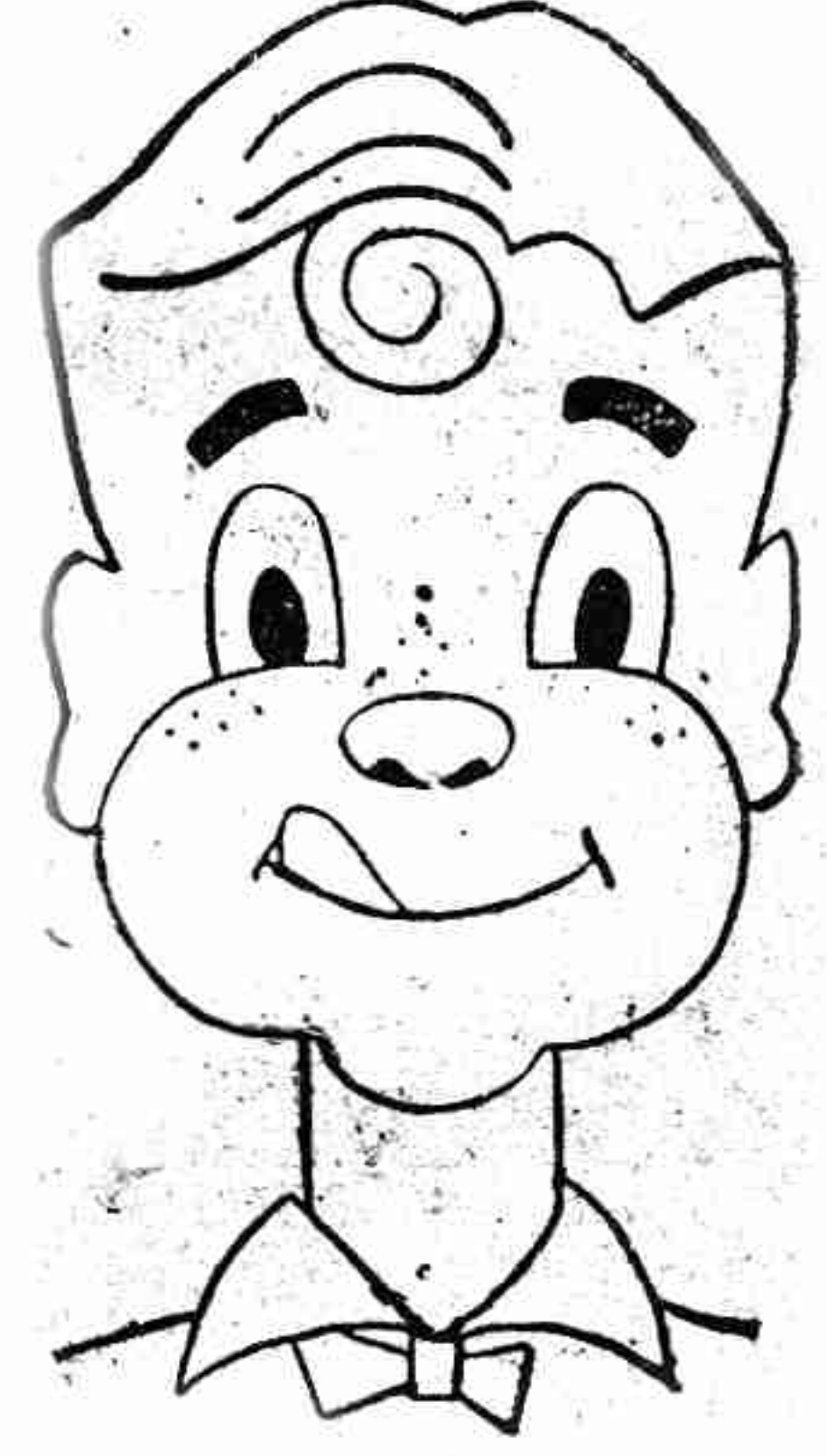
బాలా! ఈ ఆరుగురు బాలురూ ఎంత గమ్మత్తుగావున్నారు!
ఆ వుంగరాలజుత్తు, ఆ కనుబొమ్మలు, ఆ కళ్లు, ఆ నాలుకలు—బలే
తమాషాగా వెక్కిరిస్తున్నారు... అందరూ ఒక్కలాగేవున్నారు—కాని—

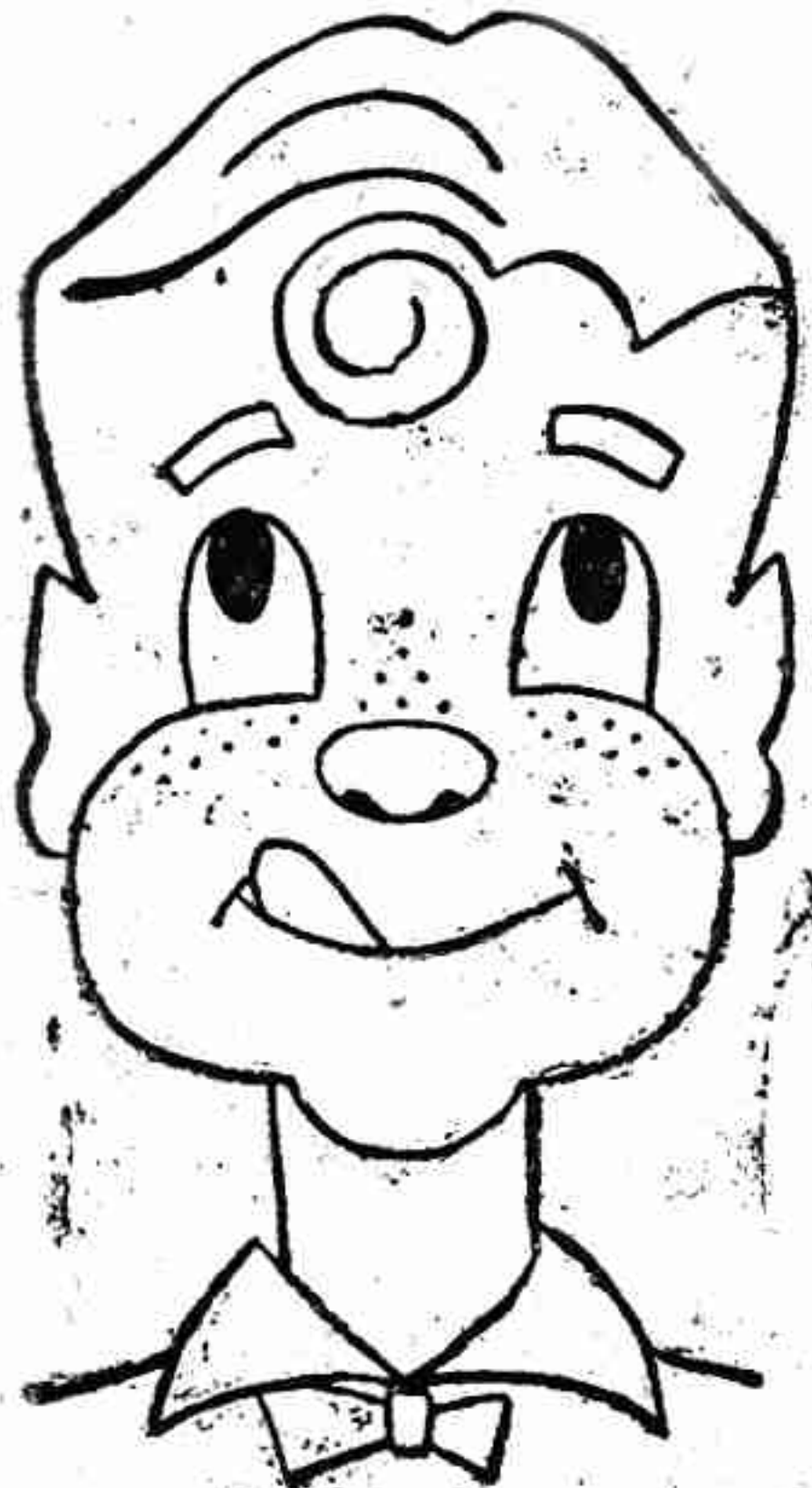
1

2

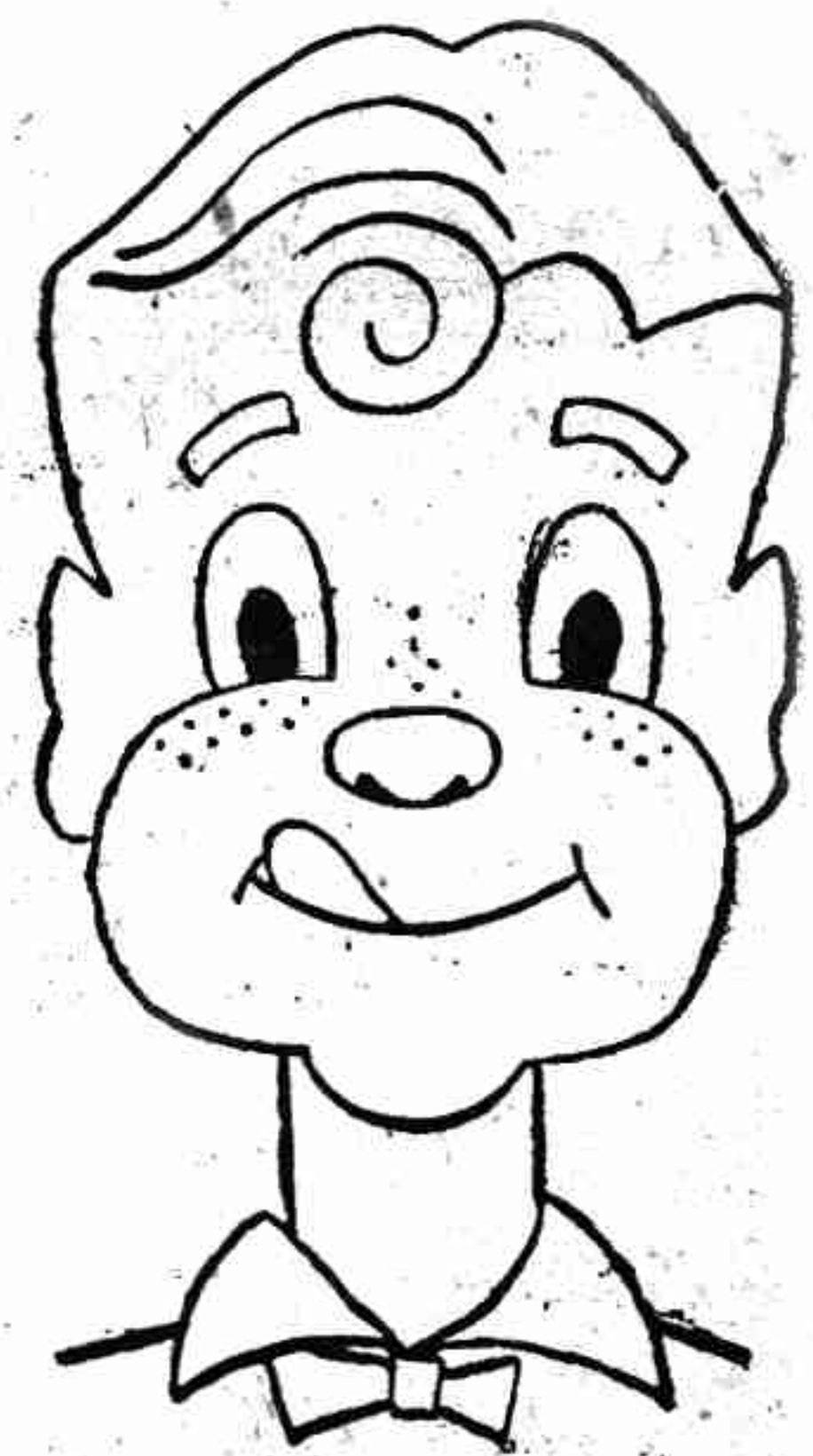
3

4

5

6

వీరిలో ఇద్దరు కవలపిల్లలున్నారు. ఏ ఇద్దరూ కవలపిల్లలో బొమ్మలు
జాగ్రత్తగా చూచి పోల్చుకోగలవా?

(జవాబు ఈ సంచికలోనే వుంది)

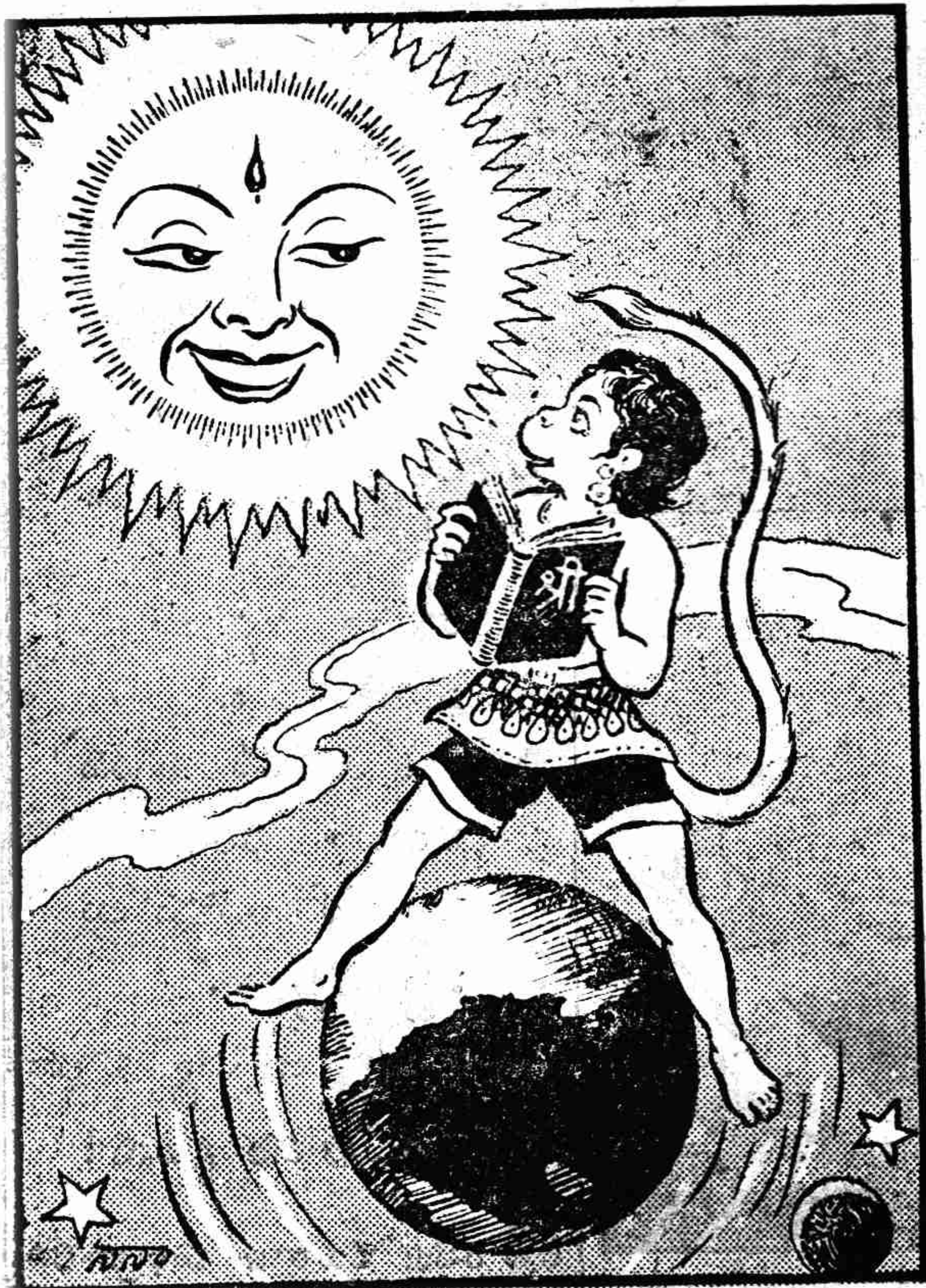
తాను. ఇరవైనాలుగు ఘంటలూ
మీకు ఎదురుగానేవుండి సాతాలు
నేర్చుకుంటాను" అని అన్నాడు.

సూర్యుడు సరే అన్నాడు.
అప్పుడు హనుమంతుడు ఏం
చేశాడో తెలుసా?

ప్రపంచంకంటే పెద్దగా తన
శరీరాన్ని పెంచాడు. ఆకాశం
అంత ఎత్తుగా ఎదిగాడు. భూమికి

పడమటిదిక్కు చివరన ఒక
పాదము, తూర్పు దిక్కుచివరన
ఒక పాదమూ ఉంచి నిలువుగా
నిలుచున్నాడు! (బొమ్మచూడు.)
అలాగ నిలబడి సూర్యునికి ఎదు
రుగా ముఖం త్రిప్పుకుంటూ
చదువుకోడం మొదలు పెట్టాడు!

భూమికంటే పెద్దగా పొడుగ్గా
వుండడం మూలాన్న హనుమంతు

డికి పగలూ
రాత్రీ కూడా
సూర్యుడు కను
బడుతూ వుండే
వాడు. అలాగ
ఒక నిమిష
మేనా వదలక,
ఎంతో శ్రద్ధతో
సూర్యుడి దగ్గర
హనుమంతుడు
విద్య నేర్చు
కున్నాడు.
కొన్నాళ్లకు
అలాగ అన్ని
విద్యలూ
నేర్చుకొని
గొప్ప పండి

దువ్వెన గారడీ!

సంపాదన: కొటా సరోజిని (నెల్లూరు)

బాలా!

నీకు ఈగారడీ తెలుసునా?
తెలియకపోతే చెప్తాను నేర్చుకో!

ఈ గారడీ నువ్వు తలంటి
పోసుకున్నరోజున చేయాలి.

ముందుగా ఒక పాతకాగితం
చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చించు.
ఆ కాగితం ముక్కలు తేబిలు
మీదవుంచు. తరువాత ఒక
దువ్వెన చేతితో పట్టుకో. కర్ర
దువ్వెన, కొమ్ముదువ్వెన, దంతం
దువ్వెన పనికిరావు, ఇప్పుడు
బజారులో కొత్తగా అమ్ము
తున్నారు ప్లాస్టిక్ దువ్వెనలు—
ఆ దువ్వెన కావాలి. ఆ దువ్వెనతో
నీతలదువ్వకుంటూ ఇలాగ ఉప
న్యాసం చెయ్యి.

“సోదర
సోదరీమణు
లారా! ఇదు
గో చూడం
డి. ఈ తేబి

లు మీదఉన్న కాగితంముక్కల
చేత సర్కస్ చేయిస్తాను. నేను
చెప్పినట్లు ఈ కాగితంముక్కలు

భరతనాట్యం చేస్తాయి. ఇదుగో
చూడండి—ఓం! కాళీ! మహం
కాళీ! అంబ! జగదాంబ! రాజా!
నారాజా! నటరాజా! ఆడవే!
తైతకలాడవే! ధింతకలాడవే!”
అంటూ, నీ జుట్టును, దువ్వెనతో
గబ గబ దువ్వకుంటూ, ఆదువ్వె
నను కాగితంముక్కలకు కొంచెం
ఎత్తుగా పెట్టు.

కాగితపు
ముక్కలు
ఎగిరి దువ్వె
నకు అంటు
కుంటాయి!

అవి అంటుకునేలోపల దువ్వెనను
పైకిమెత్తితే అవి మల్లీ కిందిగి పడి
పోతాయి. దువ్వెన ఇటూ,
అటూ, తిప్పితే కాగితంముక్కలు
కూడా ఆ దువ్వెనవైపు పరుగిడు
తాయి. ఇలాగ ఆ కాగితం
ముక్కల్ని గెంతించి తమాషాచేయ
వచ్చును. కావలిస్తే చేసిచూడు.
ఈ గారడీ ఎవరు నేర్చేరు అంటే—
“బాల”లో చదివేనని ఎవ్వరి
తోనూ ఈరహస్యం చెప్పకుమా!

అందుకే అందరికీ భయంగావుంది.

ఇలా కొన్నిరోజులు గడచిపోయాయి. గుఱ్ఱానికి రోగం వయంకాలేదు. రోజూ ఉదయం ఒక సేవకుడు, సాయంకాలం ఒక సేవకుడు గుఱ్ఱపుశాలకు వెళ్ళి చూచి వచ్చి రాజుకు చెపుతున్నారు. మామూలుగానే కాలం గడచి పోతున్నది.

ఇలావుండగా ఒకరోజు గుఱ్ఱం చచ్చిపోయింది. ఉదయం వెళ్ళిన సేవకుడు చూచాడు. ఈవార్త రాజుగారికి చెపితే ఉరితీయిస్తాడు. ఎలాగ? ఓ తెలివిగల సేవకుడు “సరే నేను వెళ్ళి రాజుగారికి ఈసంగతి చెపుతాను. మీరు దిగులు పడకండి.” అన్నాడు. అయ్యో నిన్ను రాజుగారు ఉరితీయిస్తారేమో—” అని వాళ్ళంటే “మతే

మీ ఫరవాలేదు” అని బయలుదేరాడు.

“గుఱ్ఱానికి ఎలావుంది?” అని అడిగాడు ఫ్రెడరిక్.

“ప్రభూ! గుఱ్ఱం ఎప్పుడో చోటులోనే వున్నదండి. పండుకుని వున్నదండి. కదలడంలేదండి. గడ్డి మేయడం లేదండి. నీళ్ళు తాగడం లేదండి. ఊపిరికూడ పీలుస్తున్నట్టు లేదండి. మతేమో—” అని ఇలా చెపుతున్నాడు.

“ఐతే గుఱ్ఱం చచ్చి పోయి వుండాలి!” అన్నాడు ఫ్రెడరిక్.

“ఔనండి—ఆమాట ముందుగా తమరే నెలవిచ్చారండి” అన్నాడు సేవకుడు.

ఇక రాజు ఏం చేస్తాడు? ఎవరిని ఉరితీయిస్తాడు? మెదలకుండా ఊరుకున్నాడు.

గోరుముద్ద :

మూడు బొమ్మలతో ముచ్చటైన కథ

పాపకి అమ్మ గోరుముద్ద పెట్టేటప్పుడు పరధ్యానంగా వుంటే ఈ బొమ్మలోలాగ జరుగుతుంది.....ఏం?

“ఈశ్వర్”

బాల కాశమజిల్లలు

రచన : కొండపల్లి వెంకటరామదాస్, తుని.

10-వ మజిలీ

బాలా! క్రిందటి నెలలో మన తాతయ్య బాలయ్య పండగ సందడిలో ప్రయాణం కాస్తా ఆపేరు. ఆతరువాత తిరిగి ప్రయాణం సాగించి, అలా వెళ్తున్నప్పుడగా తోవలో ఒక పెద్దతోట కనబడింది. ఆ తోటలో చెట్లుబారులు బారులుగావుండి, ఒక్కొక్కచెట్టుకింద ఒక్కొక్క రాతిబండ పడివుంది. ఇదిచూచి మన బాలయ్య ఈ సంగతేమిటని

తాతయ్య నడి "కోతుల విందు కథ" లోనే విందుకి గేడు.

తాతయ్య మొదలెట్టాడు. "బాలయ్యా! ఇది ఈ నాటి ముచ్చటకాదు. త్రేతాయుగం నాటిది. రామాయణ కాలంలోనిది. శ్రీరాములవారు సీతను చెరవిడిపించి తిరిగి అయోధ్యకు వచ్చేస్తున్న సమయంలో జరిగిన సంగతి.

విను, చెప్తాను. రాములవారు లక్ష్మణస్వామి, సీత, జాంబవంతుడు, హనుమంతుడు అందరూ వస్తూవుండగా ఈ తోటచేరగానే రాములవారికి ఒక బుద్ధి పుట్టింది. ఏమిటంటే - లంకలో యుద్ధంలో తనకు సహాయంచేసిన హనుమంతుడు, సుగ్రీవుడు మొదలైన కోతులన్నిటికీ ఒక గొప్ప విందు చేద్దామని. అనుకోవడమేమిటి,

అన్ని ఏర్పాట్లూ జరిగాయి.

సరే, ఈవార్త ఎలాగో కోతులకు అందింది. ఎక్కడలేని కోతులూ తలొకటాతిబండ దొర్లించి తెచ్చుకొని, ఒక్కొక్కచెట్టుకిందా, హనుమంతుడుగారి ఆజ్ఞప్రకారం తయారుగా కూర్చున్నాయి. వంటలు పూర్తికాగానే ఆకులు వేయడం ఆరంభించారు.

విస్తళ్లలో కూరలు, పచ్చళ్లు, రకరకాల పిండివంటలూ అలా వడ్డించేస్తున్నారు. ముసిలి కోతులు, పిల్లకోతులు ఎంత వేగిరం తిందామా అని ఉబలాట పడుతుంటే అంత తాపీగా వడ్డనలు జరుగుతున్నాయి. వడ్డన పూర్తి అవుతేనేగాని ఎవ్వరూ ఏమీ తినరాదని హనుమంతుడు గారి హుక్కుం !

విస్తళ్లలోవున్న పచ్చళ్లు అవీ ఘుమ ఘుమ లాడుతున్నాయి. కోతులనోర్లు ఊరుతున్నాయి. అయినా హనుమంతుడిగారి ఆజ్ఞప్రకారం అలాఅన్నీ కూర్చున్నాయి. ఆఖరు పంక్తిలో ఆఖరున కూర్చున్న ఓచిన్నకోతికి మాత్రం ఆకలి ఎంతకీ ఆగలేదు. ఇటూఅటూ చూచింది. పైకి చూచింది. అక్కడే పైన చెట్టు

కొమ్మకి ఒక చిన్న మామిడిపిందె కనబడింది. చుట్టుప్రక్క- లొకసారి చూచి, ఊపిరిబిగించి చెంగున మీదకుఎగిరి, ఆమామిడి పిందెను తెంపుకొని మల్లా నేలకు గెంతింది. ఎప్పుడైతే ఈ కొంటెకోతి గెంతిందో, తక్షణందాని ప్రక్కనున్న ఇంకో కోతి ఏమిటో అనుకుని ఒక సారి గెంతేసింది. ఇలాగ, దాని ప్రక్కనున్న కోతి, అలా, అలా అన్ని కోతులు గెంతటం మొదలెట్టాయ్! ఈ విధంగా ఒకదాన్ని మించి ఒకటి గెంతటం మొదలెట్టాయ్! ఆకులలో వేసినవన్నీ దుమ్ముపో లవుతున్నాయ్! హనుమంతుడు మొదలైన వారెంత చెపుతూన్నా వినిపించు కోవటం లేదు. మహాకల్లోలంగా గెంతేస్తూన్నాయ్ ఈకోతులన్నీ !

చెలికి బహుమానం

రచన: వి. రామస్వామి (మదనపల్లి)

నేను సెలవుల్లో మావూరు (కడప)కి వెళ్లాలని సామానులన్నీ కట్టిపెట్టి, బజారుకి వెళ్లాను. మా చెల్లాయికి రోజూ పువ్వులంటే ఎంతో ఇష్టం. సరే, ఎనిమిది అణాలిచ్చి మంచి రోజాపూలు కొని తడిగుడ్డికి చుట్టాను.

మర్నాడు పొద్దున్న రైలు ఎక్కాను. కడపకి పోవాలంటే, రేణిగుంట స్టేషనులో దిగి, తిరిగి వేరేరైలు ఎక్కాలి. ఆ రైలు కూడా ఎక్కాను. సందలూకు, రాజంపేట స్టేషన్లువచ్చాయి. తరువాత స్టేషను కడప.

సరిగ్గా 12-30కి రైలు కడప చేరింది. ఒక కూలివాడినిపిలిచి, సామానులుదించి, ప్లాటు ఫారం మీద నడుస్తుండగా నాకళ్లు నేను నమ్మలేకపోయాను! ఆ రైలులో నించే మానాన్న, అమ్మా, చెల్లాయి-ముగ్గురూ దిగారు. నేను తెల్లబోయి చూస్తున్నా. ఇంతలో మానాన్న నాదగ్గరికివచ్చి, “రామం! మేము నిన్న తిరుపతికి పోయి వుంటిమి. సుమిత్రకు (చెల్లాయికి) నెంట్రికలు తీయుటకు ముడుపు కట్టియుంటిమి కదూ! నీకు జాబు

కూడా వ్రాసి యుంటిమి. జాబు అందలేదూ?”- అని అన్నారు.

చెల్లాయి తల చూచేసరికి, నా చేతిలోని రోజా పూలకట్ట నాకు తెలియకుండానే కింద పడింది!!!

తాతమత

రచన : ఉ. శ్రీనివాసరావు (మదరాసు)

అనగా అనగా ఒక రాజు వుండేవాడట. ఆ రాజు అమాంతంగా గొప్పవాడయి పోవాలనుకున్నాడు. ఒక్కసారి గొప్పవాడు ఎల్లాఅయిపోతాడు? అందుకని అదేపనిగా ఆలోచించాడు. ఏదో ఒక గొప్పపని యిదివరకు ఎవ్వరు చేయనిది చేద్దామనుకున్నాడు. ఆఖరికి ఒక వుపాయం తోచింది ఆ రాజుకి. తాతలు ముత్తాతలు కాలంనుంచి వస్తూన్న రాత్రిని, పగలుని మార్చివేద్దామనుకున్నాడు. అంటే పగలు, రాత్రి తారుమారు చేద్దామనుకున్నాడు. ఎల్లా చెయ్యగలడు? పగలు వచ్చే సూర్యుడు పొమ్మంటేపోడు! రాత్రి వేళ సూర్యుణ్ణి రమ్మంటేరాడు! అందుకని ఏం చేసాడనుకున్నారు! “పగలుచేసే పనులన్నిటిని రాత్రి పూటచేయమని పగలు తలుపులన్నిమూసి పడుకోమని ఆజ్ఞాపించాడు రాజు. “ఇదెక్కడిరాజు

బాబు! పిచ్చిగాని ఎక్కిందా?” అని ప్రజలంతా ఆశ్చర్యపడ్డారు. “తలుపులన్ని మూసుకొని పగలయితే పడుకోగలం, కానిరాత్రిళ్లు చీకట్లో పనులు ఎల్లాగ చేసుకోడం” అని ప్రజలంతా భయపడ్డారు.

పూర్వకాలంలో ఆ ముదం దీపాలు, కాగడాలు రాత్రిళ్లు వెలిగించుకునేవారు. అని ఆట్టే వెలుగును యిచ్చేవికావు. గుడ్డిదీపాల్లావుండేవి. అందుకని పగలే అన్ని పనులను చేసుకొని రాత్రిళ్లు పడుకునేవారు. రాత్రిళ్లు ప్రయాణాలు మానుకునేవారు. చీకటిగావుంటే వున్నవస్తువులు సరిగా కనిపించవు. పురుగుపుట కనిపించదు. అప్పుడువుండే దీపాలు ఎక్కువ కాంతిని యివ్వలేక పోయేవి. దీపంచుట్టు కొంతమేర మాత్రం వెలుతురువుండేది. అందుచేత ఏవైనా పనులు చేద్దామనుకుంటే వీలుండేదికాదు. పైగా

చిన్నిరాము - చిన్నిసోము

చిన్ని రాము - చిన్ని సోము - ఇద్దరూ కలిసి ఆడుకుంటూవుండగా,
కాలుజారి ఇద్దరూ కిందపడ్డారు. ఇద్దరి ముణుకులకూ దెబ్బతగిలింది.

రాము వెంటనే ఇంటికివచ్చి దెబ్బకు మందు పెట్టించుకుని,
కాలికికట్టు కట్టించుకున్నాడు.

సోము మందు పెట్టించుకోలేదు.

రాము దెబ్బ రెండురోజుల్లో మానిపోయి, రాము హాయిగా
ఆడుకుంటున్నాడు. సోము దెబ్బ ఇంకా మానలేదు. కాలునొప్పితో
బాధపడుతూ ఏడుస్తున్నాడు.

తరువాత?

రాము

పొద్దున్నే

నీళ్లు పోసుకున్నాడు...

భోజనం
చేశాడు...

పుస్తకాలు

పట్టుకున్నాడు...

తరువాత—?

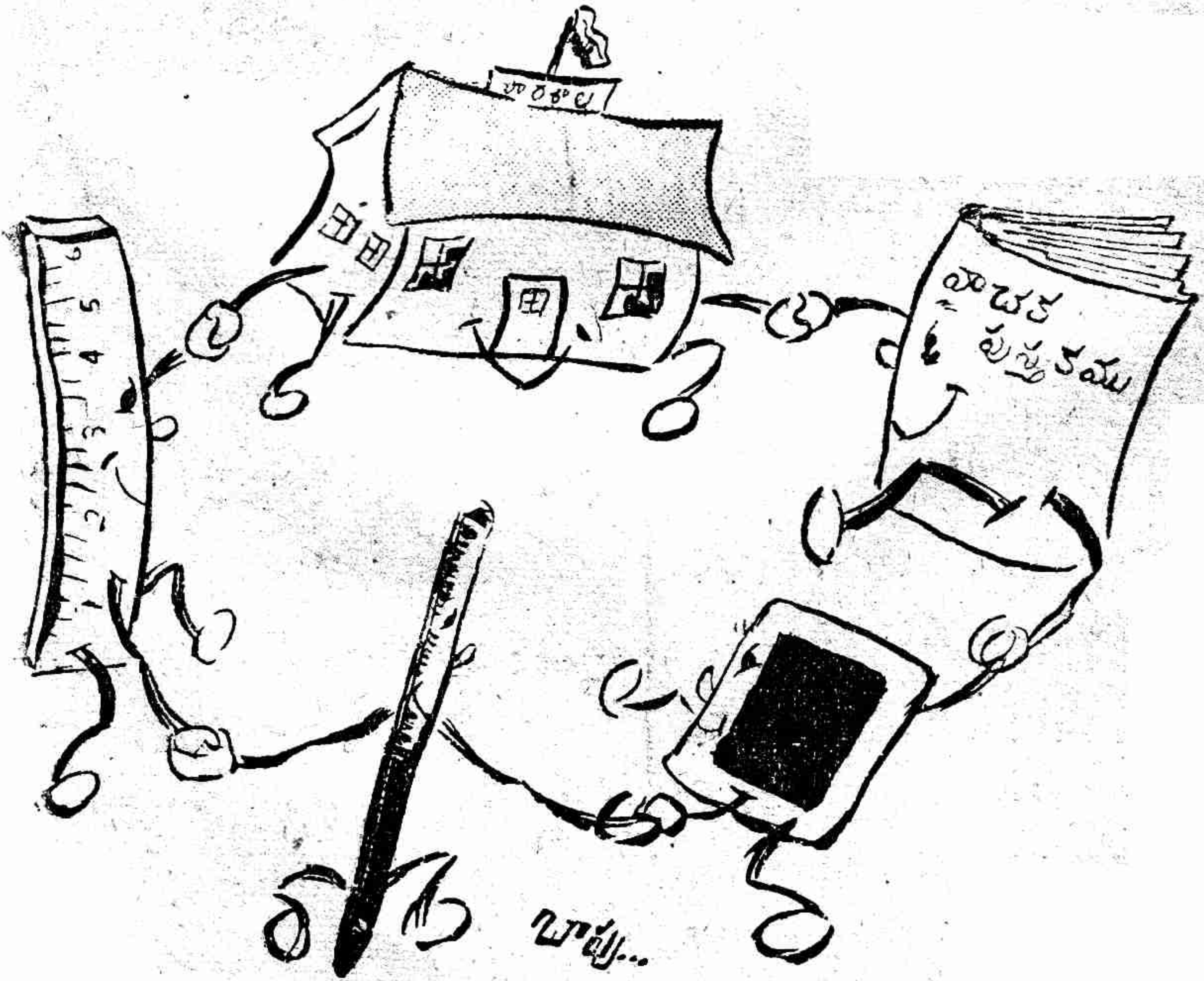
(... పేజీ చూడు)

వెదకీ వెదకీ రత్తయ్యా
తుదకిక్కడికే చేరాడూ
శాతమబుద్ధుడు రత్తయ్యా
శాతమశిష్యుడు రామన్నా
రత్తయనలభై యెకరాలూ
దొంగలకే పంచిచ్చాడూ

రామన్నా పాపయ్యానూ
కలిసే పనిచేస్తారీపుడూ॥
రత్తయ్యా ముత్యాలమ్మా
రవ్వారట్టూ లేకుండా
పూర్వపుకుంచెడు పొలమొకటే
పొట్టకు సేద్యంచేస్తారూ॥

మంచి నేపాతులు

బాలా! ఈ దిగువ బొమ్మలో చూచావా ఏదుగురు
స్నేహితులు చేతులుకలుపుకొని, జట్టుగా ఎలాగ ఆడుకుంటున్నారో!

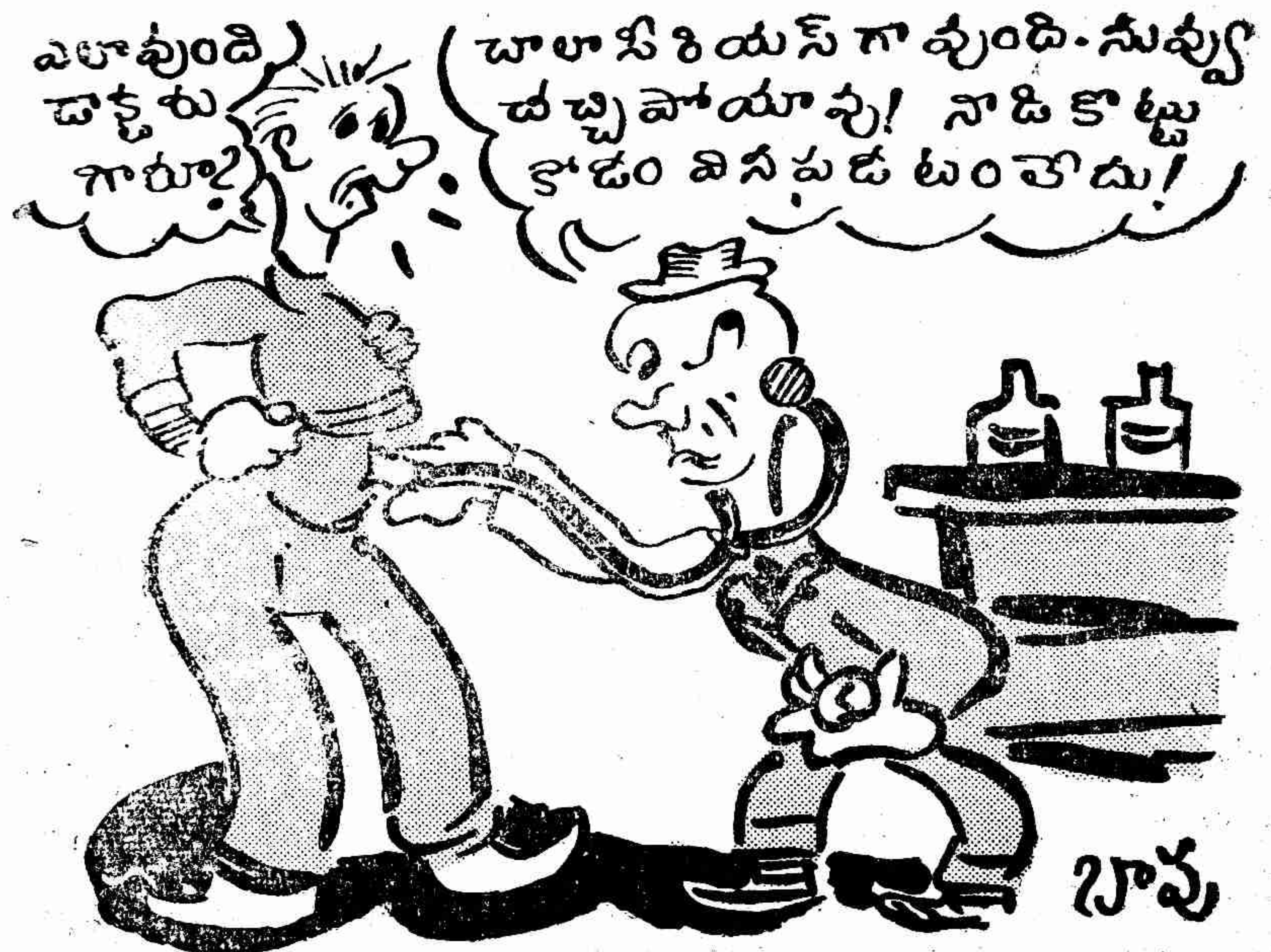

పాఠశాల పంతులయ్య, వాచక పుస్తకాలయ్య, నల్లా పలకయ్య,
పుల్లా బలపయ్య, అంగుళం బద్దయ్య—ఈ అయిదుగురూ కలుస్తేనే
వుంది వినోదం, విజ్ఞానం. ఏం?

తప్పకుండా కొట్టుటకలవాటుపడిరి. ఇది వారికెంతో ఆనందముగా యుండెను. అప్పుడు బీదబాలలూ, ధనిక బాలలూ కలసి బయలుదేరారు. “బాల సంఘాలకూ జై” అంటూ వీధులంట వారివారి ఆయుధాలు పట్టుకొని. ఇదంతా జమిందారు యొక్క రాడీలు చూచారు. తక్షణమే బయలుదేరేరు రాడీలు, వారినికొట్టడానికి. బాలలందరూ ఎక్కువసంతోషముతో వారివారి ఆయుధాలైన, ఉండీల బద్దలు, పంగల కర్రలూ, పట్టుకొని మట్టిడిం

డలతో బాలలు కొద్దూంటే, ఆ దెబ్బలకు ఆగలేక అందరూ చెల్లా చెదరైపోయారు.

చూచారా! బాలసంఘాలబలం. సింహమును, చిట్టెలుక ఆడించినట్లుంది ఇదంతాను. ఆరోజు మొదలు, జమిందారు, రాడీలు బీదలనూ, భాగ్యవంతులనూ సమానంగా చూసేవారు. ఇదంతా ఎందుకు జరిగిందో తెలుసా? బాలసంఘముయొక్క బలమే దీనికి కారణము అని అర్థము.

నేనే గెలుస్తాను-పందెం!

రచన: కాశీపట్నపు సాంబశివరావు (వాల్తేరు)

బా! చదరంగం ఆట ఎప్పుడేనా చూచావా? ఆ చదరంగం ఆట నీకు రాకపోయినా, నువ్వు ఇద్దరితో ఆడి, పందెంలో ఏ ఒకరితోనైనా గెలువగలవు. అచేలాగో తెలుసా?

రెండు చదరంగం బల్లలుతెచ్చి, ఇద్దరిదగ్గర చెరో చదరంగం బల్ల పెట్టు. మొట్టమొదట, మొదటి పెద్దమనిషి ఎత్తు వేస్తాడు. నువ్వు ఆ ఎత్తుచూచి, తిన్నగా రెండో చదరంగం బల్ల దగ్గరకువెళ్లి, మొదటి పెద్దమనిషి వేసినఎత్తే నువ్వు రెండోబల్లమీదవేసి ఆట ప్రారంభించు. అప్పుడు రెండోబల్లదగ్గర పెద్దమనిషి, దానికిజవాబు ఎత్తువేస్తాడు. సరిగా ఈజవాబుఎత్తే నువ్వు మొదటబల్లమీద వెయ్యి. దీనికి జవాబు ఎత్తు మొదటిపెద్దమనిషి వేస్తాడు. ఈఎత్తు నువ్వు రెండోబల్లమీద వేస్తావు. రెండవబల్లమీద వచ్చిన జవాబును తిరిగినువ్వు మొదటిబల్ల మీద వేస్తావు. ఇలాగ ఈబల్లమీదఎత్తు ఆబల్లమీద, దానికివచ్చిన జవాబు ఈబల్లమీద ఆడుతూవస్తే, నువ్వు ఆఇద్దరిలో ఒకరిమీద తప్పకుండా గెలుస్తావు, కావలిస్తే ఆడిచూడు.

మరి

వ్వి

బ్రహ్మసృష్టి - విశ్వామిత్రసృష్టి

బాలా! ఈ ప్రపంచం, చెట్లు, చేమలు, మనుష్యులు, జంతువులు, పక్షులు, చేపలు-అన్నిటినీ బ్రహ్మ సృష్టించేడని అంటారు. పూర్వం విశ్వామిత్రుడనే మహాముని వుండేవాడు. ఆ విశ్వామిత్రుడికి దేముడిమీద కోపంవచ్చి, తానుకూడా బ్రహ్మంత వాడినిఅని అనిపించుకుందుకు కొన్ని వస్తువులు సృష్టించేడు అందులో కొన్ని —

బ్రహ్మసృష్టి

నిమ్మ

చింత

దబ్బ

వేప

బీర

గుమ్మడి

పనస

నారింజ

పొట్ల

కొబ్బరి

తాటి

ఆవు

మేక

విశ్వామిత్రసృష్టి

దానిమ్మ

సీమ-చింత

నారదబ్బ

కరివేప

నేతిబీర

సూరీగుమ్మడి

పంపర పనస

బత్తాయి.

పిచ్చుక పొట్ల

ఈత

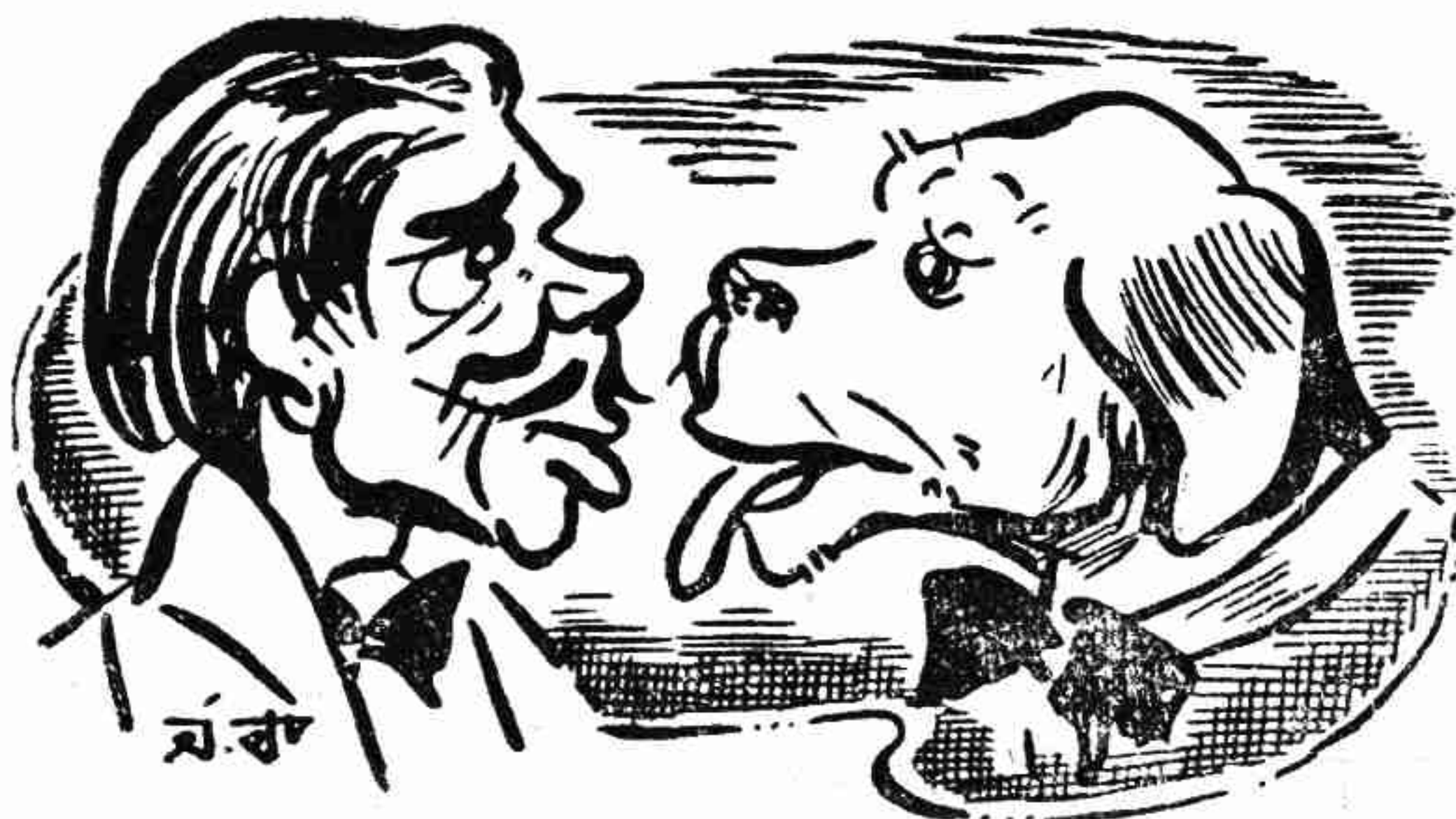
ఖరూర

గేదె

గొర్రె

కూర్పు ; కే. రామకృష్ణమోహన (బందరు)

సం
స్కృ
తి

లి
స్ట్
నం

తరు: వాత - ?

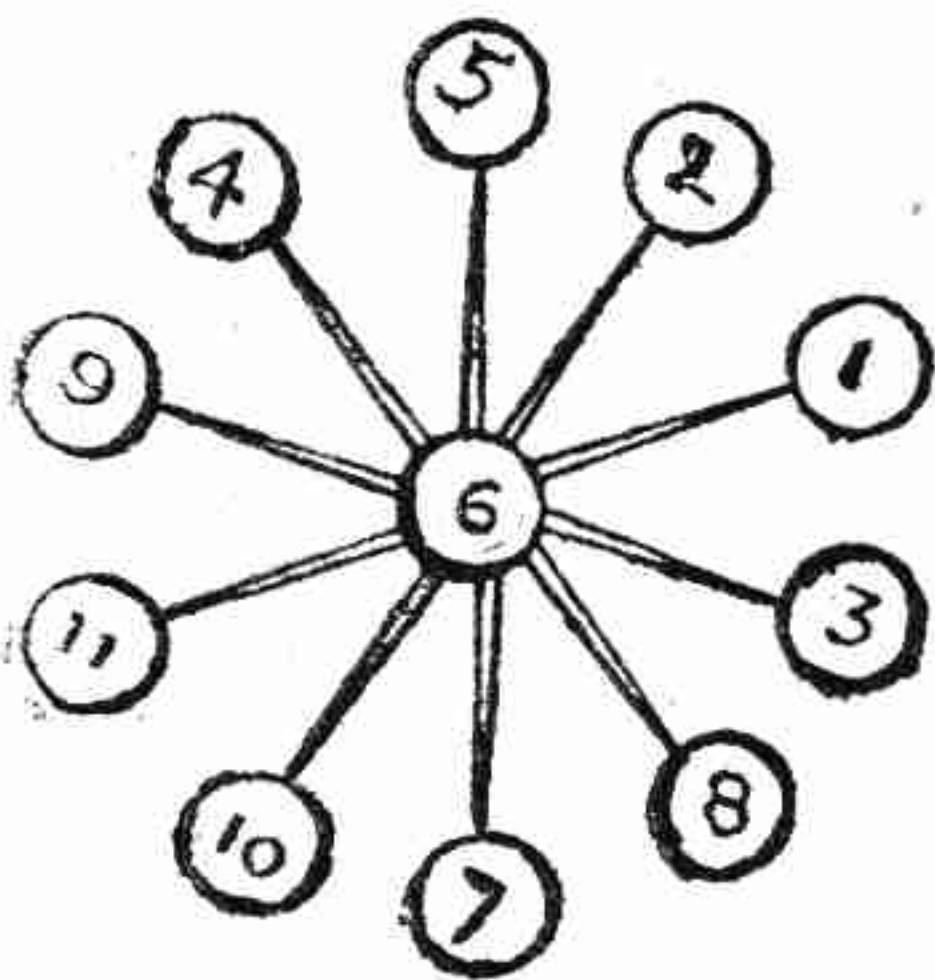
17 వ పేజీలోని

బొమ్మల కథ జవాబు

చక్రం పజిల్

ఫిబ్రవరి సంచికలో వేసిన చక్రం పజిల్ కు సరియైన సమాధానం ఇదుగో:

ఫిబ్రవరి

బొమ్మల పజిల్ జవాబు

1 బాల 2 పిల్లల 3 పత్రిక. 4 గంగి 5 గోవు 6 పాలు 7 గర్రపై దైనను 8 చాలు 9 కడవడైన ఏమి 10 ఖరము 11 పాలు 12 తల్లి 13 కంటే 14 వేరు 15 దైవంబు లేదు.

వేలకొద్దీ పిల్లలు సరియైన జవాబు పంపేరుగనుక వేరు వేయడా సలము లేదు. శ్రమించండి—పజిలన్నయ్య.

లివర్ & స్క్రీన్ వ్యాధుల చే బాధ పడుచు, యితర బాధములచే నివారించబడకాలని శిశువులు వేయాలది, యీ అద్భుత బాధ రాజముచే రక్షింపబడిరి.

జిమ్మి వెంకటరమణయ్య గారి

లివర్ క్యూర్

జిమ్మి వెంకటరమణయ్య గారి 'లివర్ క్యూర్' ప్రసిద్ధిగాంచి తెలివైన వీరిని నైద్య శాస్త్రములలోని బాగా విశేషాత్మకముగా ప్రాప్తించుచున్నారు.

అంతరి ముష్టిక వచ్చి బాధపడు లేనివారికి వీరిని విశేషముగా ప్రాయశ్చి.

జిమ్మి వెంకటరమణయ్య డి నన్ను
1/1, బ్రాడిక్ రోడ్, మైసూరు, మైసూరు.
ఇంకా : బాంబాయి, కలకత్తా, లక్నో, బెంగళూరు, పూణె
కావల్లి విజయ నగరములందు కూడ అమ్మలు గలవు.

రేడియో చిట్టిపాపల ప్రోగ్రాం

[ప్రతి శనివారము పొద్దున్న 8-30 నుంచి 9 వరకు]

[211 మీటర్లు, 41 మీటర్లమీదా వినిొచ్చు]

మార్చి

6 వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్-పిలుపు; అక్కయ్య దీవెనలు; రాముడు-చందమామ-నాటిక; చిట్టి పాట్టి కథలు; మిరపకాయ కోతలు; వీదీ ఒకపాట.

13 వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్-పిలుపు; అక్కయ్య ఆశీర్వాచనాలు; “కీ-కారు” నాటిక; చిట్టి పాట్టి కబుర్లు; పేనూ-పెసరచేసూ కథ; పద్యాలు;

20 వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్-పిలుపు; అక్కయ్య దీవెనలు; కబుర్లు; చుక్కలరాజ్యం-నాటిక; బూచాడు కథ; కోతి, ధంధాం-పాపకథ; మీమిపాటలూ కథలూఅవీని.

27 వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్-పిలుపు; అక్కయ్య ఆశీస్సులు; కబుర్లు; మామిడిపిందెలు-నాటిక; చిట్టిపాట్టి పలుకులు; మిరపకాయ జిలేబి సంభాషణ; అనగాఅనగా కథలు; పాటలూ పద్యాలు; అవీ ఇవీ.

తెలుసా

నూర్యుని కిరణములలో ఏడురంగులున్నాయి, ఊదా, నీలము, అకాశ రంగు, హరితము, పరుపుపచ్చ, నారంజ, రక్తమురంగులు, “ఊనీ ఆహపనార” అనిగురుతు మాటజ్ఞాపకం వుంచుకుంటే ఏడురంగులూ చెప్పవచ్చును—తెలుసా? ఈశ్వరపు చంద్రశేఖరావు (వికాఖపట్టణం)

చిన్నిరాము - చిన్నిసోము

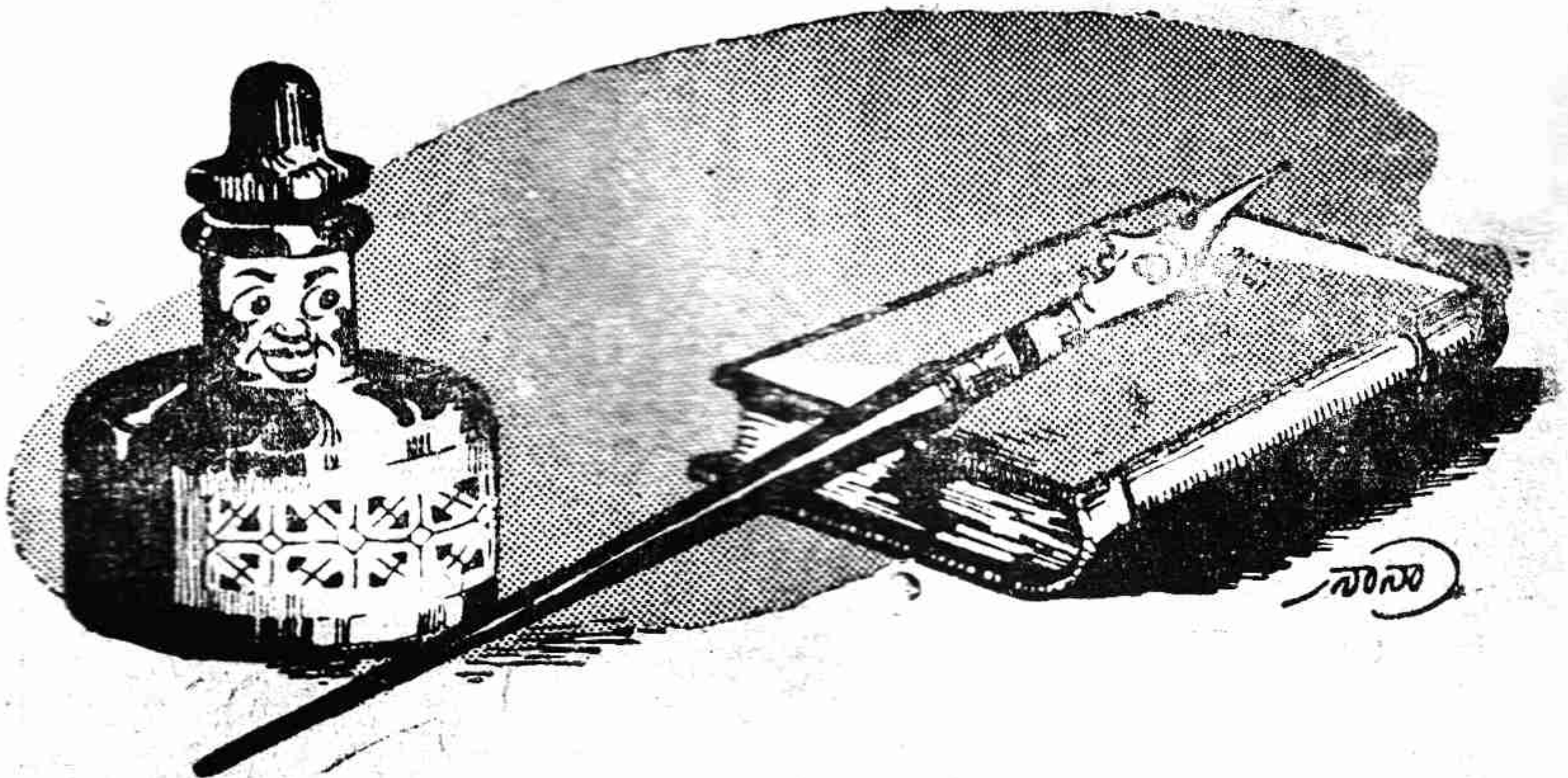
ఉగాది పండక్కి అమ్మ ఏదో అప్పచ్చి అప్పుడేచేసింది. అప్పచ్చిని చూడగానే సోమునోరు వూరింది. అమ్మ అప్పచ్చి ముట్టుకోవద్దంటే సోము ఊరుకుంటాడా? ఒక అప్పచ్చి తీసితిన్నాడు. రాము అమ్మమాటవిని ముట్టుకోలేదు.

సోమునోరు భగ్గునమండి మొట్టోసున్నాడు. వేడివేడిఅప్పచ్చిలో కారం ఎక్కువగావుంది. సోము నాలికమండి పుండు అయిపోయింది. ఉగాది నాడు అప్పచ్చులు తినలేడు! రామో? బంగారుతండ్రి. ఉగాది అప్పచ్చులన్నీ రామేతీంటాడు.

బాలలందరికీ “బాల” ఉగాది జేజేలు

సిరాబుడ్డి - కలం - పాళీ

సిరాబుడ్డి:- ఆహా ! ఈ పరీక్ష రోజుల్లో నేను ఎంత ఉపయోగం !

కలం:- నేను లేకపోతే నువ్వేం చేయగలవు ?

పాళీ:- సరి ! సరి ! మీ ఇద్దరికన్నా నేను ముఖ్యం. పాళీలేని కలం, గోలీలేని సోడాబుడ్డి ఎందుకూ పనికిరావు !

సిరాబుడ్డి:- సోడాబుడ్డిలో సోడా, సిరాబుడ్డిలో సిరా ! సిరా లేకపోతే నువ్వు నీతల బరుకుకో వలసిందే !

కలం:- అసలు నేను లేకపోతే పాళీ నిలవగలదా ? సిరాబుడ్డిలో బుడుం గున మునిగిపోవలసిందే !

పాళీ:- నేను మునిగిపోతే నువ్వు మూల కూచోవలసిందే ! నాకోసం నువ్వు పుట్టేవు కాని నీకోసం నేను పుట్టలేదు.

సిరాబుడ్డి:- మీ ఇద్దరూ నాకోసం పుట్టేరు తెలుసా ?

రాము:- ఎందుకర్నా ఈ తగువు ? మీ రందరూ మీకోసం పుట్టలేదు. మా లలకోసం పుట్టేరు. మీరు ముగ్గురూ కలిస్తేనే మాకు ఆనందం. ఈ పరీక్ష రోజుల్లో దెబ్బలాడుకోకండి మీ పుణ్యం వుంటుంది.

తెలుగు

పరీక్షల్లో నీవు మంచి దస్తూరి రాస్తే

మంచి మార్కులు వస్తాయి తెలుసా ?

ఏ దీ నిజం?

తమ్ముడు అవునంటే

అన్నయ్య కాదంటాడు.

తమ్ముడు ఆలోచనలు వేరు.

అన్న ఊహలు వేరు.

తమ్ముడు అంటాడు:

“కట్టుకున్నది పంచె”

అన్న జవాబు:

“కాదు! భార్య!”

తమ్ముడు:

“చుట్టుకున్నది పాగ”

అన్న:

“కాదు పాపం.”

తమ్ముడు:

“ముట్టుకున్నది తల్లి”

అన్న:

“కాదు! మడిబట్ట”

తమ్ముడు:

“పట్టుకున్నది పండు”

అన్న:

“కాదు! దయ్యం!”

రచన: కవికొండల వెంకటరావు

ఆ ఇద్దరు పాపల ఆటలూ, పాటలూ చూచి ఆతల్లి మురిసిపోతోంది.

ఆతల్లి ఆరోగ్యంగా వుండబట్టే అంతచక్కని పిల్లలు పుట్టేరు.

ఆమె ఆరోగ్యానికి ప్రతిరోజూ ఏమిటా పుచ్చుకుంటుందో తెలుసా?

లీడ

కే స రి కు టీ రం లి మి టె డ్,

రాయపేట-మదరాసు 14

బ్రహ్మసృష్టి - విశ్వామిత్రసృష్టి

బాలా ! క్రిందటినెల బాలలో బ్రహ్మసృష్టించినవి, విశ్వామిత్రుడు సృష్టించినవి కొన్నిమాటలు నీవు చదివేవుంటావు. ఇదుగో ఇంకా కొన్నిమాటలు.

బ్రహ్మసృష్టి

చిట్టెలుక

పిల్లి

అడవిపంది

గాడిద

కోతి

కాకి

కృష్ణగద్ద

మిరప

మామిడి

కాకర

శనగ

పెసలు

దొండ

జొన్న

మునగ

స్వర్గము

విశ్వామిత్రసృష్టి

చుంచెలుక

మానుపిల్లి

ఊరపంది

కంచరగాడిద

కొండముచ్చు

మాలకాకి

మాలగద్ద

చీమమిరప

జీడిమామిడి

పొట్టికాకర

వేరుశనగ

పిల్లిపెసలు

కాకిదొండ

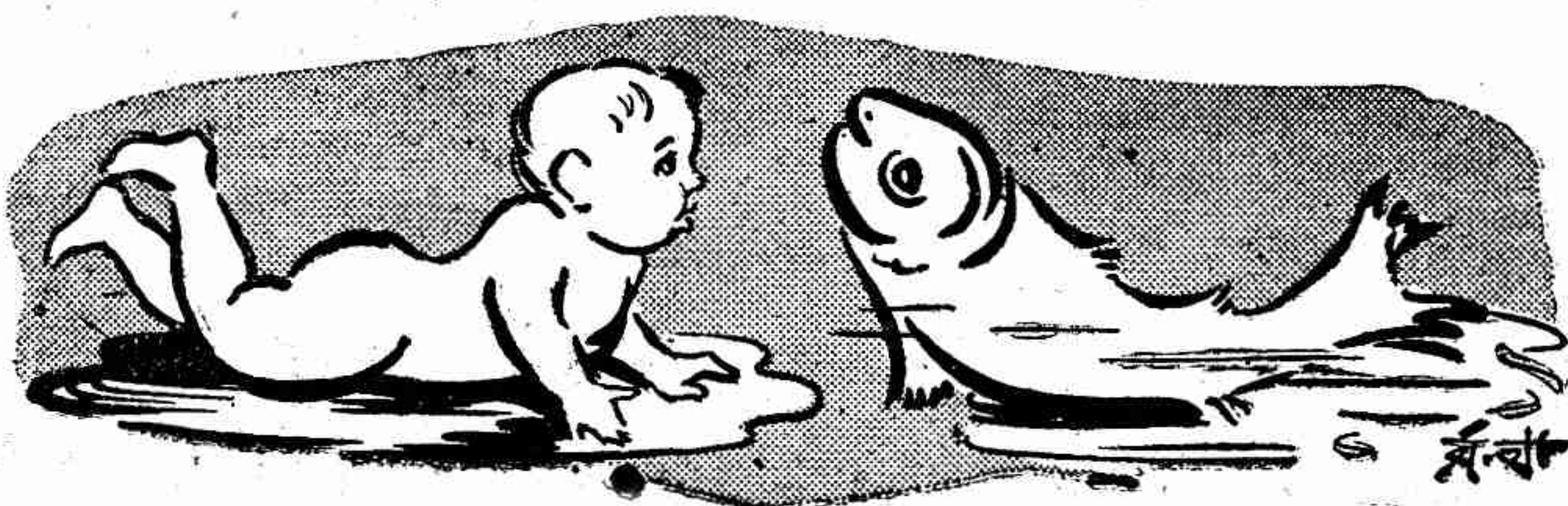
మొక్కజొన్న

నేలమునగ

త్రిశంకు స్వర్గము

కూర్పు : ఏ. మహేశ్వరరావు (పలివెల)

ప
చ

ప
చ

అనుకుంది. కురూపి అనే చెలి కత్తెను పంపింది. కురూపి నిజంగా కురూపే. సగంతో మేసిన అంట తప్పాలాలాగ మొఖం. చీకిపారే సిన తాటికాయలాగ తలకాయ. లోట్టకన్నులు, కాకి ముక్కు దొప్పచెవులు, పగలుచూస్తే గాత్ర కలలోకి వస్తుంది. కురూపి ని చూడగానే సువర్ణరేఖ నవ్వింది. అప్పుడు వాళ్ళిల్లా మాట్లాడు కున్నారు.

కురూపి:—ఎందుకు నవ్వుతావు?

సువర్ణరేఖ:—నీ అందం చూసి.

ఓహోహో!!! నీకు శూర్ప

ణఖి, హిడింబి ఏమవుతారు?

కురూపి:—నీ కే మవుతారో నాకూ అదే. నువ్వు అందంగా ఉన్నావు గనకనా నన్ను ఎగ తాళి చెయ్యడానికి.

సువర్ణరేఖ:—లేనా? నీకళ్లు కనబడటంలేదా!

కురూపి:—అయ్యో! పిచ్చిదానా! నీ లాంటి కురూపి ప్రపంచంలో ఉండదు.

దాంతో సువర్ణరేఖకు ఏడుపు వచ్చింది. తాను అందంగా లేనని అనుకుంది. మొఖం చూసుకోడానికి అద్దం లేదుగా! విలోమ చేసిన తంత్రం నెగ్గింది. తన్ను చూసి అసహ్యించుకొంటాడేమో అని మదనుణ్ణి చూడడం మానేసింది సువర్ణరేఖ. మదనుడికి ఇదేమీ అర్థం కాలేదు. చివరకి రహస్యంగా సువర్ణరేఖని కలసి అడిగాడు. సువర్ణరేఖ తన మొఖం చూపించకుండా వెక్కి వెక్కి మేడ్వడం మొదలుపెట్టింది. ఎంత ప్రయత్నించినా ఏడుపు ఆగలేదు. చివరకి నిలదీసి అడిగితే జరిగినదంతా చెప్పింది. “అది మాయ పన్నింది. నీవు చాలా అందమైన దానివే” అని మదనుడు ఎన్ని సార్లు చెప్పినా సువర్ణరేఖ నమ్మ

కావాలి! కావాలి!

నేస్తాలు కావాలి. ఈదిగువ బాలలకు
నేస్తాలు కావాలి. ఉత్తరాలు రాస్తే
ప్రత్యుత్తరాలు రాస్తారు. అలాగే నేస్తాలు
కట్టండి.

ముగ్గులు, బొమ్మలు, చిత్రాలు,
అల్లికపనులు, లలితకళలు సరదా

వి. కె. పెంచలమ్మ C/o శ్రీ ఎ.ఎస్.
పుండరీకాక్షు, 34, కొత్తవీధి, తిరుపతి;
శ్రీ కె.గోవిందరావు, కె. కారదమ్మ C/o
కె. చన్నరాయప్పగారు, చిలమత్తూరు,
హిందుపురం; బిట్రా సూర్యనారాయణ
మూర్తి C/o శ్రీ బి. సుబ్బారావు,
దంగేరు, ద్రాక్షారామపోస్టు; టి. ఆర్.
గోపాల్, 4వ ఫారం B. T. హైస్కూలు,
మదనపల్లి.

కథలు, గాథలు సరదా

ఎస్. ఆంజనేయులు, III ఫారం,
బోర్డు హైస్కూలు, బద్వేల్ (కడప
జిల్లా); మల్లవరపు రామసుందరం C/o
శ్రీ మ. సదాశివరావు, వకీలు, ఒంగోలు;
ఎస్. ప్రకాశరావు, IV A. M. H.
స్కూలు, నంద్యాల.

నేస్తాలు

రాజకీయాలు సరదా

సయ్యద్ బాషా, ఇ. యస్. యల్.
సి. యు. యల్. సి.యం. హెచ్. స్కూలు
ధవళేశ్వరం; యం. రామరాజు, నంది
కొట్కూర్; డి. రామలింగ స్వామి
పట్నాయక్, డి. ఆర్. సి. ఆసుపత్రి,
సాలూరు (వికాఖపట్నం జిల్లా); ఎస్.
విశ్వనాథమూర్తి, జూనియర్ రెడ్ క్రాస్,
రేలంగి.

హిందీ సరదా

వి. అప్పారావు, 5వ ఫారం, శ్రీ
కాకుళం; సున్నం వెంకటరమణ C/o
శ్రీ సున్నం సన్యాసి రావు గారు
మంగళవారంపేట, రాజమండ్రి.

చిక్కుప్రశ్నలూ అవీ సరదా

నడింపల్లి సత్యనారాయణరాజు, పెద
పుల్లెరు, ఉండిపోస్టు. ఓగేటి లక్ష్మీనర
సింహమూర్తి C/o వోగేటి శివరామ
కృష్ణ. రైలుస్టేషన్ దగ్గర, తాడేపల్లి
గూడెం; ఎం. ఎస్. పద్మనాభరావు.
4వ ఫారం. టి. హెచ్. స్కూలు, మదన
పల్లి.

సినీమా సరదాలు

వి. రామకృష్ణశర్మ, అల్వలసత్రం,
నందికొట్కూరు.

బొమ్మ పజిల్

ఎవరిదీ బొమ్మ?

కళ్ళజోళ్ళూ

కండువా

ధోవతి

చేతికర్ర

వాచీ

జోళ్ళూ—

ఇవిమాత్రమే

కనబడుతున్నాయి.

అసలుమనిషేడి?

ఎవరామనిషి?

పోల్చుకొని,

బొమ్మపూర్తిచేసి

పంపండి.

ఈ పుస్తకంలోనిది

చింపకండి.

ఈబొమ్మనే సరిగా

ఇంకోకాగితంమీద

అచ్చు తీసి,

బొమ్మను పూర్తిచేసి

పంపించండి.

రంగులువేస్తే వేయ

వచ్చును. మీఇష్టం.

ఎవరిబొమ్మ బాగుంటే, అన్నిటికన్నా బాగున్న బొమ్మకు

5 రూపాయలు బహుమతి

ఈపోటీలో పజిలన్నయ్య తీర్చేఖాయము. బొమ్మలు ఏప్రిలు 20 తేదీలోగా
మాకుచేరాలి.

“బొమ్మ పజిలన్నయ్య”

“బాల” ఆఫీసు, చెన్నపురి 4.

రే డి యో పిల్లల ఆటవిడుపు ప్రోగ్రాం

[211 మీటర్లు, 31,36 మీటర్లమీదా వినవచ్చు]

[ప్రతి ఆదివారం మధ్యాహ్నం 2.15 నుంచి 3 వరకు]

విప్రిట్

4వ తేదీ ఆదివారం

రారెచిన్ని పిల్లలార - పిలుపుపాట;
ఉత్తరాలసంచి; పుట్టినరోజులు; తేనె
టీగలరాజ్యం - పాటకథ; తాతయ్య బజారు
కళ్ళడం; మీకథలు - పాటలు.

11 వ తేదీ ఆదివారం

రారెచిన్ని పిల్లలార - పిలుపుపాట;
ఉత్తరాలసంచి; భూతదయ - నాటిక;
పుట్టినరోజులు; నూర్యకుటుంబం - పాట
కథ; చిక్కుప్రశ్నలు; ఇకపోదామా.

18 వ తేదీ ఆదివారం.

రారెచిన్ని పిల్లలార - పిలుపుపాట;
ఉత్తరాల సంచి; సీతాకల్యాణం - పద్య
పఠన - భాస్కర రామాయణం; రాముడు
పురుషోత్తమడు - పిల్లలచర్చ; రఘుపతి
రాఘవ.

25 వ తేదీ ఆదివారం.

రారెచిన్ని పిల్లలార - పిలుపుపాట;
ఉత్తరాలసంచి; కొత్తమెంబర్లు; రిప్ వాన్
వింకిల్ - నాటకం; పుట్టినరోజులు; ఆశీ
స్సులు; సెలవుల్లో ఏం చేస్తావు? - పిల్లల
వ్రాహాలు; ఆటాపాటా చెల్లంగోర్; ఆఖరి
పాట.

అవగాహన

పాములను చెవులుండవు. వాటి నాలుకచివర గాలితరంగాలను
ధ్వని తరంగాలనుకూడా గ్రహించే శక్తిగల నాళములుంటాయి.
అందుకనే, పాము మాటిమాటికీ నాలుక బైటికిపెడుతుంది.

—రాజు, కందుకూరి (బందరు)

ఓన్నిరాము-ఓన్నిసోము

సోము చెల్లెలూ, రాము చెల్లెలూ ఇద్దరూ రబ్బరు బెలూనులు కొనుక్కున్నారు. సోము, అడిచూచి, ఆ బెలూను తన కిమ్మని బలవంతంగా తన చెల్లాయి చేయినులిమి లాక్కున్నాడు. రాము తన చెల్లాయిని నెమ్మదిగా అడిగి పుచ్చుకున్నాడు.

సోము, బెలూనును గట్టిగా లాగినప్పుడు అది ప్రేలిపోయింది! సోము ఏడుస్తున్నాడు. రాము బెలూను చక్కా-ఎగురుతోంది. దానితో రాము, రాముచెల్లీ ఇద్దరూకలిసి హాయిగా ఆడుకున్నారు.

ఈ మాట వినేప్పటికల్లా తండ్రికి
బలేకోపం ఒచ్చింది. “ఓరి!
దార్భాగ్యుడా! నువ్వు నిజం
ఎందుకు పనికి వస్తావురా ఇల్లా
డబ్బు తగలేస్తే! నాలుగువేళ్లు

దగ్గిరపెట్టి వాడి మొహాన్ని పూర్తి
లడ్డు పడెయ్యకపోతే రెండువేళ్ళు
ఇల్లాపెట్టి అరలడ్డు ఇయ్యక
పోయేవేం?” అని తిట్టాట కొడు
కుని.

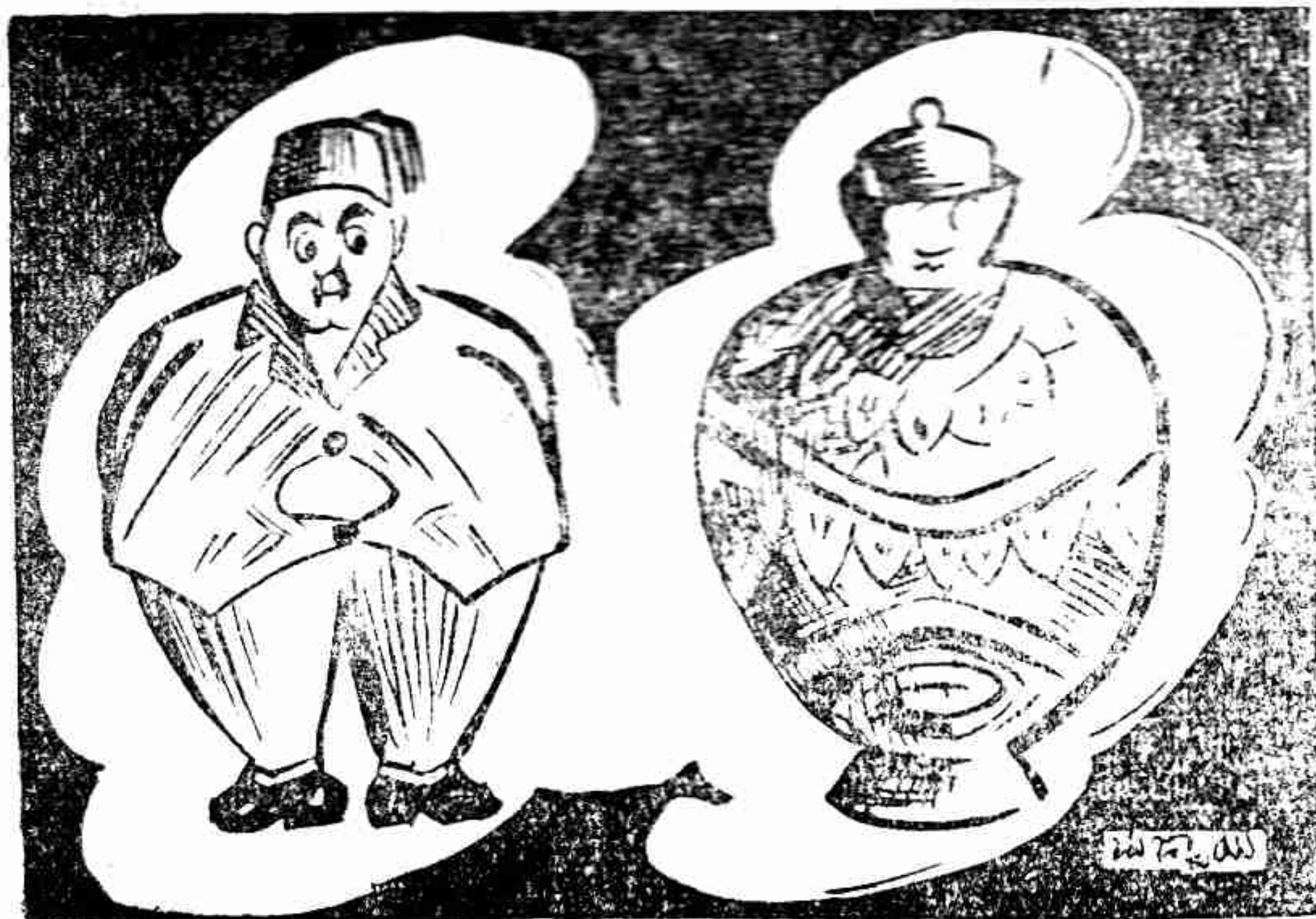

పూర్తిలడ్డు

అరలడ్డు

పోలికలు

ఆ నీ బా బా

—

జా డీ

జాబిల్లి

హిరారి పొన్నారి, చిన్ని జాబిల్లిరా
అదిగదిగొ, మేఘాల నొదిగి దాగెనురా !

వొక్కమా చుక్కలకు, సొగసైన దొరరా
అదిగదిగొ మేఘాల, నొదిగి దాగెనురా !

దొంగలకు గొంగయా, చెంగల్వ రాజురా
అదిగదిగొ మేఘాల, నొదిగిదాగెనురా !

చల్లనీ కిరణాల, సౌఖ్యమిడు తేణిరా
అదిగదిగొ మేఘాల, నొదిగిదాగెనురా !

సంతోష మిచ్చేటి, చద్రబింబంబురా
అదిగదిగొ మేఘాల, నొదిగిదాగెనురా !

కప్పురపు కాంతితో, గ్రాలు జాబిల్లిరా
అదిగదిగొ మేఘాల, నొదిగిదాగెనురా !

రచన:- పోలాకి సత్యనారాయణమూర్తి
(నరసన్నపేట)

పోలికలు

పులి

—

కలి

చిత్రలోయ్! చిత్రలు!

చిత్రకారులు, అంటే బొమ్మలు రాసేవాళ్లు రంగులు అన్నీ సరిచూచుకొని, పైబొమ్మలోలాంటి కోడిగుడ్డు ఆకారంగల బల్లమీద రంగుల ముద్దలు పెడతారు. ఆ రంగులను—కుంచెతో కొంచెం కొంచెం—తీసి, చిత్రాలు రాస్తూవుంటారు.

ఈపైన బల్లమీద ఎన్నో రంగులు ముద్దలు ముద్దలుగా వున్నాయి. అయితే ఆ ముద్దల్లో అనేక బొమ్మలు దాక్కొనివున్నాయి. వాటిని కనిపెట్టు!

ప్రశ్న

మదరాసులో తెనుగుపిల్లలకు తెనుగునేర్పే బడులు చాలా తక్కువగా వున్నాయి. కొన్ని కొన్ని బడులలో తెనుగు అసలికేలేకుండా తీసేస్తున్నారు తెలుసా?

అంటులా!

మొద్దబ్బాయికి పరీక్షలయిపోయాయి. ఏలాగో అలాగ ఆపరీక్ష గండం గడిచిపోయింది. ఇంక తన ఇష్టంవచ్చినట్టు ఆడుకోవచ్చును.

మన మొద్దబ్బాయికి చదువులో సున్నా అయినా కొంటెపనులలో ఫస్టు.

అదుగో చూడు ఏంచేశాడో! సబ్బు బుడగలు ఊదుతున్నాడు. ఆ సబ్బు బుడగల్ని పేల్చిడానికి అప్పన్న మొదటి బొమ్మలో చూస్తున్నాడు. రెండో బొమ్మలో ఆ బుడగను తన చేతులతో తట్టి పేల్చేశాడు!

మూడో బొమ్మలో చూడు! ఆ చేతులు రెండూ అంటుకుపోయి, విడతీస్తేరావు!

“అయ్యో! ఇదేమిటి?” అని కేక తేశాడు అప్పన్న.

“అది సబ్బునీటి బుడగ కాదోయ్! అది జిగురు బుడగ” అని మొద్దబ్బాయి నవ్వుతూ అన్నాడు.

రచన:

సూరిశెట్టి

సాంబశివరావు బాబ్జి

ప్రినగా అనగా 'లల్లీ' 'లల్లూ'

అనే యిద్దరు పిల్లలుండేవారు. వాళ్లిద్దరూ అక్క-తమ్ముడూను. లల్లీఅంటే పూర్తిపేరు లజ్జావతి అన్నమాట. లల్లూకి పూర్తిపేరు లాల్ చంద్. వాళ్లమ్మ చచ్చిపోయింది. అంచేత పాపం వాళ్లెప్పుడూ యేడుస్తూనేవుంటారు.

ఇలా వుండగా ఒకనా డేమయిందో తెలుసా? - సూర్యుడు తన మేఘాల పరుపుమీదనించి యింకా లేవకమునుపే వాళ్లిద్దరూ యింటినించి బయల్దేరి యెక్కడికో వెళ్లిపోయారు. అలా వెళ్తూవెళ్తూ చాగూదూరం నడిచిపోయారు.

ఆ యిద్దరుపిల్లలూ యిల్లొదిలి యెప్పుడూ యింతదూరం వెళ్లిపోలేదు. అంచేత యిద్దరూ భయం పడ్డారు. లల్లీబెంగ యింక చెప్పనే అక్కరలేదు. లల్లూ మాత్రం దార్లో నవ్వుతాలాడటం, గానా భజనాప్రారంభించటం, యిలాగే కాలం గడిపాడు. ఎందుకంటే అతను మగాడు. మగాడికెప్పుడూ

భయం వుండగూడదు తెలుసా? - ఓవేళ భయంపడ్డా దాన్నిలోపలే దాచిపెట్టుకోవాలి. ఎవరోనూ పైకిచెప్పగూడదు. ఇలాగే ఆలోచించి లల్లూలో పలభయపడ్తున్నా పైకిమాత్రం నవ్వుతూన్నట్టూ- పాడుతూన్నట్టూ- ఉండటం మొదలెట్టాడు.

సూర్యుడు చాలాయెత్తుదాకా వచ్చేశాడు. రోడ్డుమీద ధూళి యెడతెరిపి లేకుండా యెగురుకొస్తోంది. అంతేకాకుండా కొంచం సేపటికి లల్లూ : యెడంచేతివేపు ఓసన్నని కాలిబాటని చూసి, "లల్లీ, లల్లీ, పద, యీదారంట పోదాం. ఈ దోవని వెళ్తే నీడొచ్చే చెట్టుగూడా వున్నట్టున్నాయ్" అన్నాడు.

ఆఖరికి లల్లూ ఆలోచించుకున్నట్టే అయింది. మరి కొంచం దూరం వెళ్లేటప్పటికీ వాళ్లకిమంచి పచ్చనిచెట్లూ- బాగా దట్టంగా నీడనిచ్చే చెట్లూ- దొరికాయ్. దాంతో వాళ్లిద్దరూ యింకా

టూ వుంటాయ్. అక్కడండే వాళ్లు ఒక్కవూపున ఛంగ్మని యెగిరెగిరి ఆ పువ్వులమీద గెంతి సరదా తీరిపోయేట్టు చక్కా ఆడు కుంటూ వుంటారు. బాగుందిగదా యీ పట్నం?

యీ గమ్మతులన్నీ చూస్తూ చూస్తుండగానే పగలు గడిచిపోయింది.

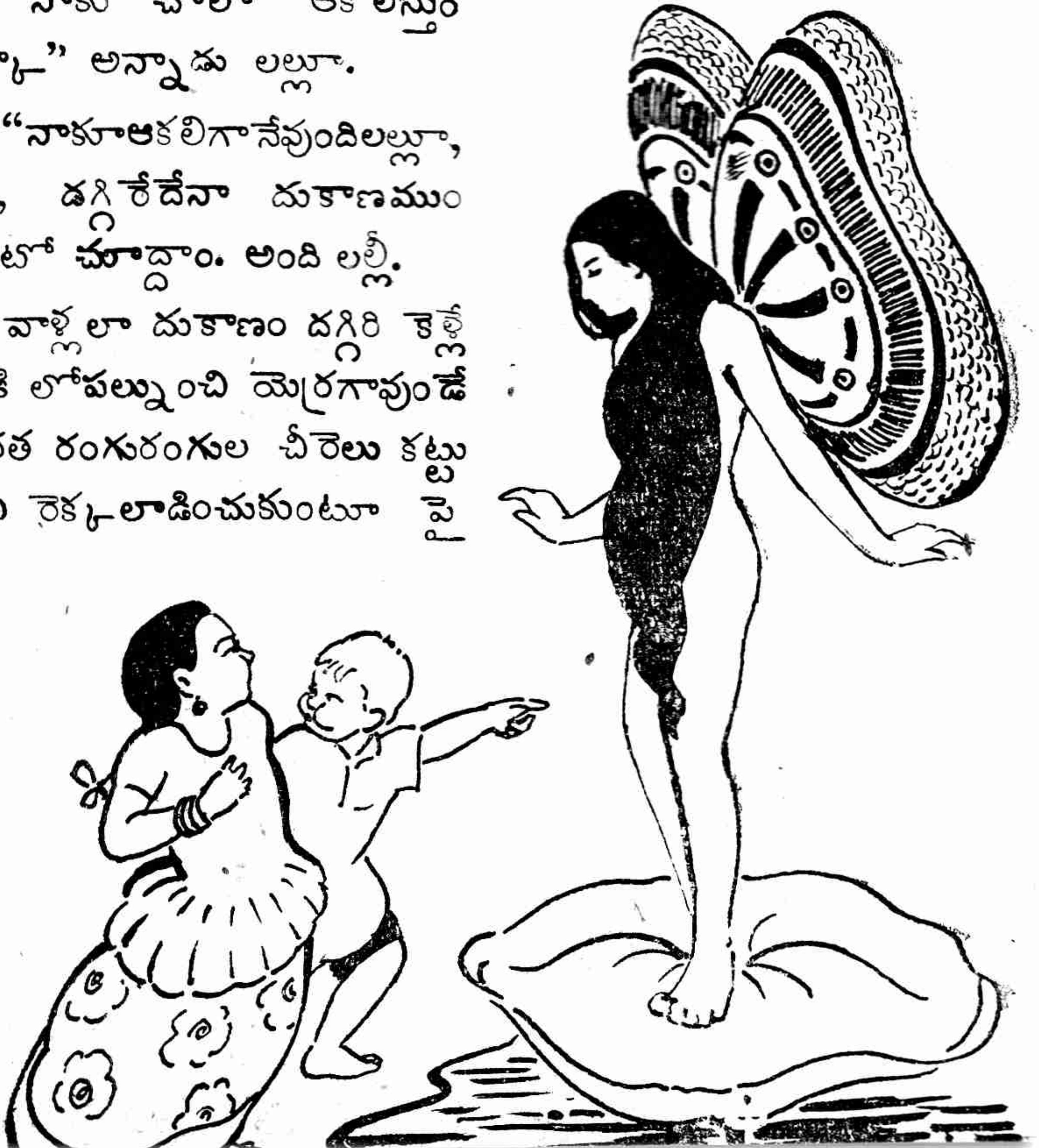
“నాకు చాలా ఆకలేస్తుందక్కా” అన్నాడు లల్లూ.

“నాకూఆకలిగానేవుందిలల్లూ, పద, దగ్గిరేదేనా దుకాణముందేంటో చూద్దాం. అంది లల్లీ.

వాళ్లలా దుకాణం దగ్గిరి కెళ్లే సరికి లోపల్నుంచి యెర్రగావుండే దేవత రంగురంగుల చీరెలు కట్టుకుని రెక్కలాడించుకుంటూ వై

కొచ్చి, - “యేం, యేం కావాలి?” అంటూ అడిగింది.

కొట్లోమామిడిపళ్లూ, నారింజపళ్లూ, రేగుపళ్లూ, కుప్పలు కుప్పలుగా పడున్నాయ్. లల్లూ అవన్నీ చూసి ఉబలాటంతో, - “అరటి పళ్లూ, ద్రాక్షపళ్లూ, నారింజపళ్లూ, మామిడిపళ్లూ అన్నీ కావాలి” అన్నాడు.

రెడ్డిస్య రెడ్డి సానస్య
నాశనం బుడనాశనం”

అప్పుడు రెడ్డి అతడి కళ్ళ
మీదపడి “అయ్యో! నేనూ,
నా భార్య చనిపోవలసిందేనా!
దీనికి పరిహారం లేదా” అని ఏడు
స్తూ అడిగాడు. అప్పుడు బ్రాహ్మ
ణుడు “ఏడవకు రెడ్డి. నాచేతనైంది
నేచేస్తాను. ఇదిగో పరిహారం
కిందేడింది.” అని ఇలా చెప్పాడు:-

“పీడస్య పరిహారస్య

వెయ్యి బ్రాహ్మణ సంతర్పణం
సువర్ణ కుక్కస్య దానస్య
ఉత్తమోత్తమ బ్రాహ్మణం.”

అంటే - ఈ పీడ పరిహారానికి

వెయ్యిమంది బ్రాహ్మణులకు సంతర్పణ చేసి, ఒక బంగారంతో చేసిన కుక్కను ఉత్తమ బ్రాహ్మణునకు ఇవ్వవలెను. అని వుంది.

పాపం ఆ రెడ్డి యీ మాటలునమ్ముకొని అన్నీ సిద్ధం చేయించాడు ఆమర్నాడు రెడ్డి దంపతులు పీటలమీద కూర్చున్నారు. మనకల్లబొల్లి బ్రాహ్మణుడు ఇలా మంత్రాలు చదివాడు:

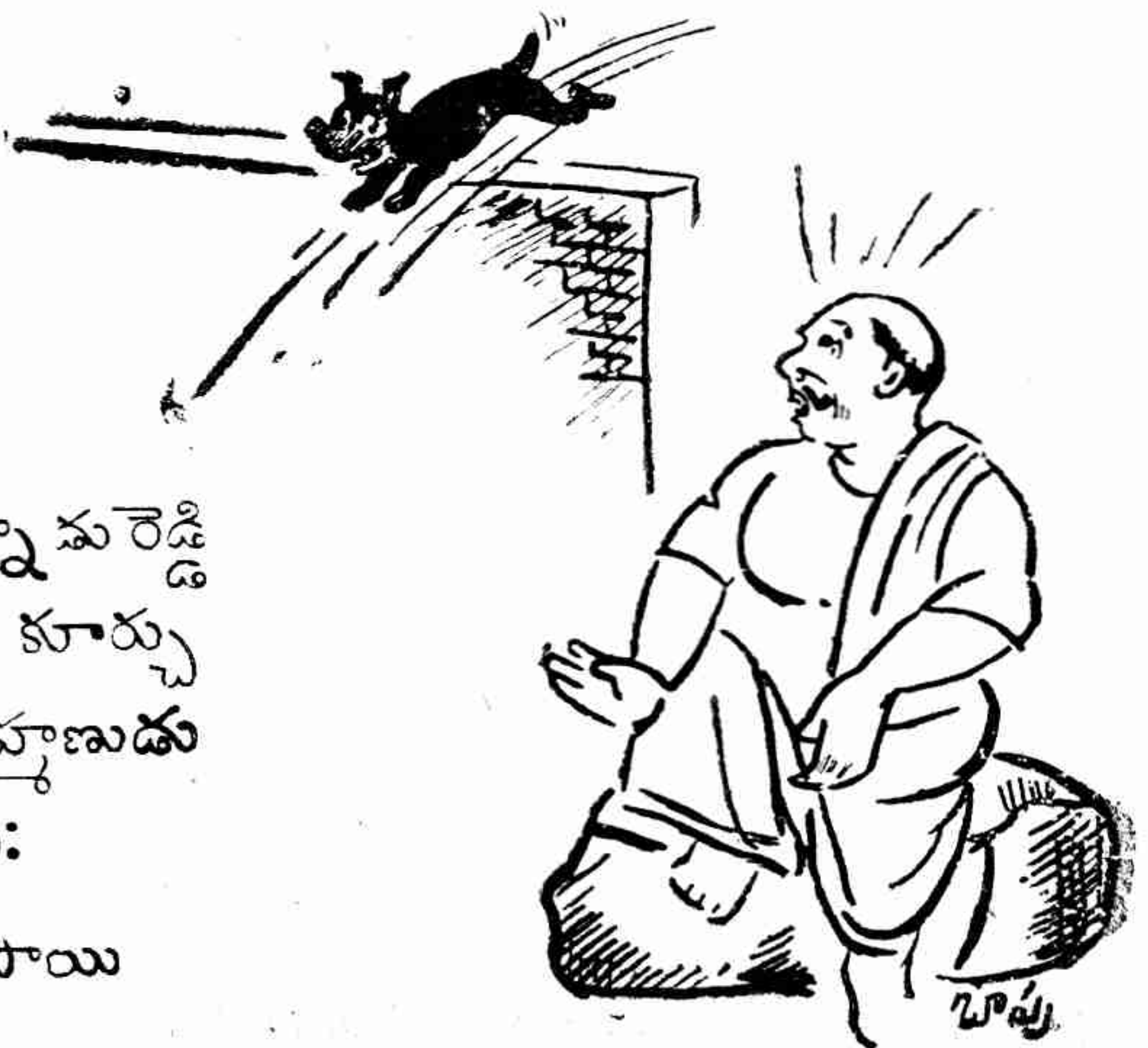
“కట్టేయిస్వాహా! కంపాయి
స్వాహా!”

చెత్తాయిస్వాహా! చెంబూయి
స్వాహా!”

ఇలా ఆ బ్రాహ్మణుడు చదువుతుండగా ఇంకో బ్రాహ్మణుడు - ఈ బ్రాహ్మణికి మంత్రాలన్నీ వోచ్చును - ఈ బ్రాహ్మణుడు ఆశ్చర్యపోయి: “ఏమయ్యా! ఇదేమిటి యీ స్వాహాలు!” అని అడిగాడు.

అప్పుడు మొదటి బ్రాహ్మణుడు వెంటనే “ఇద్దరికీ చెరిపగాయి స్వాహా” - అని చెప్పి పూరుకోమని మంజుచేశాడు.

పరే, సంతర్పణ, బంగారం కుక్క దానం అన్నీ జరిగాయి. మన పిఠనారి రెడ్డికి ముచ్చటగా మూడు నాలుగు సంచుల రూపాయలు వదిలి పోయాయి.

రంగుల పోటీ

బాలా! ఈబొమ్మను పరిగా యిలాగే వేరేకాగితంమీద
రాసి, దానికి చక్కని రంగులువేసి పంపించు.

ఎవరి బొమ్మబాగుంటే, అన్నిటికన్నా బాగున్నబొమ్మకు

5 రూపాయలు బహుమతి.

ఈ పోటీలో పోటీలన్నయ్యతీర్చే ఖాయము. బొమ్మలు మేనెల
25 తేదీలోపుగా మాకందాలి.

బాలన్నయ్య,
'బాల' ఆఫీసు, మదరాసు 4.

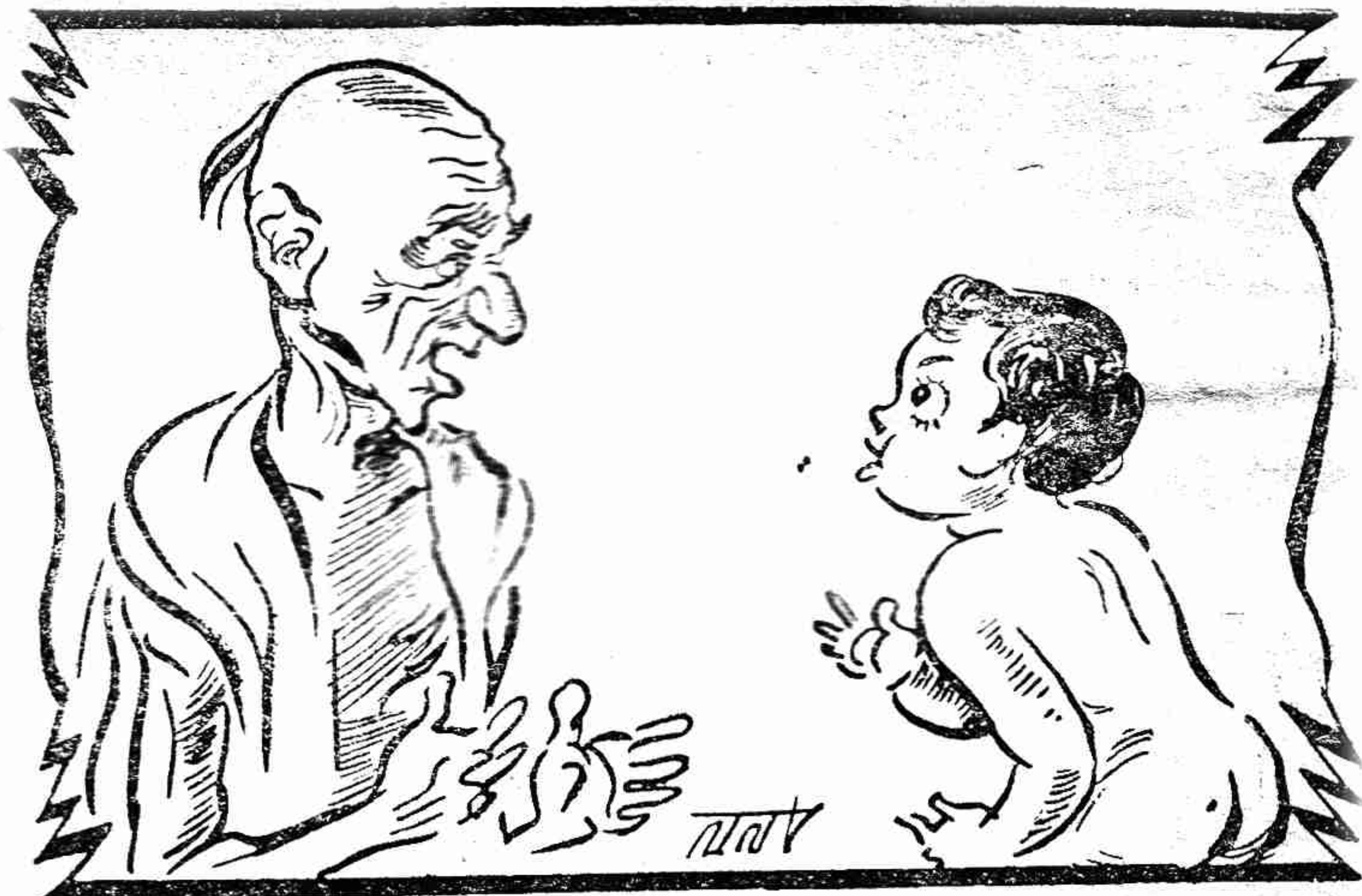
అన్నిరాము-అన్నిసోము

1-కిం చిన్ని సోముకి, ఎండాకాలం సెలవుల్లో, 'బాల' బైండుసంపుటి చదవాలని బుద్ధిపుట్టింది. ఆపుస్తకం ఎత్తుగా పుస్తకాలగూట్లోవుంది. అందదు. అయినా సోము, ఒక కుర్చిపైనిఎక్కి పుస్తకం తీయ బోయాడు. కుర్చీజారి, ధభీమని కిందపడ్డాడు.

రాము అలాక్కాదు. అమ్మనిపిలిచి, "అమ్మా! పుస్తకం నాకు అండదు, నువ్వు తీసియియ్యే" అని అడిగాడు. అమ్మ ఆపుస్తకం తీసి ఇచ్చింది. రాము హాయిగా "బాల" చదువుకుంటున్నాడు.

క వ ల పి ల్ల లు!

బాల : తాతా ! నీపుట్టినరోజూ నాపుట్టినరోజూ ఈవేళేగా ! మరి మనమిద్దరం
కవల పిల్లలం ఔతాంకదూ

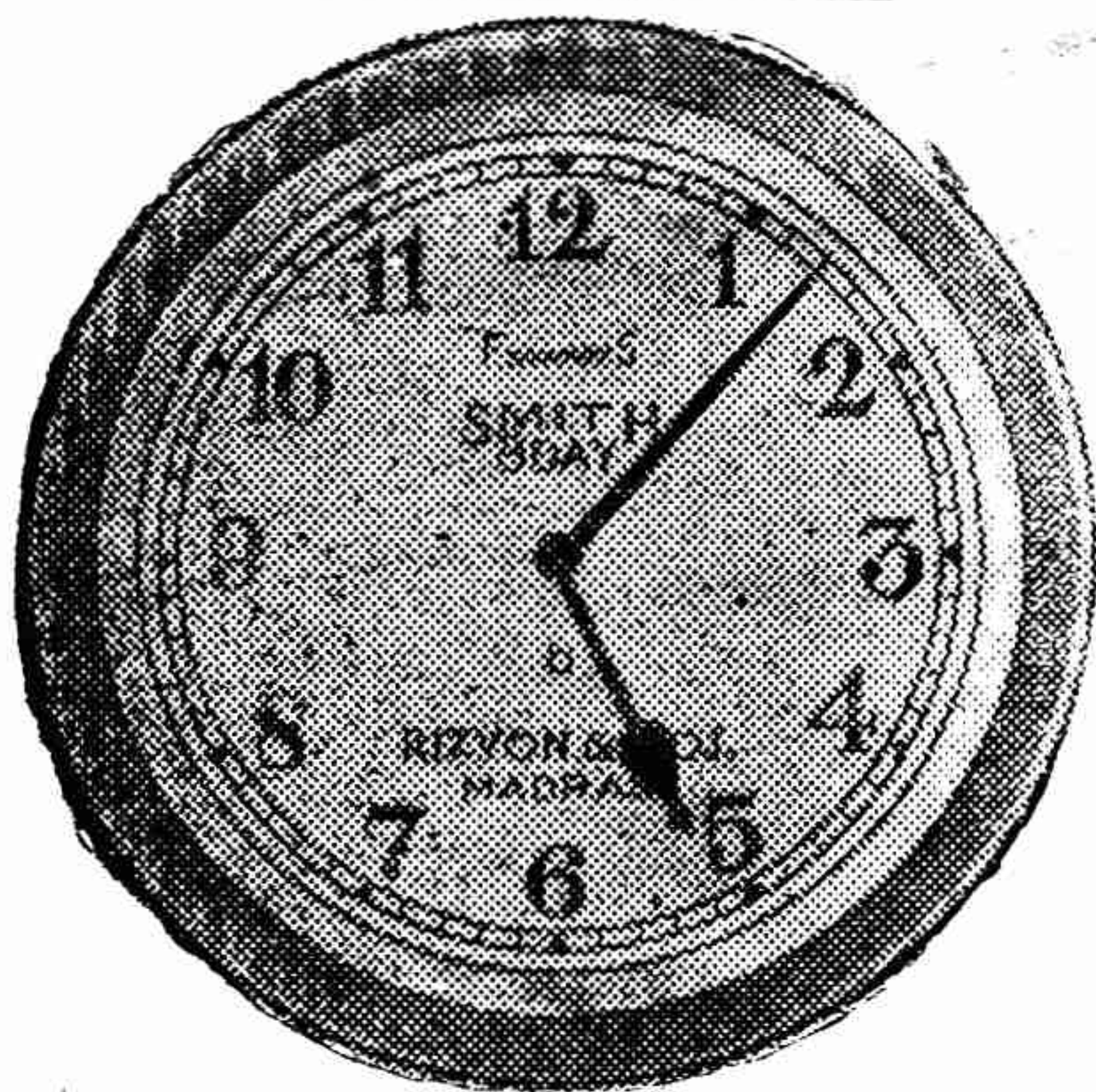
WEST END & FAVRE LEUBA WATCHES

From Rs. 130 to Rs 145

OTHER VARIETIES

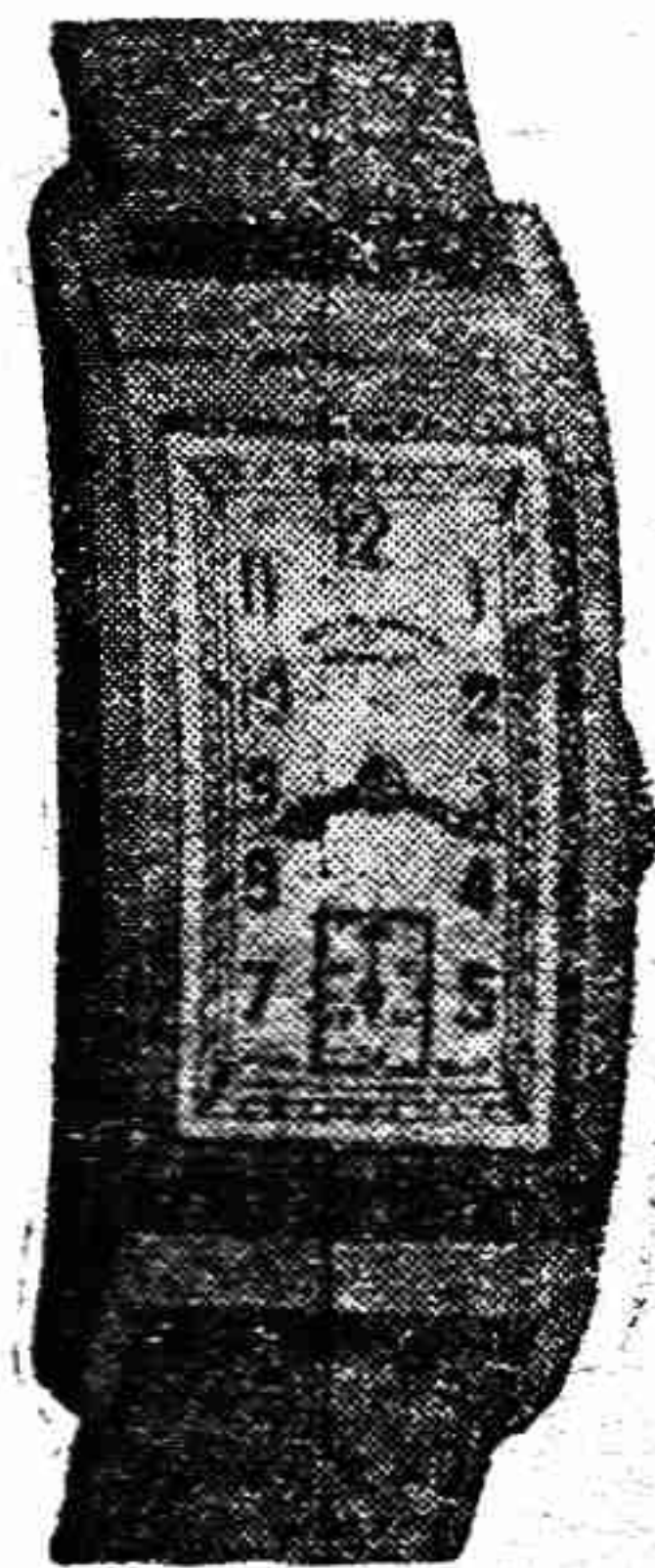
R. G. 5½ Tancoeu
& Rect. 15 Jewels
Rs. 75 for ladies

English make Smith "12 Round clock
8 Days Winding.

Non-striking **Rs. 120.**

Striking hours
and half hours } **Rs. 130.**

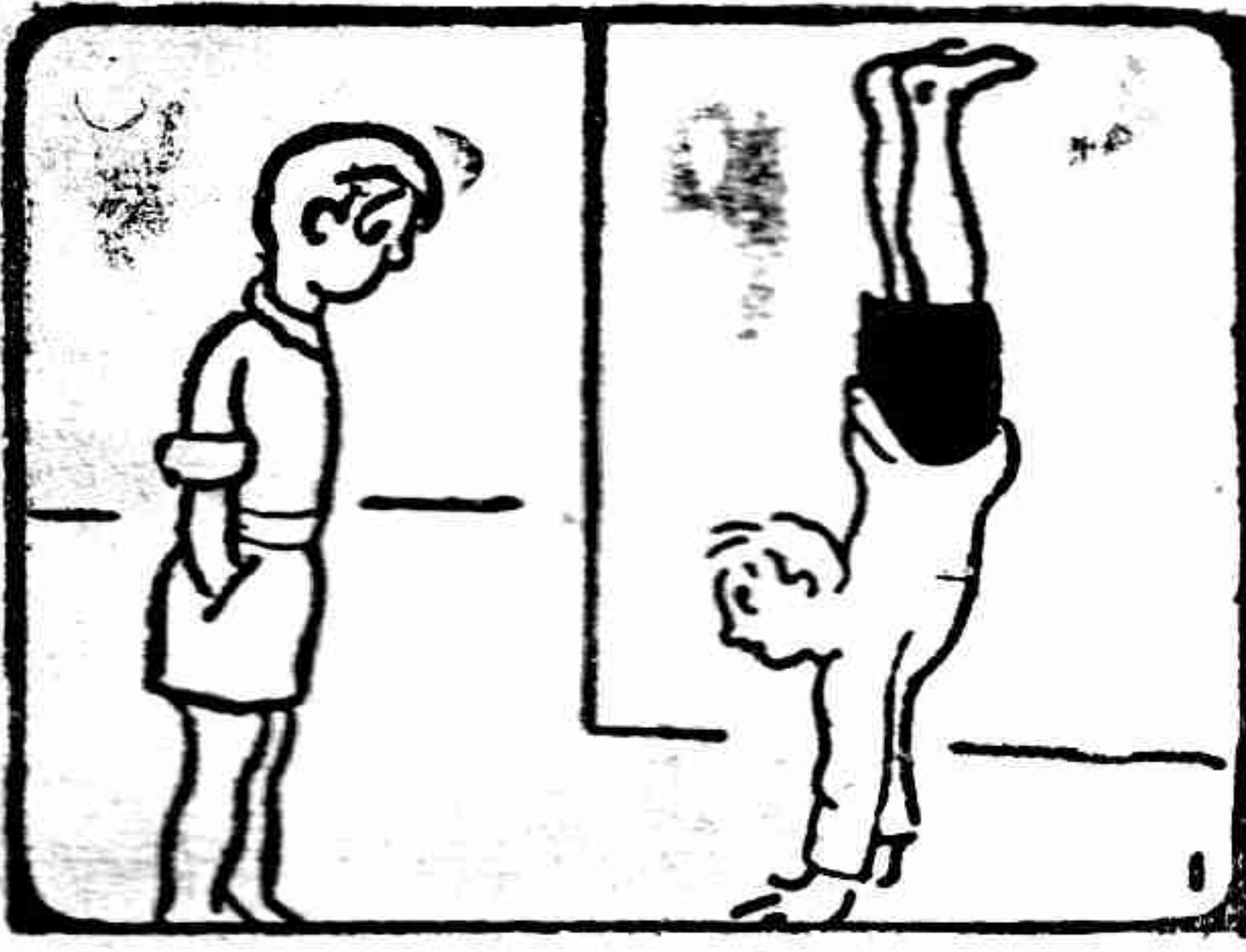

R. G. 7¾ Curvex
and Rectangular
15 Jewels
Rs. 75 for Gents

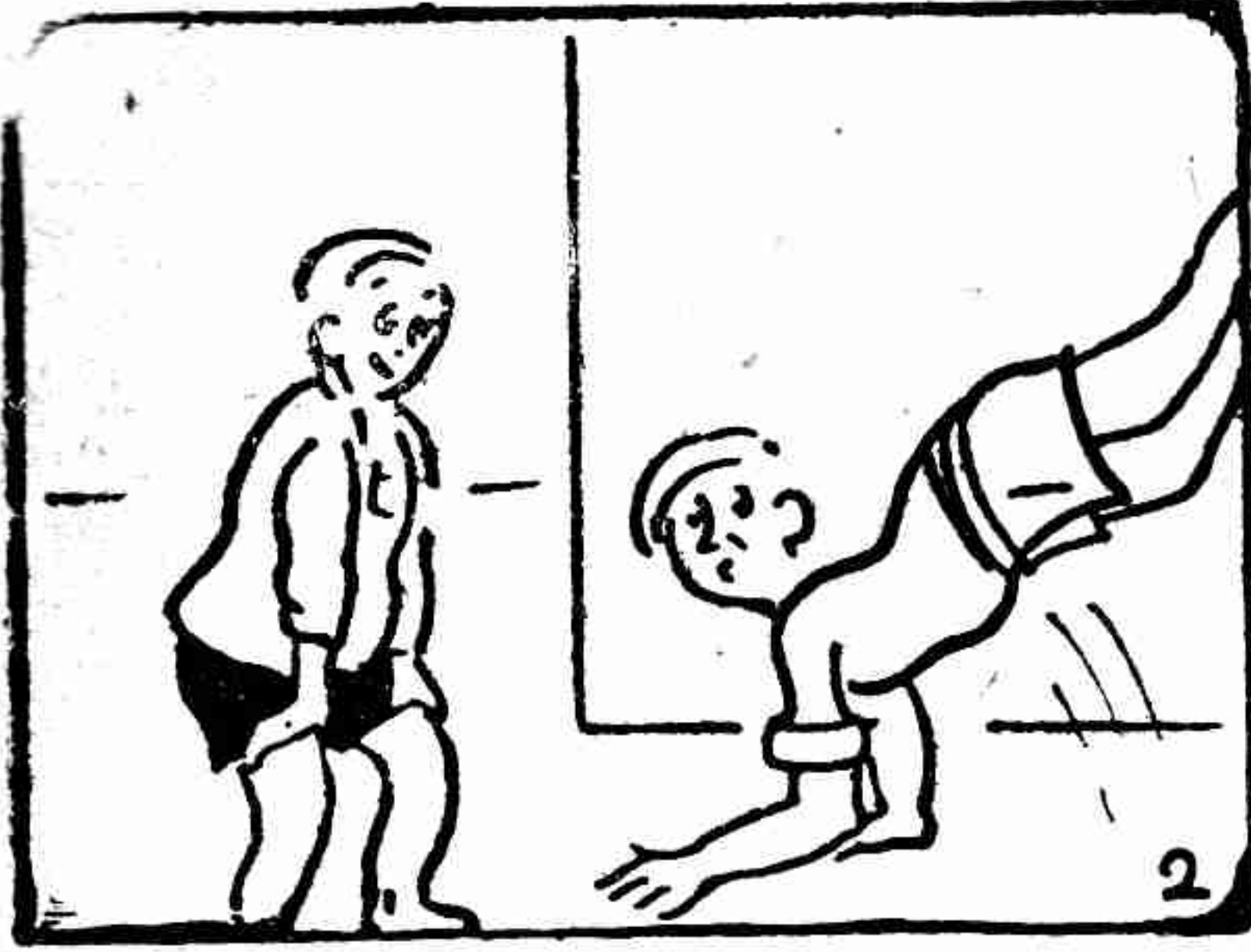
Watches guaranteed for 10 years and Clocks for 20 years.

All orders to accompany with 25% of value as advance.

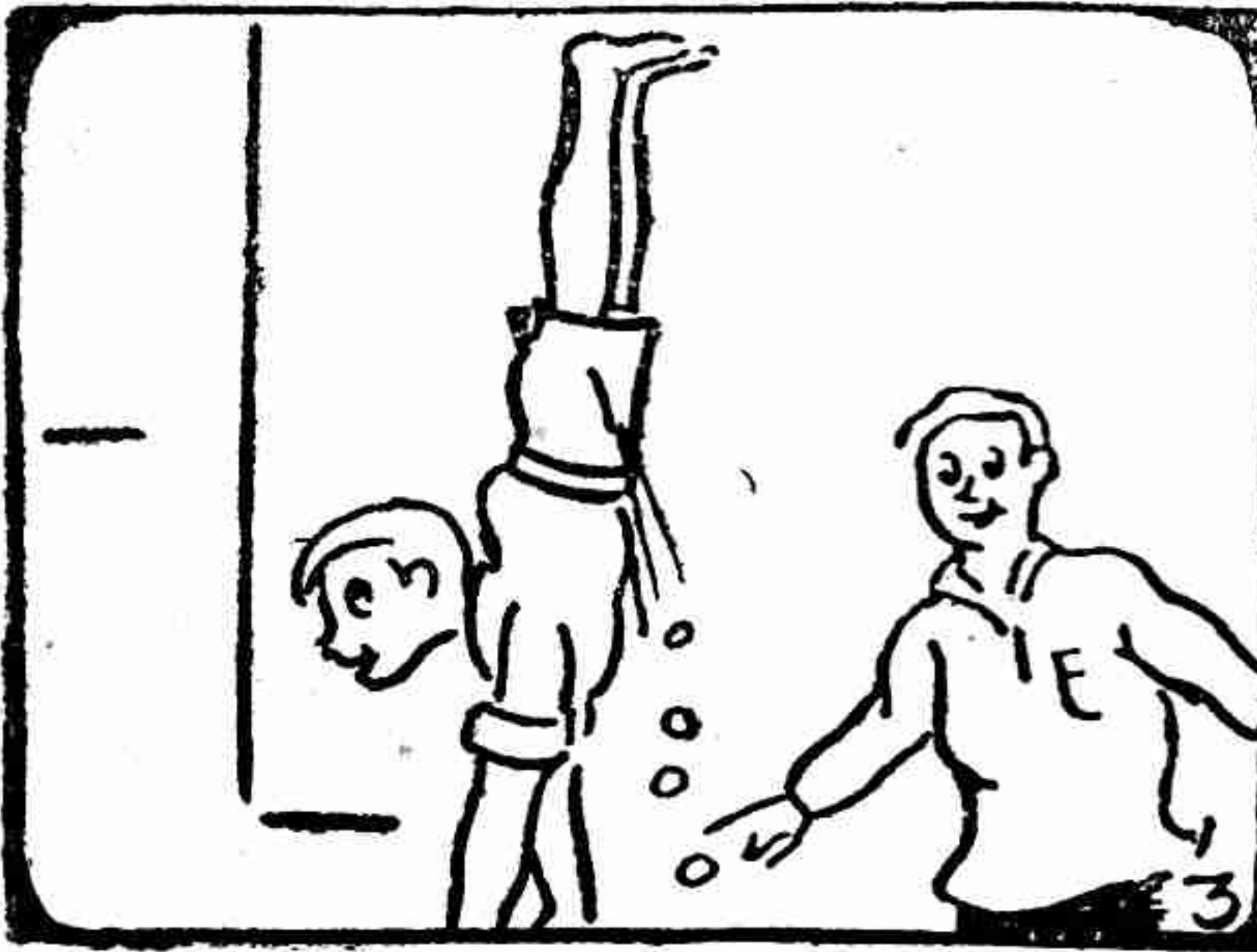
RIZVON & BROS.,—217, China Bazar, G. T., Madras

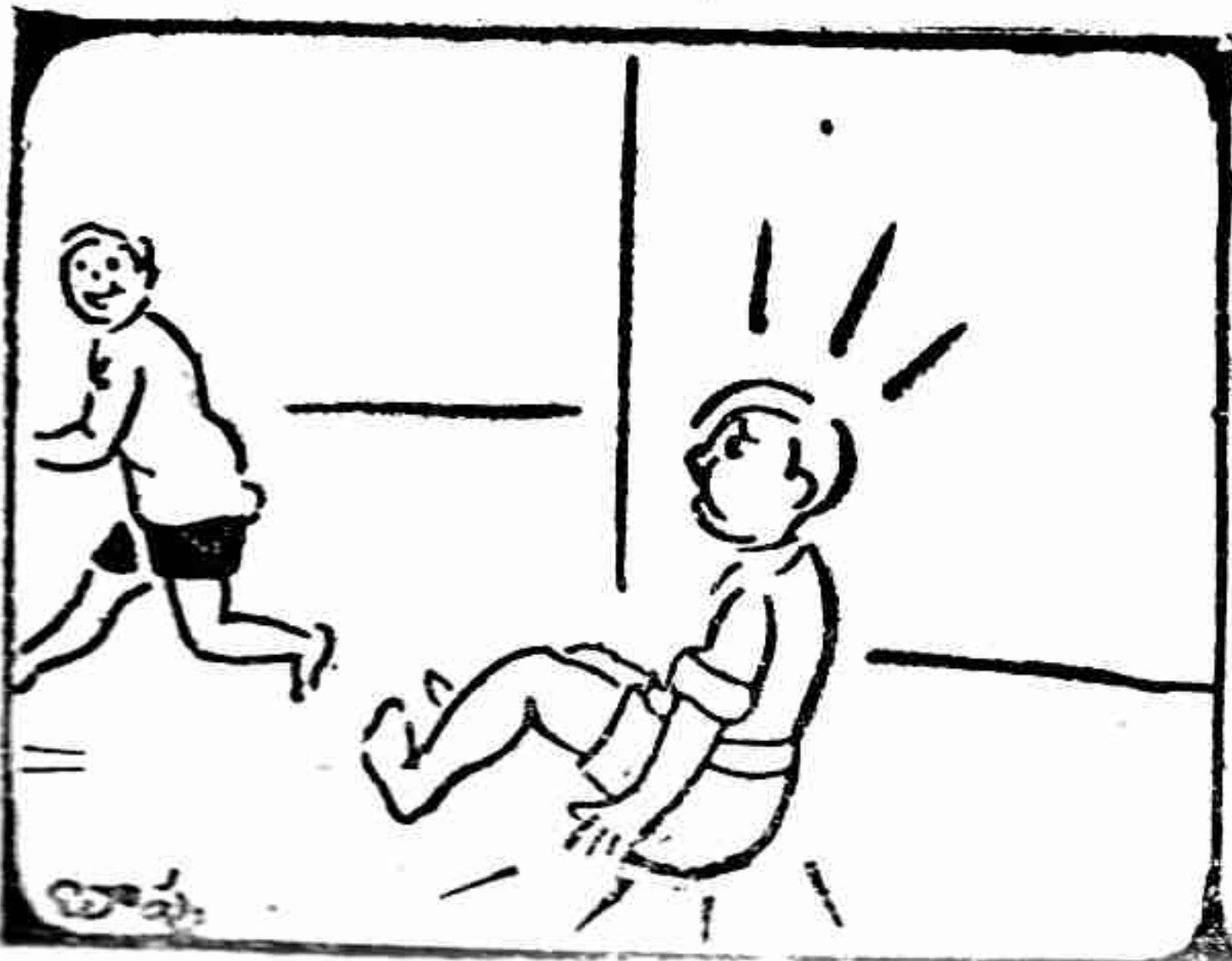
నల్లలాగు ఫీటు

తెల్లలాగు ప్రయత్నం

డబ్బులు పడడం

నల్లలాగు - తెల్లలాగు

“నల్లలాగు” “తెల్లలాగు” అని ఇద్దరు కుర్రాళ్లు వున్నారు. తెల్లలాగు గొప్ప పిసిని గొట్టు. ఎవరికీ ఒక్క దమ్మిడి అయినా ఇవ్వడు. కాని, తన లాగు జేబులో ఎప్పుడూ డబ్బులు వుంటాయి.

నల్లలాగు చాలా పెంకి పిల్లాడు. తెల్లలాగు జేబులోని డబ్బులు ఎలాగైనా లాగేద్దామని ఒక ఉపాయం అలోచించాడు.

“ఓయ్ తెల్లలాగు! నేను ఒక సర్క్స్ ఫీట్ చేస్తాను. నువ్వు చెయ్యగలవా? నువ్వు చేస్తే నీకు ఒక రూపాయి బహుమానం ఇస్తాను.” అని మొదటి బొమ్మలోలాగ కాళ్లు పైకి లేవ నెత్తి చేతులమీద నిలుచునే ఫీటుచేశాడు.

తెల్లలాగు, తనకు రూపాయి బహుమానం వస్తుందని ఆశతో, తానుకూడా ఆ ఫీటు చేశాడు. కాళ్లు పైకిలేవగానే, లాగుజేబు లోవున్న డబ్బులుజారి, కిందపడి పోయాయి! నల్లలాగు ఆ డబ్బులు పట్టుకొని పారిపోయాడు.

లాటం మరింత యెక్కువయింది. ఆగవోయ్ ఆగవోయ్ భూతమా, నీపని పట్టిస్తానుండు. ఇ వా శ నాతడాఖా చూపిస్తా. నా పెట్టో పెట్టి మూసేస్తాతే. ఖ బ ద్దా ర్ అంటూ రాము తన చేతిని సీధాగా కుండలోపల పెట్టాడు పట్టుకోవాలని. లోపల ఉడుకు తూన్న వేడినీట్లో పెట్టగానే, చెయ్యంతా కాలిపోయింది. రాము తులిక్కిపడి టపీమని ఒక్కసారిగా గట్టిగా అరిచాడు “అమ్మయ్యో, భూతం, భూతం” అంటూ.

ఇంతట్లోకి ఆ అరుపులు విని రాము మామయ్య గబగబా పరుగెత్తుకొచ్చి బొబ్బలెక్కిపోయిన రాము చేతిని చూసి చటుక్కున యేదో మందురాసి కట్టుకట్టాడు అప్పటికి రాము మనసు కాస్త కుదుట బడింది. మామయ్య

రామూ వేపుచూసి “యెక్కడుందిరా భూతం?” అంటూ అడిగాడు.

రాము బెదిరిపోతూ అన్నం కుండవేపు చూపించి నైగచేశాడు.

“నీ కెలా తెలిసిందిరా?” అన్నాడు మామయ్య. “ఆ కుండ పైనున్న పల్లెం గెంతువేస్తుంది మరి.”

అదివిని మామయ్య ఫక్కున నవ్వి, “ఓరి నీ ఇల్లు బంగారం కానూ! అది నీటి యావిరివల్ల క్రిందికి, పైకి, ఆడుతుందిరా” అన్నాడు కాతరేనట్టు.

“ఆ వి రం టే యే మి టి మామయ్యా?” అని అడిగాడు రాము మళ్ళీ.

“అదేరా, చూశావా, పొగ పైకి తొస్తుందిగా అదే” అన్నాడు మామయ్య.

అయినా యింతటితోనే నమ్మే ఘటంకాదు రాము. మళ్ళీ అడిగాడు. “అబ్బా, ఆవిరంటే దాని కింత బలంవుంటుందీ!”

“ఇంతే అనుకున్నా వేమిటి? నీటి ఆవిరి బలంతో పెద్ద రైలు బళ్లే నడుస్తున్నాయ్, తెలుసునా? “ఆహాయ్ మనం మొన్న

“ఆహాయ్ మనం మొన్న

రాజమండ్రి వెళ్లాంగదూ. పెద్ద రైలుబండి అదేనా?”

“ఆ అదే, అదే.”

“అయితే మరి అది యెలా వెళ్తుంది?”

“రైలు బండి ముందు నియంజను వుంటుంది. ఆ నియంజనుకి పెద్ద గుండ్రటి కడుపుంటుంది. దాంట్లో నిండా నీళ్లుంటాయి. ఆ నీళ్లని ఒక పక్కనంచి అగ్గితో మరగ బెడ్డూంటారు. సరే, దాంతో ఆ నీళ్లు ఆవిరి కద్దుంది. అన్నంకుండ మీద ఆవిరివల్ల దానిపైని నూత యెలాగెంతు వేసుకుంటూ పైకి యెగుర్తుందో అదే మోస్తరుగా యీ ఆవిరితో నియంజను చక్రాలు ముందు కెళ్తాయి.”

“భలే బావుంది మామయ్యా. అయితే ఎవరు చేశారీ రైలు బండిని?”

“స్టీఫెన్సన్ అనే ఓదొర”

“యెవరతను?”

“ఒక బీద కూలివాడి కొడుకు. వాళ్లనాన్న యినప గనిలో పని చేస్తుండేవాట్ట. ఆ సొరంగంలాంటి గనిలోకి యెప్పుడూ నీరు ముంచు కొస్తుండేదట. దాన్ని పైకి

తియ్యటం కోసమని ఆవిరితోనే నడిచే ఒక పంపు వుండేదిట. స్టీఫెన్సన్ యీ పంపుదగ్గరే పని చేసేవాట్ట. అంచేతనే అక్కడ ఆవిరికింత శక్తివుందీ అన్నసంగతి నేర్చుకున్నాడతను”

రాము చాలా శ్రద్ధగా వింటున్నాడి దంతా. మళ్లీ అడిగాడు ఆరాటంతో, “మరి తర్వాత?”

“తర్వాత ఇంకేముంది? ఓమాట బొగ్గంతటినీ పూర్తిగా గనిలోంచి ఓడలరేవుకి చేర్చవలిసాచింది. మామూలు బళ్లమీద యెంతకని మోసుకెళ్తారు. అంచేత స్టీఫెన్సన్ కొంతమంది కూలీల్ని సాయం తీసుకుని చిన్న నియంజన్ తయారుచేసి, రైలు పట్టాలువేసి బొగ్గుని దానిపైని పంపించాడు. అది చూసి అంతా ఆశ్చర్యపడిపోయారు. దాంతో స్టీఫెన్సన్ పేరు మారు మ్రోగింది. అంత వరకూ అతణ్ణి వెటకారిం చేవాళ్లంతా ఇంక పొగడటం మొదలెట్టారు. మొట్టమొదట అతను ‘రాకెట్’ అనే నియంజను తయారు చేశాడు. ఇంకేముంది? మర్నాటి నుంచీ యెటుచూసినా రైలుబళ్ల మయసు”

ఆ ఫీ సు

సోము: నాన్న గారూ! నన్నెం
దుకు పిలిచారూ? నేను
ఆఫీసుకి వెళ్లాలి!

తండ్రి: ఏ ఆఫీసుకిరా? అప్పుడే,
నా కు తెలియకుండా
ఉద్యోగంలో ప్రవేశం
శించావా?

సోము: కాదండీ. పోస్టాఫీసుకి.
నుబాస్ బోస్ బాలసంఘం (వాల్తేరు)

ఎవరిది?

ఒకరు: ఈ ఆవు, ఈ దూడ ఎవరివి?
కొంటెకిష్టయ్య: ఈ ఆవు తన
యజమానిది; ఈ దూడ ఆ
ఆవుది.

మెలిగిరి శ్రీనివాసమూర్తి (పెనుకొండ)

ప శు వు

మేష్టారు: ఒరేయ్ రామూ!
ఏమిటా అల్లరి.

రాము: నేను కాదండీ మేష్టారు!

ఈ సోము నన్ను పొడుస్తున్నాడండీ!

మేష్టారు: ఏమిరా సోమూ!
నువ్వేమైనా పశువివాహం పాడవ
టానికి!

సోము: లేదుసార్! చేత్తో పొడి
చానండీ.

సంపాదన: సి. హెచ్. సూరి బాబు
(వంగోలు)

మిష్టర్ బోండాం!

లావుగా కొవ్వబలిసి వున్న వాళ్లని చూస్తే
సున్నితమైన కుర్చీలు గజగజవణుకుతాయి!

బూకరించె యిల్లాలు
తోకలెత్తె నెలుకలు
దారిలేదు ఇల్లాలికి
మారులేదు ఎలుకలకు

* * *

హెచ్చిపోయె ఎలుకదాడి
ముచ్చెమటలు యిల్లాలికి
గట్టిరేకు తెప్పించెను
పుట్టించెను ఎలుకలబోను

* * *

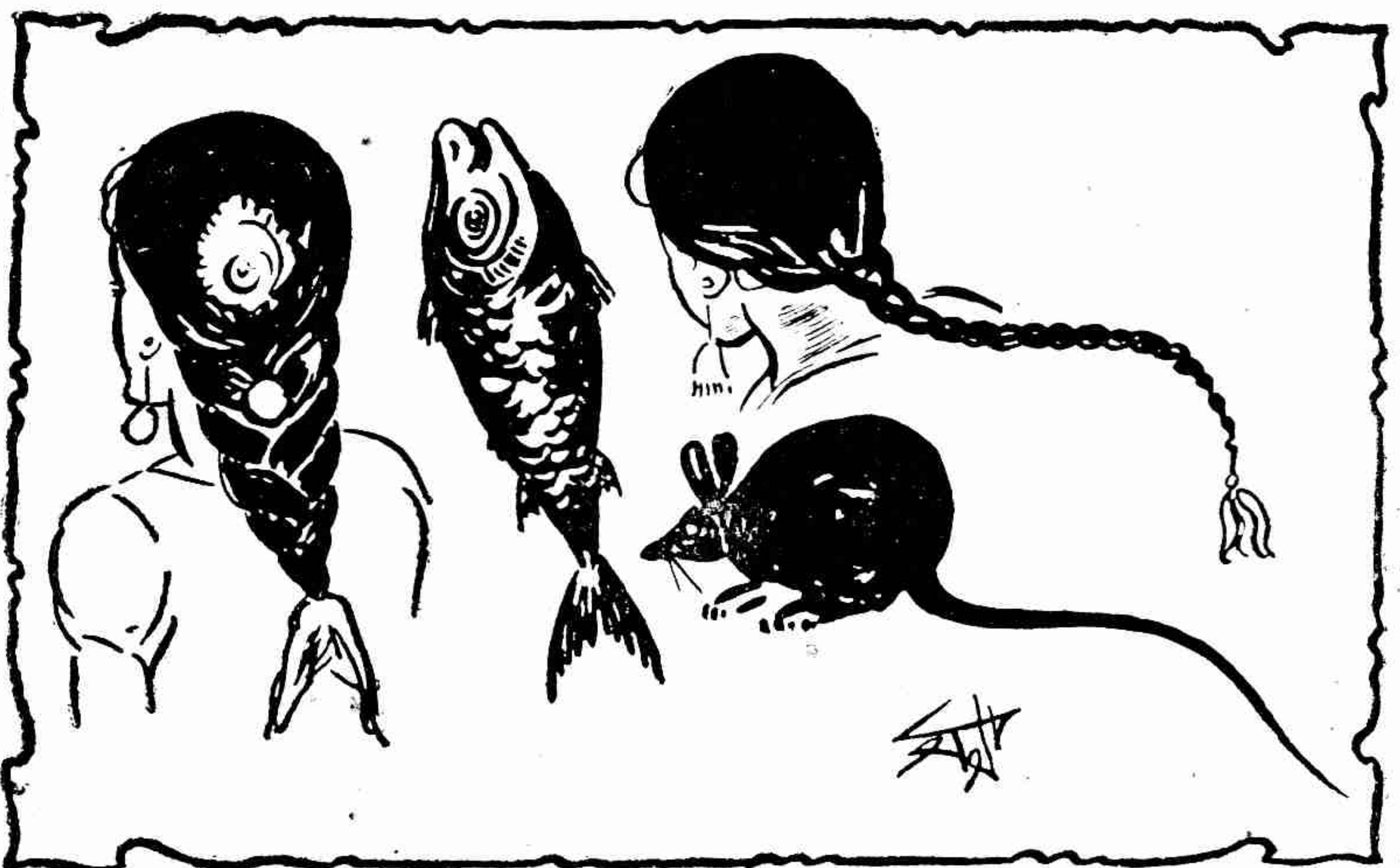
పొంగిపోయె యిల్లాలు
లొంగిరావె ఈ ఎలుకలు!
తొంగిచూచె నొక ఎలుక
చెంగుచునియె నొక ఎలుక

మానలేదు ఎలుకదాడి
బోనుమీద ఎలుకదాడి
ఎందులేని ఎలుకలివి
సందీయని ఎలుకలివి.

అంతబోను దొర్లించెను
అంతులేని ఎలుకదాడి
పాడుపడిన ఎలుకబోను
గోడక్రింద కానపడెను.

ప్రోలికలు

రచన : వెంకటాచలపతి

1

కలదొక నగరం
కాలవ ఒడ్డున.
అందలిజనులు
చిందులుతొక్కార్
ఏమిచేయుటకు
ఏమితోచక.

2

కారణం?
ఎలుకలు ఎలుకలు
ఎక్కడచూచిన
ఎలకలె, ఎలకలె!
వాటి అల్లరి
వాటి అఘాత్యము
వాటి చేతలు
వాటి అడావడి
చెప్పగ మనకు
చేతకాదు సుమ!

అవి

ధాన్యపురాసులు
దగ్గంచేశాయ్,

అన్నపుగిన్నెలు
సున్నంచేశాయ్,
బుట్టలకూరలు
బోర్లించేశాయ్,
పచ్చడిజాడీల్
పచ్చడిచేశాయ్,
తొట్టెలపాపల
దొర్లించేశాయ్,
పిల్లుల పట్టుకు
నల్లుల చేశాయ్.
కుక్కల కొరికి
ముక్కలు చేశాయ్

బడబడ బడబడ
ఒకటే బడబడ
కిచకిచ కిచకిచ
ఒకటే కిచకిచ.
ఎలుకలు పెట్టిన
చిలిపి బాధలకు
తట్టుకొ లేక
తబ్బిబ్బగుచూ
ఊళ్లో జనము
ఉరకలు వేస్తూ,

గ్రామ కచేరికి
పరుగులు తీశార్.

3

గ్రామ పంచాయితీ
గ్రామ పెద్దలూ
గ్రామ మునసబు
గ్రామ కరణము
కంగార్పడుతూ
గంతులు వేశార్.
ఊరిపెద్ద అన్నాడు:
“ఎందుకు మీరు
ఇట్లా వచ్చార్ ?
తిండి మానీ
తిప్పలు మాని,
నిద్దర మాని
నిప్పులు మానీ,
అహర్నిశలు
అదేపనిగ మేం
కూర్చో లేదా,
కూర్చో లేదా?”

* * *

ముందుకు సాగుచు
పరుగు పరుగున,
కాలవ ఒడ్డుకు
కడకు చేరిరి.
ఎలుకలు మిన్నూ
మన్నూ చూడక
కాలవలోపడి
కొట్టుకు పోయాయ్!

* * *

బాకా మనిషి
పెద్దల చూచి,
“అయ్యా, పోతాం,
వెయ్యార్లీయ్యి.
ఎలక బాధ మరి
ఎన్నడు రాదు.”
గ్రామ మునసబు

గ్రామ పెద్దలు
గడ్డంమీద
కరము నుంచుకుని,
“వెయ్యార్లా,
పెయ్యార్లా?
మాతో బాటే
మా నెడు తిను,
రూకో పోకో,
తీసుకు పోవోయ్.
వెయ్యార్లేవు
పెయ్యార్లేవు”

5

బాకామనిషికి
కోపంవచ్చె.
“అయ్యా నువ్వు
అన్నది యియ్యి.

లేక పోతేనే
బాకా ఊత్తా.
బాకా ఊదితే
భద్రం సుండీ!”
గ్రామ కరణము
తారా జవ్వయి,
“బాకా ఊత్తా?
బాకే ఊదు!
బాకా ఊదుచు
భయపెడుతావా?
చచ్చిన ఎలకలు
చావనె చచ్చినై!
పొట్టబద్దలై
పోయే వరకు
బాకా ఊదుకో!
బాకా ఊదితే,
భయమా, మాకు
బెదురా మాకు?”

6

మల్లా వీధికి
మల్లెను తాత,
బాకా నోటను
పెట్టి ఊదెను,
చిత్ర విచిత్రపు
శబ్దాల్ కొన్ని
బాకా చెవిని
పడిన యంతనే.
ఊళ్లో పిల్లలు

తెల్లపు తెల్లగు
పకపక పకపక
పగల నవ్వుతూ,
వంక జత్తుల
వయ్యారంతో,
గులాబి బుగ్గల
మొలక నవ్వుతో,
చిన్ని పాదముల
నాట్యం చేస్తో,
బుల్లి నోరుల
పాటల పాడుతు,
ధాన్యం తినుటకు
తటాలున వచ్చే
బాతు పిల్లలుగ
బకబక లాడుతు,
బాకామనిషితో
ప్రయాణమైరి.
ప్రయాణమైన
ప్రియబాలలను,
తల్లి దండ్రులు
తెలతెల బోతూ,
కరగి పోసిన
కంచు బొమ్మలై,
నోటి వెంబడిని
మాటలురాక
నిలబడి పోయిరి
కలవర బడుతు.
బాల బాలికల్లా

బాకామనిషి
పరుగు పరుగున
పట్నం దాటి,
కొండల మార్గం
కొసకు పట్టెను.
నిలువు నీరయి
నిలవడి యున్న,
మాటలు లేక
మాన్వడియున్న,
ఊరి పెద్దలు
“ఊ ? ” అనుసరికి,
కొండలొ తెరచెను
వెండి ద్వారము,
బాకామనిషితో

బాల బాలికలు
ప్రవేశించిరి
పకపకలాడుచు,
ద్వారం వెంటనె
‘ధన్’ మని మూసె.

* * *

బాలా, ఎన్నడు
బాకా వానితో
సరసా లాడకు
విరసమవును సుమ !
ఇవ్వవలసినది
ఇచ్చివేయు సుమ !
అన్న మాటను
ఆడితప్పకుమ !

[“ఆటపాట” అనుంచి]

ఏరిక్టు ఫలితాలు

రాము ✓

~~సోము~~

వేణు ✓

సీను ✓

వెంకు ✓

కవతరగతి

బాప

రాము, వేణు, సీను,
వెంకు పరీక్ష ప్యాసయినారు.

సోము పరీక్ష పోయింది.

రాము, వేణు, సీను,
వెంకు దర్జాగా ఫస్టుఫారం
లోకి వెళ్తున్నారు!

సోమో? అదుగో
పాపం ఏడుస్తూ తిరిగి రోడ్లో
క్లాసు కే వెళ్తున్నాడు.

రాము, వేణు, సీను,
వెంకు అందరూ కష్టపడి
శ్రద్ధగా, బుద్ధిగా చదివారు.

సోము, సరిగ్గా చదవక
తిరిగాడు.

రాము ప్యాసు, సోము
ఫెయిలు!

141, గోవిందప్ప నాయకన్ వీధి-మద్రాసు 1.

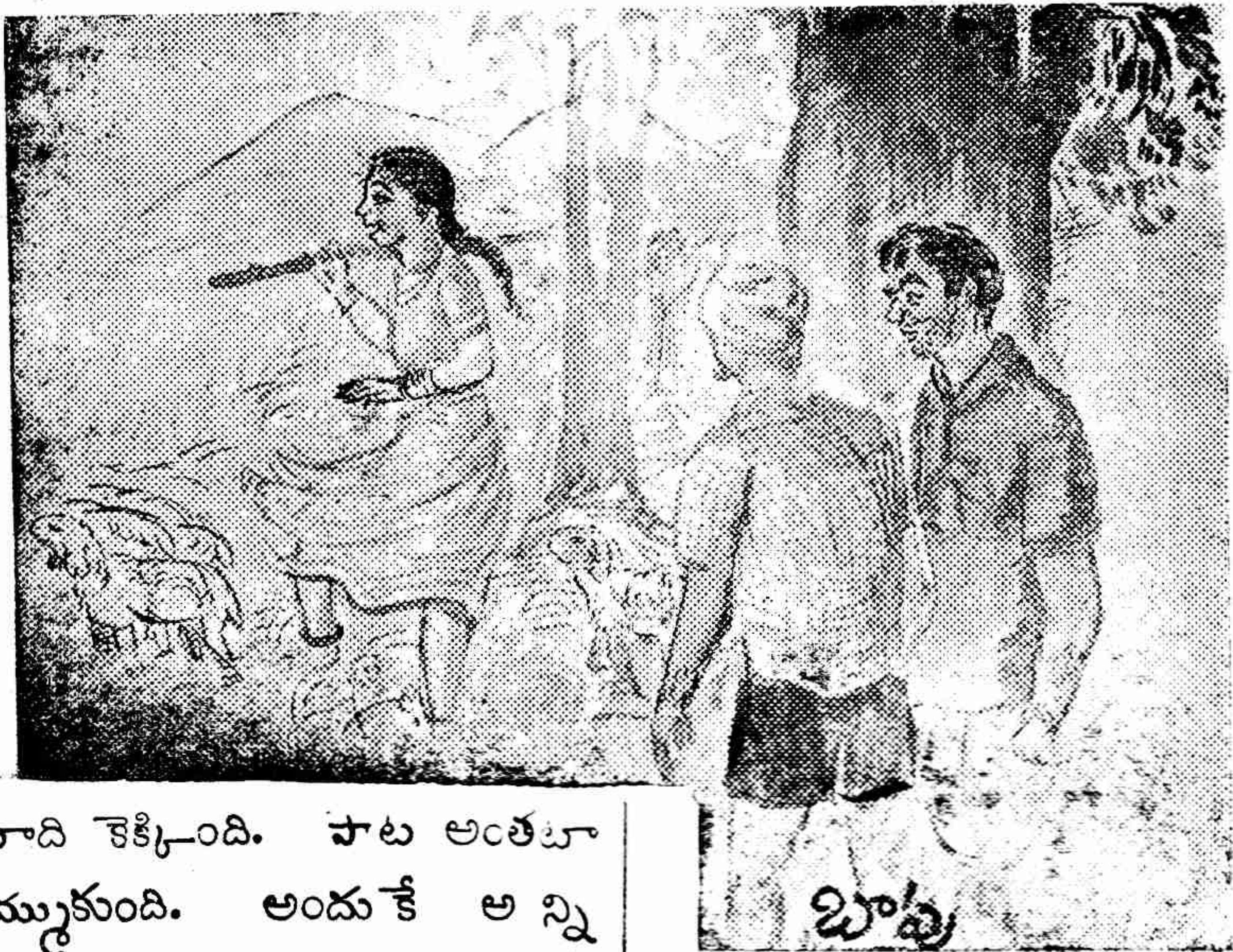
రచన : నూరంపూడి భాస్కరరావు ఎం. ఏ.

ఎక్కడో దూరాన, నీలాకాశపు
తీరాన ఒక కొండ ఉంది. ఆ
కొండచుట్టూ ఆకు పచ్చని
మైదానం ఉంది. మైదానం వెనక
ఒక దట్టమైన అడవి ఉంది. ఆ
అడవి కొనని ఒక యేరుంది. ఆ
యేటి ఒడ్డున ఒక ఊరుంది. ఆ
ఊరులో పది పూరి కొంపలూ
పాతకమంది గొల్ల కాపులూ
ఉన్నారు. సుబ్బన్నకి యాభై
గొట్టెలూ ఒక కూతురూ
ఉన్నారు. కూతురు 12 ఏండ్లు.
పేరు గోమతి.

గోమతి రోజూ ఉదయాన్నే
లేచి చల్లి కుడిచేది. గబగబా
గొట్టెల పాకలోకి పోయేది.
గొట్టెలని విప్పేది. వాళ్ల బావ
రత్తయ్య పాలుపితికిన తరువాత
గొర్రెపిల్లలని విప్పేయడం వల్ల

అప్పటికి అవి పాలు కుడుచు
కుంటూ ఉండేవి. ఒక్కొక్క
గొట్టెపిల్లనీ పేరుపెట్టి పిలుచు
కుంటూ, గొట్టెలన్నిటినీ విప్ప
కొని తోలుకుంటూ పోయేది.

గోమతికి ఆటలూ పాటలూ
చాలా ఇష్టం. ఆడుకుంటూ పాడు
కుంటూ గోమతి ముందు నడు
స్తుంటే గొట్టెలన్నీ పరుగులెత్తు
కుంటూ ఆమె వెనకాలే వచ్చేవి.
గోమతి పాట పాడుతూంటే
మామిడికొమ్మలు తలలూగించేవి.
గోమతి పాడుతూ ఉంటే యెట్టటి
సూర్యుడు మరింత యెట్టగా
అయేవాడు. నేలమీద పచ్చిక
అంగుళమెత్తు యెక్కువ పెరిగేది.
మైదానం మధ్యనున్న కొండ
నున్నగా అయిపోయేది. చుట్టూ
ఉన్న చెట్లు దట్టంగా ఉన్నా

మీది కెక్కింది. పాట అంతటా కమ్ముకుంది. అందుకే అన్ని దిక్కులూ వెతికారు వాళ్లు. అయినా గంధర్వ కన్య కనబడ లేదు వాళ్లకి.

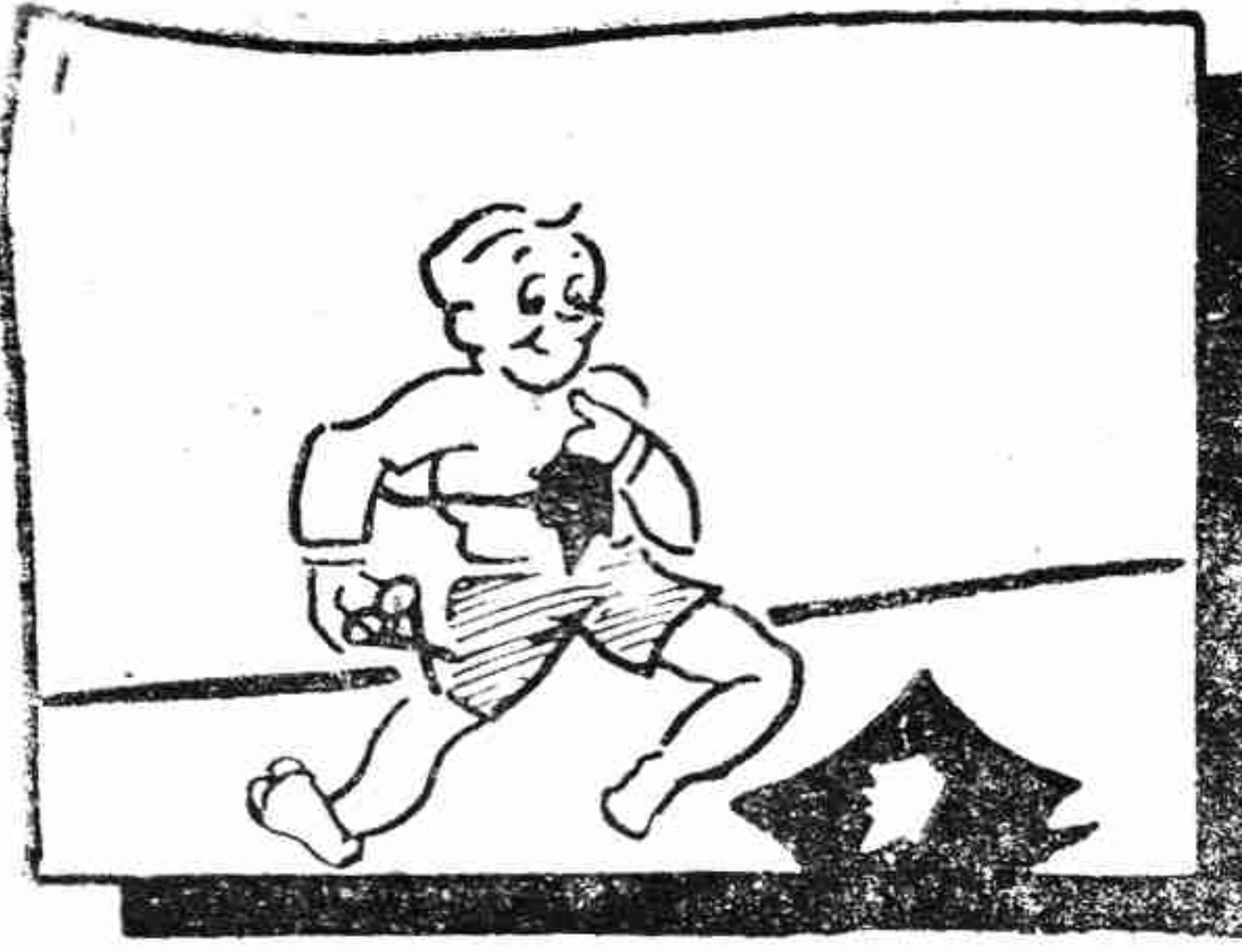
వాళ్లకి చాలా ఆనందం కలిగింది. అలాటి ఆనందం యెప్పుడూ యెరగరు. వాళ్లు దొంగిలించిన వెయ్యి గూపాయల కన్న ఈ ఆనందమే యెంతో బాగుంది. అలాగే చూస్తూ ఉండి పోయారు.

పాట అంత కంతకు దట్టమైంది. పాట అంత కంతకు దగ్గరైంది. మెల్లిగా చల్లగా చెల్లమధ్యనుంచీ ఒక అమ్మాయి కనపడింది. వెనక గొర్రెలు ఒక

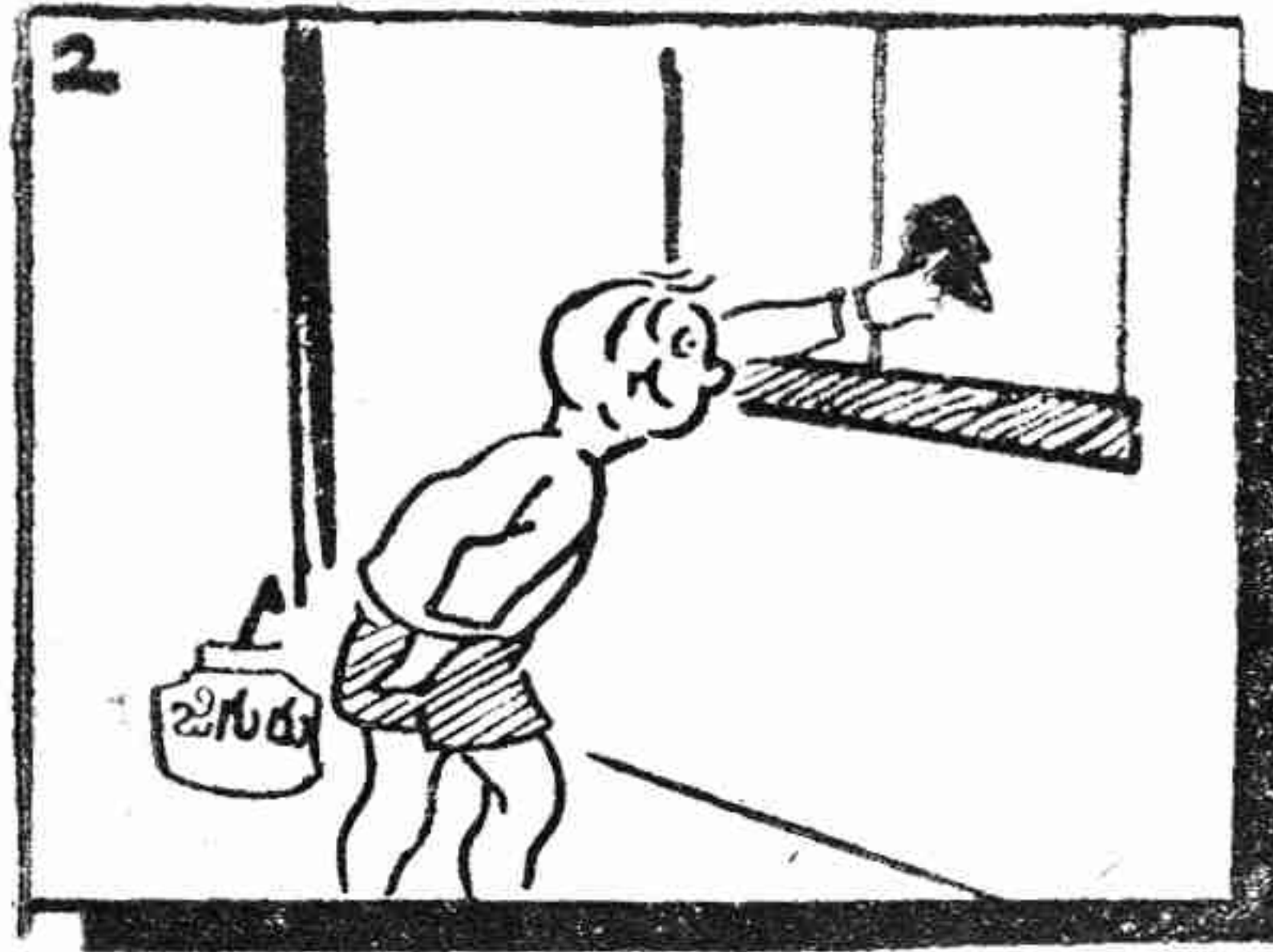
దాన్నొకటి సంతోషంగా బలంగా ఒత్తుకుంటూ, గెంతుకుంటూ వస్తున్నాయి. ఆమె పాట గాలిలాగా గాలిలో అలుముకుంటే, ఆ కెరటాలలో పక్షులు ఉయ్యాల లూగుతున్నాయి.

కొండ మీదనుంచి దూకుతూన్న సెలయేరులా ఆమె పేద వుల సందునుంచి పాటవినిపిస్తోంది. గుడిలో గంటలా ఆ అమ్మాయి కంతం మోగుతోంది.

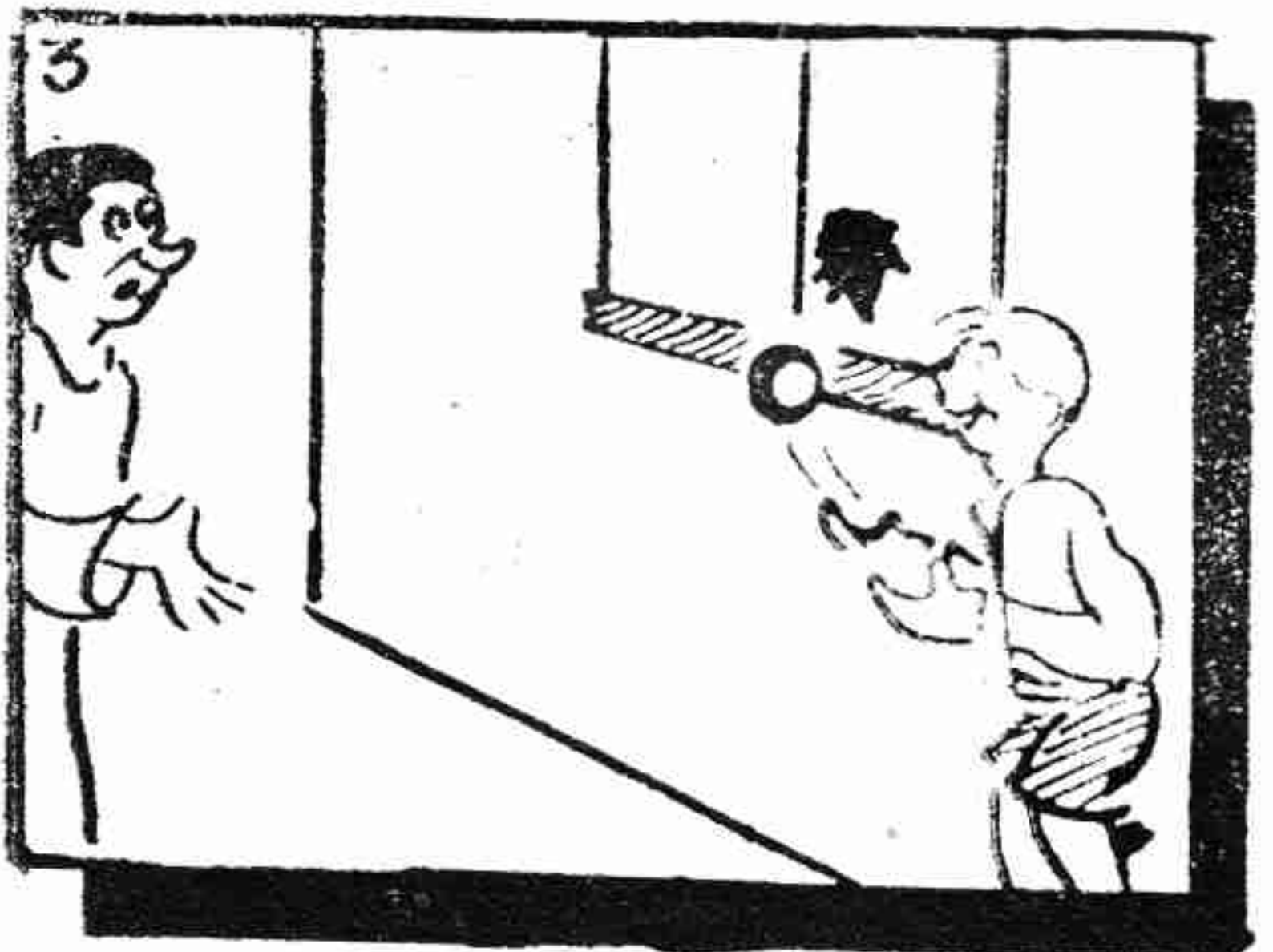
దొంగ లెందుకో కలవర పడ్డారు. దొంగ లెందుకో గబగబా ముందుకి నడచారు.

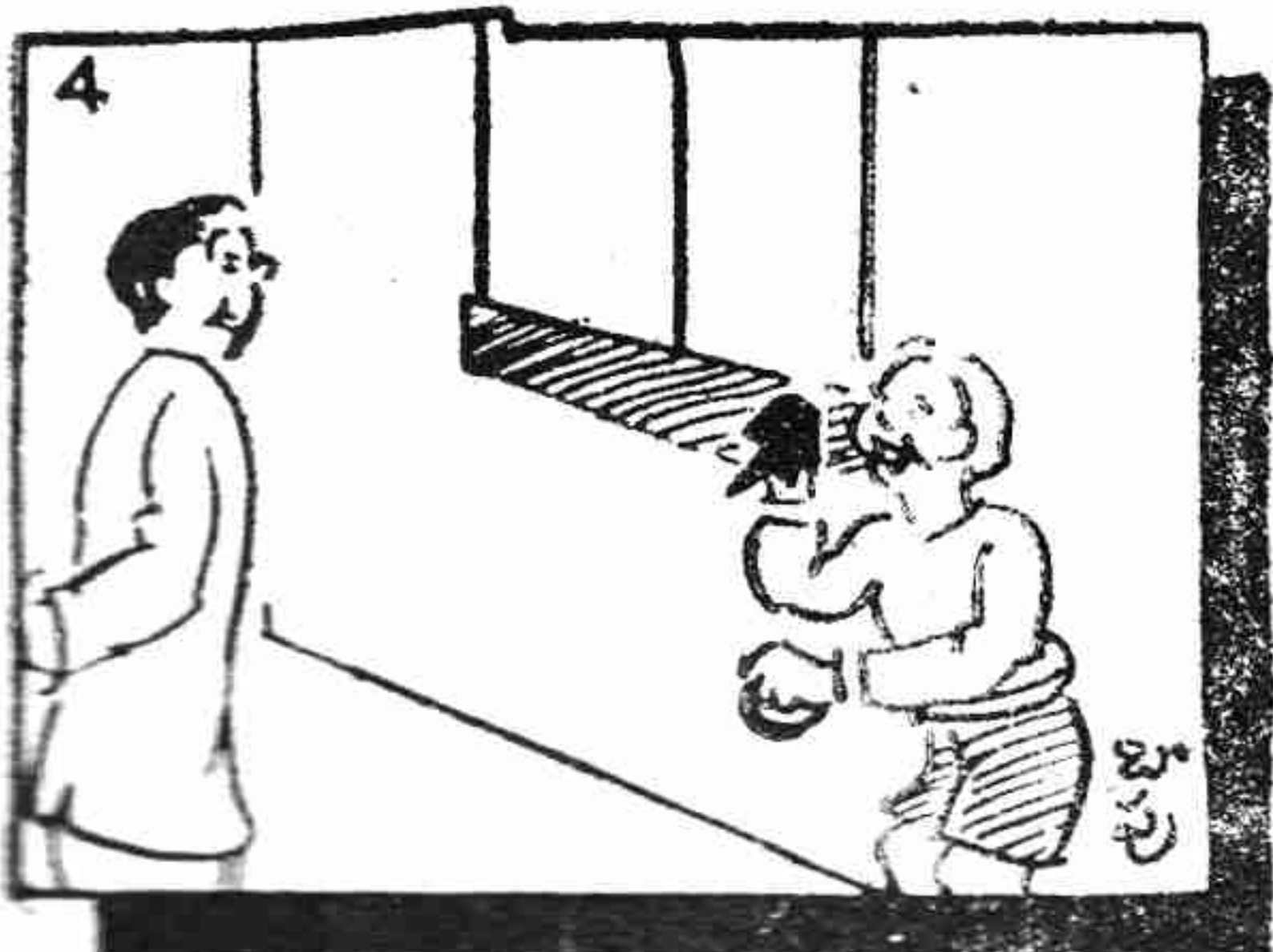
పొట్టివాడికి పుట్టెడు బుద్ధులు

పొట్టివాడికి పుట్టెడు బుద్ధులు. ఇదుగో చూడు ఈ పొట్టివాడు కుడిచేత్తో కత్తిర పట్టుకొన్నాడు. నల్లటి కాగితం తెచ్చాడు. ఆ కాగితంలోనుంచి వంకరటింకరగా ఒక కాగితం ముక్క కత్తిరించాడు. తరువాత జిగురు సీసా తెచ్చి ఆ కాగితం ముక్కకి జిగురు రాశాడు. కిటికీ అద్దానికి ఆ నల్లటి కాగితం ముక్కని అంటించాడు. ఏమీ ఎరగనట్టు మన పొట్టివాడు ఆ కిటికీ దగ్గరే నిలుచొని రబ్బరు బంతి ఆడుతున్నాడు.

ఇంతలో నాన్న వచ్చాడు. కిటికీ అద్దం వేపు చూచాడు. తెల్లటి అద్దం మధ్య నల్లగా వుండడం చూచాడు! “అయ్యో! అద్దం ముక్క విరిచేశావా!” అని పొట్టివాడిని కోప్పడ్డాడు.

“లేదు నాన్నా! ఇది కాగితం ముక్క. నిన్ను గమ్మత్తు చేయడానికి అలా అంటించాను” అన్నాడు పొట్టివాడు!

వరకు గలదు. వీరి జట్ల పేర్లు హంస, కోడి పుంజు మొ॥ నవి.

3 జంతువు జట్లు

ఇందు 3, 4 తరగతుల బాలురు గలరు. వీరి మొత్తు 4 అ 2 అ॥ మొదలు 4 అ 6 అ॥ వరకు గలదు. సింహము, పెద్ద పులి మొదలైనవి ఈ జట్ల పేర్లు.

4 యుద్ధ పరికరముల జట్లు

ఇందు 5, 6, 7 తరగతులలోని బాలురు గలరు. వీరిమొత్తు 4 అ 6 అ॥ మొదలు 5 అ॥ ఎత్తు వరకు గలదు. బాంబులు, టాంకులు మొదలైన పేర్లు ఈ జట్లకు ఈయబడినవి.

ఈ ఆటల పండుగలో ఒకే రకపు బాలికల జట్లుగూడ పాల్గొన్నారు. వారి ఆటలు వేరు.

మొదట పువ్వుల జట్టునకు అనుకూలమైన కొన్ని ఆటలను, వాటి నాడించు విధానమును ఈ క్రింద పొందుపఱచితిని.

1 గూడ్సు ఇంజను

బాలురు వృత్తాకారములో కుడి వైపునకు తిరిగి యుందురు. ఈల వేయగానే వారు క్రుంగి, చేతులను ముందునకుచాచి, 'కొ' యని ఇంజను కూతను కూసి, రెండు చేతులను ఒకే పర్యాయము వెనుకకు లాగుకొని ముందునకు చాచుచు 'జుఫ్',

జుఫ్' అను శబ్దమును చేయుచు నెమ్మదిగా ముందునకు నడువ వలెను. అట్లు చేయునప్పుడు పైకి లేవరాదు. తిరుగ ఈల వేయగానే బాలురు వృత్తాకారములో నిలబడవలెను.

2 మెయిలు ఇంజను

పై విధముగ బాలురు వృత్తాకారములోనుండి ఈల వేయ

గానే క్రుంగి, చేతులను ముందు నకు చాచి, 'కో' యను కూత కూసి, రెండు చేతులను ఒకే పర్యాయము ముందునకు చాచుట, వెనుకకు లాగుకొనుట వేగముగా చేయుచు, 'జప్, జప్, జప్' అను శబ్దములను వేగముగా అనుట, నెమ్మదిగా నడచుటకు బదులు వేగముగా నడచుట మొదలగు మార్పులతో అనుసరించి తిరుగ ఈల వేయగానే బాలురు వృత్తాకారములో నిలబడవలెను.

3 బాతు నడక

బాలురు పైవిధముగానే వృత్తాకారములోనుండి ఈల వేయగానే

కాలి మడమలు పైకెత్తి, రెండు చేతులను నడుమునకు చేర్చి

కూర్చుని బాతుచేయు శబ్దము 'క్వాక్ క్వాక్' అను శబ్దమును చేయుచు ముందునకు నడువవలెను. అట్లు చేయునప్పుడు నడుము రెక్కలుకూడ స్వల్పముగా కదల్పవలెను. తిరుగ ఈల వేయగానే బాలురు లేచి వృత్తాకారములో నిలబడవలెను.

4 సైకిలు త్రొక్కుట

బాలురు వృత్తాకారములోనుండి ఈల వేయగానే చేతులను ముందునకుచాచి, వ్రేళ్ళను

ముడిచి యుంచవలెను. సైకిలు త్రొక్కు రీతిగా మోకాళ్ళను పైకి యెత్తి దించుచు ముందునకు పోవుచు మధ్య మధ్య గంట కొట్టునట్లు బొటన వ్రేలును కడల్పుచు, నోటితో 'టింగు' 'టింగు'

అను శబ్దమును చేయవలెను. బాలురు ఎదుటి వైపున కేచూచుచుండవలెను. చేతులను మొదట వీరీతిగా యుంచితిరో అట్లే యుంచవలెను. తిరుగ ఈల వేయగానే వృత్తములో యథా ప్రకారముగా నిలువవలెను.

ముక్కుతాకుడు

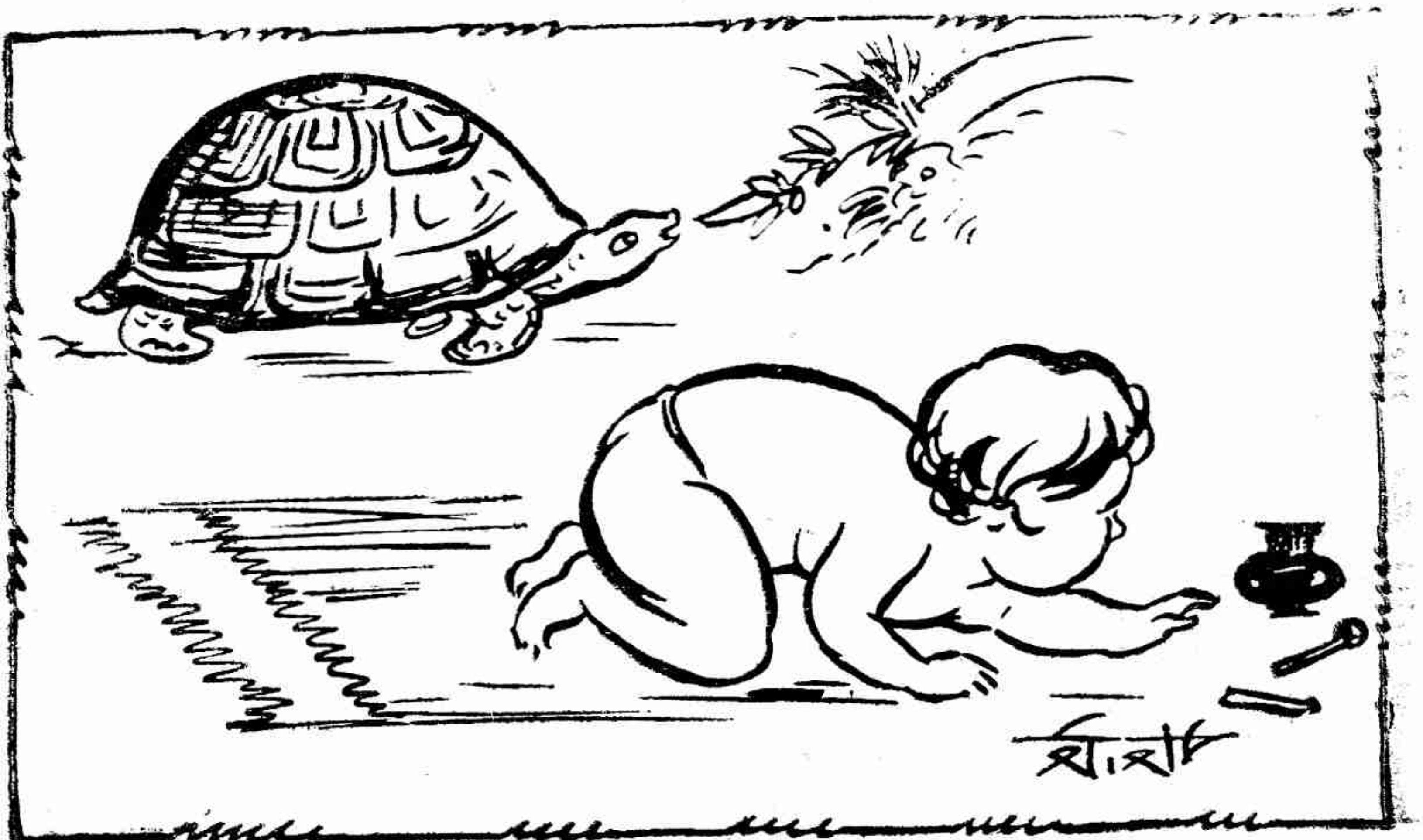

బాలురలో నొకని కోతిగా

నియమించవలెను. తక్కిన బాలురు వారి నియమిత స్థలములో వరుగెత్తుచు, కోతి వారిని తాకుటకు వచ్చినప్పుడు కాలిని పైకి యెత్తి, దాని క్రిందనుండి చేయిపెట్టి వంగి ముక్కును పట్టుకొనవలెను. అట్లు చేయని యడల ఆ బాలుడు కోతి తాకుటవలన, కోతి యగును. ఇది వరలో కోతిగా నున్న బాలుడు బాలురతో కలసి పోవును. అట్లు కోతియైన వానికి 1 లేక 2 గుంజీలు తీయించి శిక్ష విధింపవలెను.

(ఒచ్చేనెల మితాయి సంచికలో

ఇంకా కొన్ని ఆటలు వుంటాయి.)

తాబేలు పాపయ్య

చిలుకవచ్చి “అక్కా! రాజకుమారునికోసం నేను వెదకుతున్నాను. అతని గుర్రంమాత్రం కతనలోయవద్ద మర్రి చెట్టుక్రింద నాకు కనిపించింది. దానిభాషలో నేను దానితో మాట్లాడాను. రాజకుమారుని సంగతి తనకు తెలియదట. దానిని అక్కడే అతడు విడిచిపెట్టి యింకా ఉత్తరానికి పోయాడట. ఆ గుర్రం మాత్రం అతడు వచ్చేవరకూ అక్కడనే యుండుట. కాని కదలదట అని చెప్పింది విచారంతో. ఇందు బాల కొంత సంతోషించి అతడక్కడే ఆ చుట్టుపట్ల ఉంటాడు. నేనుమగవేషంలో పోయి అతన్ని తిసుక వస్తాను. ఒక గంటలో తిరిగి వస్తాను అని తన మనస్సులో అనుకుంది. వేషం

మార్చుకుంటూ యుండగా కుడి కన్ను అదరింది. ఏనా లక్ష్యపెట్టకుండా చిలుకతో నైనా చెప్పకుండా తనగుర్రంపై బయలు దేరింది.

త్రోవలోనే ఆమెను కొంత మంది రౌతులు పట్టుకున్నారు. వారు మారు వేషాలతో తిరుగుతున్న మదనమోహనుని భటులు. వారామెను బంధించుకొని తమ రాజ్యానికి దారితీశారు!

(తరువాత కథ వచ్చేనెల మిరాయిబాలలో చదవండి.)

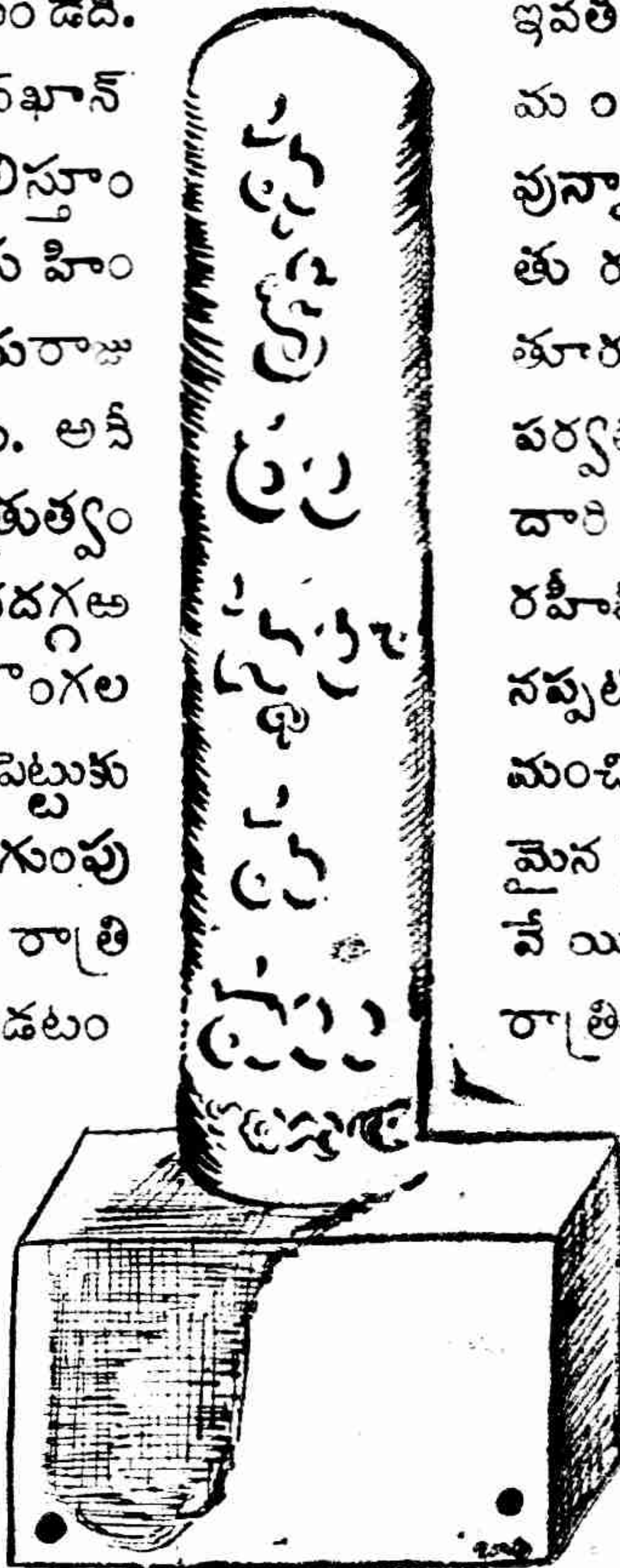
బాపు

అన్ని శాస్త్రాలలోనూ విద్య
లోనూ ఆరితేరినవాడైనాడు.

బాలయ్యా! సరిగ్గా ఈకాలా
నికే చందనావతికి పొలిమేరలో

ఒక తురుష్క-రాజ్యముండేది.

ఆరాజ్యాన్ని రహీమ్ ఖాన్
అనే సుల్తాన్ పరిపాలిస్తూం
డేవాడు. ఈసుల్తాన్ కు హిం
దువులన్నా, హిందురాజు
లన్నా బలే అసహ్యం. అసీ
గాక వాళ్లమీద శత్రుత్వం
సాదించటాన్ని తనదగ్గఱ
ఓ పెద్ద బండిపోటు దొంగల
గుంపును అట్టే పెట్టుకు
న్నాడు. ఈ దొంగలగుంపు
సాయంతో రాత్రికి రాత్రి
తనశత్రురాజ్యాలపై బడటం
దొరికి సంతమటుకు
“కై మా” చేసి,
పట్నాలుతగలపెట్టిం
చేసి, బోలెడు ధన
ధాన్యాలు దోచుకు
పోతుండేవాడు.

అయితే, చందనావతిరాజ్యాన్ని
దోచుకుపోదా మనుకున్నాడు.
కాని అదృష్టాన్నీ, చందనావతి
నాల్గు పొలిమేరలలో నాల్గు పెద్ద

పర్వతా లుండటంవల్ల రహీమ్
ఖాన్ ఆటలు సాగలేదు. అయినా
సమయంవస్తే, చందనావతిపై
బడటాన్ని సిద్ధంగావున్నాడు.

ఇవతల శ్రీముఖుడుకూడా
మంచి జాగ్రత్తలో
వున్నాడు. తనరాజ్యానికి,
తురుష్క రాజ్యానికి
తూర్పుదిక్కుగా వున్న
పర్వతంలో ఒక కనుమ
దారి వుండేది. ఈసంగతి
రహీమ్ ఖాన్ కు తెలియ
నప్పటికీ, ఎందుకైనా
మంచిదని మాంచిదిట్ట
మైన సైనికులను కాపలా
వేయించి వుంచాడు.
రాత్రింపగళ్లు ఆవీరసైనికు

లతి మెలకువతో
ఆ కనుమ దారి
కాపాడుతున్నారు.

ఇదిలా వుం
డగా, రహీమ్
రాజ్యంలో

బలే విశేషం జరిగింది.
అదేమిటంటావేమో! రహీమ్
ఖాన్ ఆస్థానంలో - ఓ ముసాలి
ఫకీర్ రహీమ్ తాత తండ్రుల

చేశారంటూ వగవసాగాడు. దుర్మా
గుడైన రహీమ్ కుకూడా కళ్లు
చెమ్మగిలినై. తనెంతపని చేసినా
తనయందు చివరిదాకా ప్రేమ
చూపించినా ఫకీర్ స్థితిచూచి,
హృదయం కరిగి అతని మీదపడి

ఆపుచేయించి తన రాజ్యానికి
మరలిపోయాడు. అప్పట్నుంచీ, ఒక
చందనావతి రాజ్యంతోనేకాక,
అన్ని హిందూ రాజ్యాల్లోనూ
ఒక మత్యంగా వున్నాడు.
ఇంతటికీ మూలకారణమైన
ఫకీర్ జ్ఞాపకార్థం, ఇప్పుడు మనం
చూస్తూన్న ఈస్థూపంకట్టించాడు.
తెల్పిందా బాలయ్యా, అని
తాతయ్య మరీలాఅన్నాడు:
“అన్నట్టు బాలయ్యా!”

ఏడవటం మొదలెట్టాడు. ఫకీర్
మాత్రం, ట్రి వత్సుడి చేయి,
రహీమ్ చేయి కలిపిపట్టుకొని, తన
హృదయంమీద నుంచుకొని,
“నాయనలారా! హిందూ, తురు
ష్కులుకలిసి, సోదరభావంతోవుం
టేనే దేశకళ్యాణం” అంటూ
ప్రాణంవిచ్చాడు. ఫకీర్ పోయినమరు
క్షణంనుంచి, రహీమ్ బుద్ధిమారి
పోయింది. అతను వెంటనే యుద్ధం

వచ్చే మజిలీలో నీ పుట్టినరోజు
వస్తూంది. అప్పుడుఇంకా బలేసంగ
తులు చెప్పకుందాంలే. మరిలే”
అంటే బాలయ్య ఉషారుగా లేచి,
తాతయ్యోయ్ బలేసంగతులు
కన్పిస్తూన్నాయ్. మన అదృష్టం
అంటూ మూటాముల్లె పట్టుకుని,
చంకలెగరేస్తూ తాతయ్య ననుసరి
స్తూన్నాడు. వచ్చేమజిలీలో మరో
మంచినంగతి చెప్తా—వం!!

ఎద్దుకు పైపండ్లు-?

రచన : శ్రీపాద వెంకన్న

ఒక నాడు నేను మా బాలా అలా పికారు కని బయలు దేరాం. దారిలో ఒక ఎద్దు కన బడింది. “బాలా! ఎద్దు కి పైపండ్లు వుండవు తెలుసా? అని నేను గొప్పగా చెప్పాను.

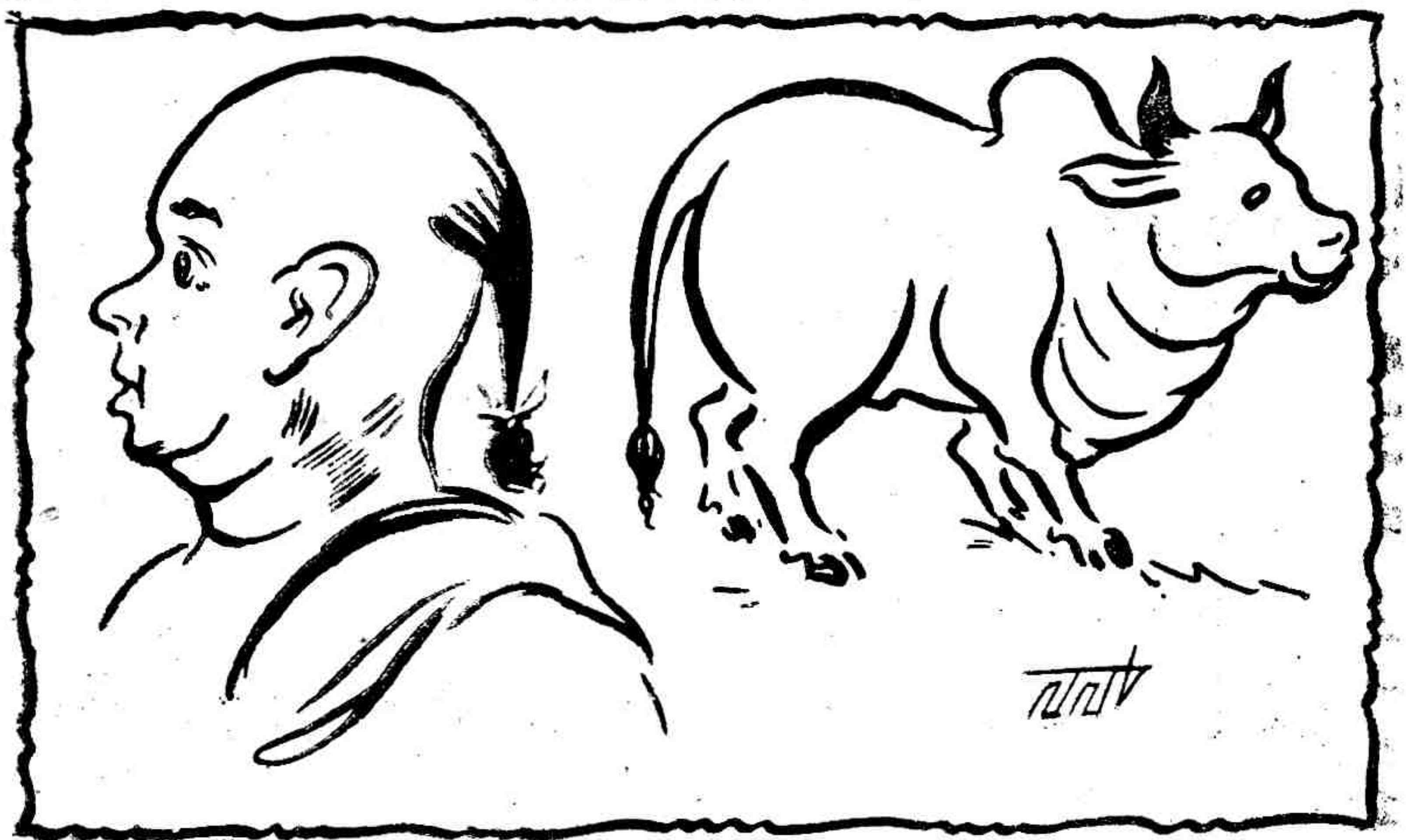
బాల నేను చెప్పినది విని, కొంచెంసేపు ఆలోచించి ఇలా అంది: “కావాలంటే నేను ఎద్దుకి పైపండ్లుచూపుతా చూస్తావా?”

ఎద్దుకి పైపండ్లు లేవని నాకు బాగా తెలుసును. బాల, ఎద్దుకి పైపండ్లు చూపుతానని అంది.

“ఏదీ చూపించు పండ్లెం” అన్నాను నేను.

ఇద్దరం ఎద్దుదగ్గరికి వెళ్లి చూస్తే పైపండ్లు లేవు. “చూశావా? నేను చెప్పింది నిజమేనా?” అని అన్నాను. ఇంతలో బాల, ఏం చేసిందో తెలుసా? తననోరు “ఈ” అని విప్పి తనపై పండ్లు ఎద్దుకి చూపడం ఆరంభించింది. “ఇదేమిటీ ఈ వికారం!” అని నేనన్నాను.

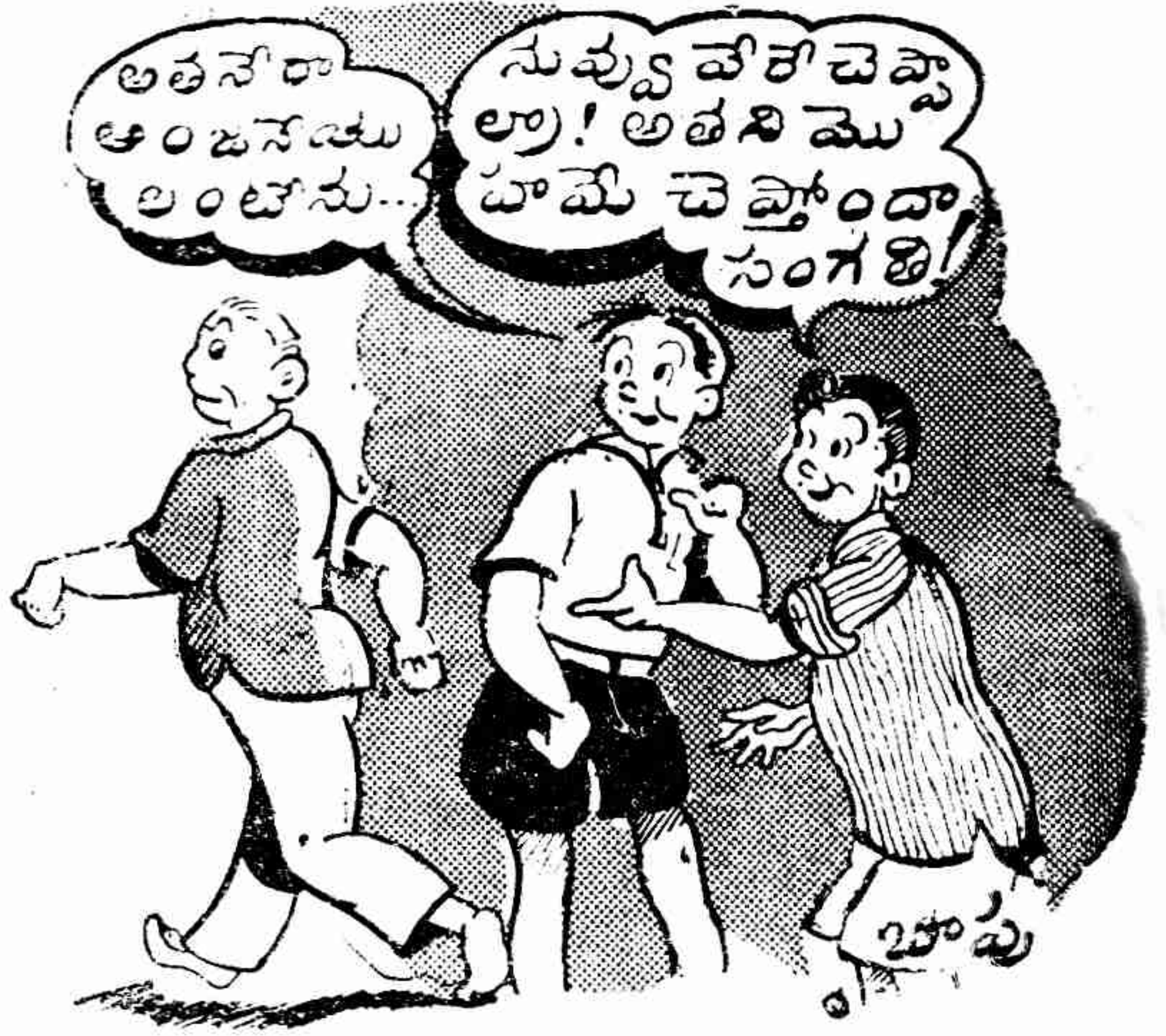
“ఎద్దుకి పైపండ్లు చూపుతా నన్నానుగా! ఇదుగో పైపండ్లు చూపించాను. ఏం?” అంది బాల, యుక్తిగా!

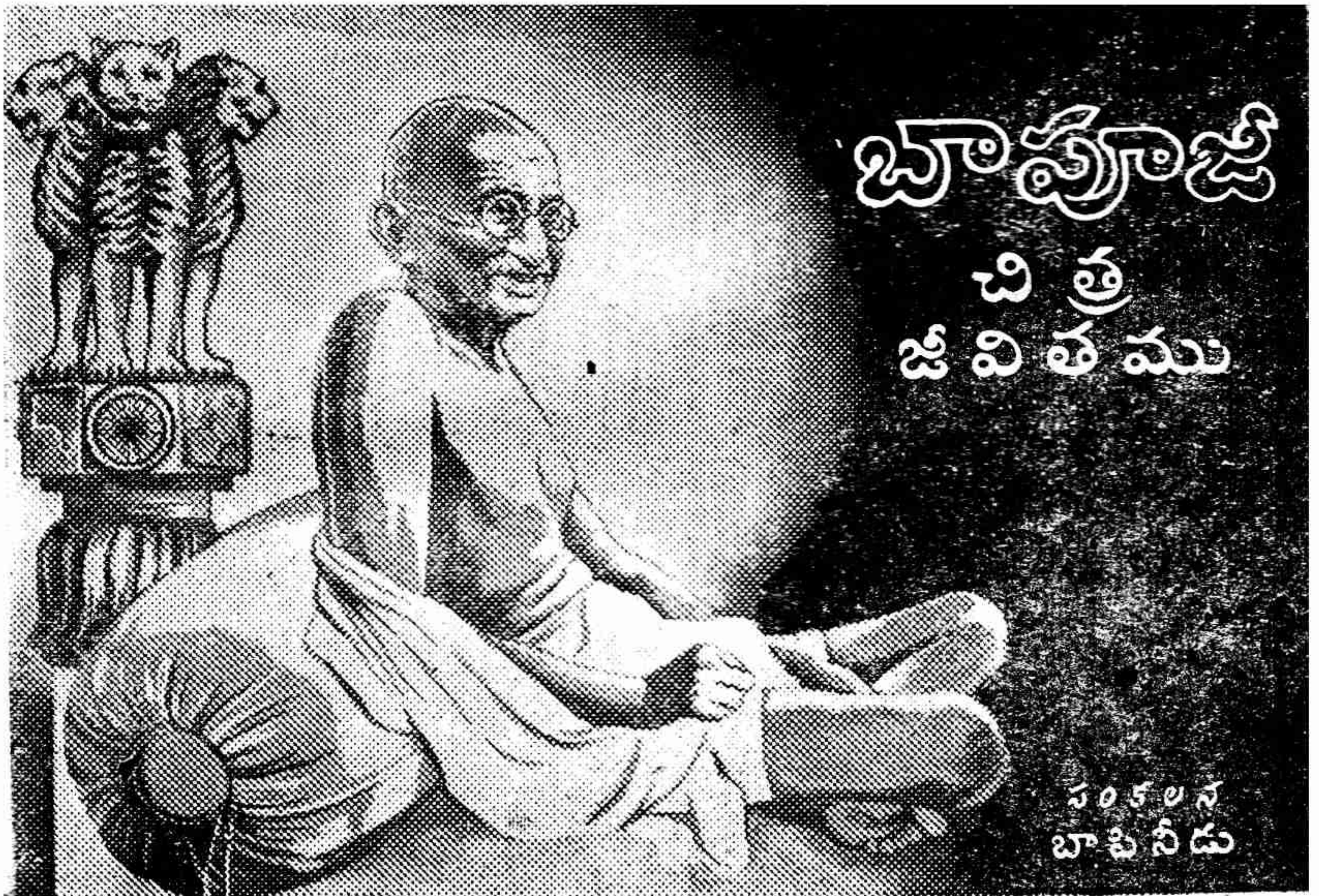
వృషభాపిలకాచార్యులు

పేరులో ఏముంది?

కొందరు దేముళ్ల పేర్లు,
కొందరు దేశపీరుల పేర్లు,
నాయకుల పేర్లు పెట్టు
కుంటారు. కాని, వాళ్లు
చేసే పనులు ఆ పేరుకి
తగినట్టు వుండవు.
పేరులో ఏముంది?
గుణం మంచిదై వుం
డాలి. ఏం?

ప్రతి ఇంట్లోను వుండవలసిన గాంధీ జీవితబామ్మల పుస్తకం

క్రొను $\frac{1}{4}$ సైజు-125 పేజీలు-180 బొమ్మలు :
వెల (అర్దుబోర్డు అట్ట) రూ 3.8.0; గట్టిఅట్ట రూ 4.0.0
దొరకు చోటు : జాతీయ జ్ఞానమందిరము, 5-ఎ, మోబరీస్ రోడ్డు
రాయపేట, మదరాసు 14.

ఆంధ్రభాషకు అవసరమైనవి

సమాసాలంకారభందోదర్పణం

హోస్కూలు విద్యార్థులకు అత్యవసరము. కవిత్వము నేర్చుకొనగోరువారికి కరదీపికవంటిది. 3వ ముద్రణ

గ్లేజుకాగితం వెల 1-0-0

ఆంధ్రనామ సంగ్రహము

ఆంధ్రపదజాలమును తెలుపు నిఘంటువు. ఇందు ప్రకృతులు, వ్యాకరణాంశములు చేర్చబడినవి.

గ్లేజుకాగితం 136 పుటలు వెల 0-12-0

నీతిచంద్రిక

మదరాసు T B C వారిచే అప్రూకాబడినది. నీతిని బోధించు కథలనేకములు కలవు.

గ్లేజుకాగితం 144 పుటలు వెల 0-12-0

అమరకోశము

మూడుకాండలు, మూలమును ముత్యములవంటి పెద్దఅక్షరములలో ముచ్చటగా ముద్రించబడినది.

గ్లేజుకాగితం 148 పుటలు వెల 1-4-0

రాయలఆంగ్లో-తెలుగుప్రేమరు 0 6 0

రాయలహిందీ-తెలుగుప్రేమరు 0 6 0

ఆకటిచిచ్చు (ఖండకావ్యము) 0-8-0

వివరములకు :

రాయలు అందుకో;

పబ్లిషర్సు :: కడప.

బాలలూ—సినిమాలూ మదాలస

“ఇది ‘బాలరాజు’కన్నా బాగులేదు. డబ్బా పిక్చరు. హాస్యము చేసినచండికా, సదాశివ బ్రహ్మలుమాత్రం బాగుగా నటించారు. అంజలీదేవి డాన్సుబాగుంది.”

పక్కిహారనాథ్ పట్నాయక్ (వాల్తేరు)

“మదాలసలో నటులు పాతంబటి పెట్టి వప్పచెప్పినట్లుగా మాట్లాడారు.”

వి. ఆర్. (బెజవాడ)

బాలరాజు

“ఈచిత్రం మావూళ్లో రాణించింది. నేను రెండుసార్లు చూచాను.”

ఈ. యం. నరసయ్య (బళ్లారి)

మాయరంభ

శ్రీ వరలక్ష్మి ఫిలిమ్సువారు అరవంలా మాయరంభ అనేఫిలుం తీస్తున్నారు. ప్రారంభపూజ జూను 16 న తేదీని జరిగింది. ఈ చిత్రంలో చాలామంచి పాటలు వుంటాయని తెలుస్తోంది. శ్రీ జగన్నాథ్ గారు డైరెక్టు చేస్తున్నారు.

భక్తజన

రాగినీ ఫిలుంసువారి భక్తజన ఫిలుంను ఈమధ్యనే పత్రికలవారికి చూపించారు. ఫిలుం అరవభాషలో తీసినా, కథఅందరికీ బోధపడింది. పాటలు బాగున్నాయి. ఇందులో శాంతకుమారి, నాగయ్య, బేబీ కృష్ణవేణి బాగానటించారు.

